

311493

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 23-వ తేది శనివారము } No 172
నంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయసామనంపత్వర ఆశ్వయుజమాన బహుళ ద్వితీయ. } సంచిక ౧౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన ఔషధముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాశోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీది, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మరలధరలు తగ్గినవి.

అక్టోబరు 18 తేదీ నుండి ప్రారంభము.

వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.

టూరింగుకారు	రు 2,050	టూరింగుకారు	రు 2,270
లైటు డెలివరీ	,, 1,865	లైటు డెలివరీ	,, 2,085
కమ్మర్షియల్ చాసిస్	,, 1,495	కమ్మర్షియల్ చాసిస్	,, 1,715

పైన ఉదహరించిన మాదిర్లు స్టార్లరు లేకుండా
యెక్కువ బరువు నావు 4 కార్డు టైర్లతోగూడినవి.

పైన ఉదహరించిన మాదిర్లు సెల్వుస్టార్లరు
5 బెల్వాన్ టైర్లతోగూడినవి.

12 పాసింజర్ల బస్సు రు 2,000

16 పాసింజర్ల బస్సు ,, 2,400

మోటారుబండ్లు ఏర్పడిన దినము మొదలు యిదియే తక్కువ ధరగలది.

ఓ క్లు అండు కో, లి మి టె డ్స్., మద్రాసు

ప్రాంచి-టూటికోరన్.

ప్రచురణము! కలవరము.

ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనవలయు నను ఆశతో ఎదురుదూరుచుండిన, సోదరులారా! ఎందుకు మీరు వ్యసనపడెదరు. కొంచెము ప్రతులేయున్నవి.

ప్రచురణము! ఫలమధికము!

అపారమైనవిషయము. తక్షణమే ఆర్జునచేయవలెను. ఈ పుస్తకము 10000 జనులచే ప్రచురించినది. 700 పుటలుగలది. రెండు మాసములలో పూర్తియగును. శ్రీరామలక్ష్మణ భట్టాచార్యుల శ్రీనీతానంద వివాహము మొదలు రి ఆఫ్ బోర్డు పాఠములు గలది. ప్రచురించినపుడు:— మోసముపొందుటకు మా రిజిస్టర్డ్ లేజీ ప్రెస్సులకు వర్తకమును గవనించి తీయుడు. మోసపోతుడు ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ పుస్తకమును తీసికొని వాడుక పంపబడును.

ఆంగ్ల ఆశాశ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఉపాధ్యాయులకు లేక సులభముగ ఆంగ్ల భాషను 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

తెలుగు అక్షరములను చదివి లే ఇంగ్లీషు పదములను తెలుగుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటువంటి పుస్తకము బయటపడలేదు. ఇది శ్రీ త్తమాదిగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, వ్రాయుటకును, వ్రాయుటకును, నేర్చుకొనుటకు సులభ తెలుగులో ప్రచురించబడినది.

ఆంగ్ల రాజ్యాధిపత్యమును బోధించిన చున దేశములో ఇంగ్లీషు భాషయే ముందువచ్చి ఒక్కొక్కరి మొదలును, తీవ్రపాఠమునకును, నాగరికమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికిని తెలిసినవిషయముగా నుండియు కొన్ని సంవత్సరముల వల్లను, పాఠ్యపుస్తకము లేనందున కొందరు ఈ భాషను నేర్చుకొనవలసింది విడిచి వెనుక వ్యసనపడుటకు నునము కండ్లారా చూచుచున్నాము. ఇందులో ఒక పదమును తల్లియను విధమున వాటి యొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, వ్యుత్పత్తి, పద్యములు, దినములు, కాలము, సంవత్సరములు, పుష్కములు, ఆయుధములు, పండ్లు, నీరునోటిలోను మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయవలయును, చిన్నకథలు సామెతలు వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన తెలియలో చూపించబడియున్నది. ఈమారు 700 పేజీలుగల పుస్తకపుస్తకము. అందమైన నీరుకాలిలో బయిండు చేయబడియున్నది. ప్రీటులు, బొటనకు, వ్యాపారము, పనిచేయువారికి ఉపాధ్యాయులకును మిగల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువారి కష్టమును తీర్చుటగాను కొన్ని మంచి లక్షణములను ముద్రపరచును, ఒకరు ప్రాణమునుకొను కాలములో వ్రాయవలసిన ఉయ్యి కాపనలను నెలటితేపు తెక్కలు కలవడి వర్ణరాలు చేర్చబడినవి. ఈ పుస్తకము 1-కి ధర రూ 2-0-0.

వ్యాపారము ప్రత్యేక ధర. ఈమారు ఒక పుస్తకమును కొని చూచినయెడల తామే కొని మిత్రుల కందరకు మా పుస్తకమును కొనునట్లు చేయవలయునట్లు సంతకము లేదు. దేవంట్లు కానలయును. వివరములకు యీ క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

టి. రాజగోపాలు మొదలయారు, 302 టంకశాలవీధి, మింటు పోస్టు, మదరాసు.

గమనింపుడు! ప్రీటుయొక్క చరిత్రనాడ!! పరిశీలించు!!! ఆ నేతలు ఉపయోగించి యోగ్యతాపత్రము పడవినది. 1808

పుస్తకం తాన నంజీవి నూనె

ప్రీటుయొక్క గర్భమున పురుగులుచేరి ఇందియమును నాశపరుచుచేతను, పదే పదే సంసారములను భరించుటచేతను గర్భగోళమునందు కండపెట్టి రక్తగడ్డ యున్నను, వాయువుతెత్తము చేరినను ప్రీటుల గర్భమునిచ్చును. అట్టివారు ఈ మానె ఉపయోగ సాయంకలములను 1 టీ టే 2 దమ్మిడిల తొనక నోట్లను 15 రోజులు నేర్పించినవో గర్భగోళమున నుండు ఆగువిధములను రోగములను నివర్తించి ఆమరునెలలోనే గర్భము నిలుచును. కొందరికి 2-3-4 నెలలవరకు నిలిచి పిమ్మట బోవుట గలదు. అట్టివారికిమాడ ఈ బోషణము పరమశ్రేష్ఠ మైనది. నీసా 1-కి నెల రూ 2-0-0

య. వి. గోపాల్ మెడికల్ హాల్, 27 నెంకటేశ మేట్రివీధి, సామాకాదుపేట పోస్టు మద్రాస్.

“జానకముంచుకొనుడు”

ఓటోమధురాణి మేనోహరమున పుష్కసారము. ఇంకను పరిమళమున వెనజల్లుటలో దీనికిసాటి వేరొకటి లేదు. ఉపయోగింపుడు.

“మెజిస్టిక్” హేరాయిలు

శిరోజములను పెంచును. మెదడునకు చలువనను నిచ్చును. ఇకర తెలుములవలె వెండ్రుకలకు యెట్టిదాని చేయును. మంచిపరిమళము గలది.

జేమ్స్ నెల్సన్ అందు కంపెనీ, 237 గోవిందప్ప నాయని వీధి, మద్రాసు.

హిందూజన్మ రెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభూమికంపెనీ లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.

అన్నివిధములైనటువంటి జీవభూమికంపెనీలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియన్ కంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

- (1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ షాఫర్ ఫీచర్, (4) ధారాళమైన షరతులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తీవ్రమైన నిరూపించిన తక్షణమే సామ్యము చేల్లించెదరు.

వివరములకు నీడినవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A., Secretary Madras Branch Post Box No. 337 Mount Road Madras.

(“సంజీవి” రక్షతాయతు) (2) Mesmerised Talisman.

దీని ధరించిన వాడు, కలరా, స్ఫోటకము మొదలైనవి సోకవు వ్యాధులు, ఆపదలు, గండములు తొలగును. విశ్వర్యము ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధిశక్తి, తెలివి, అందము నిచ్చును పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును పని చేయును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ 3-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పోస్టేజి యిశాం రతిరాజ పీఠ్యవద్ది మార్గము:—ఇందియ మున గట్టిపరచును. స్వల్ప సుండును, ముక్తముతోను పీఠ్యము నవ్వచుచున్న నిలుపును. ముడిమిసి, పుంసకత్తమును పో గొట్టి యావన మెసగును. ఎంతబలహీనాని కయిన వరములకు బలమునిచ్చి ఎక్కువ కామోదేకమును కలిగించి మనుషటికన్న అనేకరెట్లు సంసారమును మిచ్చును. డబ్బి రూ 2 పోస్టేజి వేరు. పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా.

తిరుత్తని హనుమజ్జ్యోతిషాలయము

జాతకము

మీ జాతకచక్రము గాని, జననకాల వివరముగాని, రెండును తెలివారు, జాబు వ్రాయవేళనుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము నెలవారి నామాల్యముగా ఫలము వ్రాయుటకు రూ 2-0-0 సెల్లి 5-టికి రూ 7-2-0

వి. కె. శరగోపాచార్యులు,

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తని. తంతులిసము:—“హనుమాన్” తిరుత్తని.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

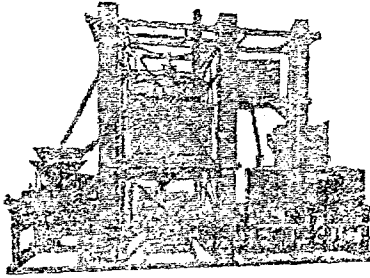
మద్రాసు వెన్సిల్ ప్యాకర్

తపాలావెట్టె రూ. మదరాసు.

1964

ఎఫ్. హెచ్. శూచ్యల్, జి. ఎం. బి. హెచ్.

బియ్యపుమిల్లు ఎంజినీరులు, హోంబర్గు

సెలెక్టెడ్ టైల్ డ్ డియ్యము, పప్పుమిల్లులయందు స్పెషల్ టిప్పులు గంటకు 1 1/2 సంవత్సరముల 1500 సంవత్సరముల బియ్యమునిచ్చు మిల్లులను సక్లెయిచేయుదుము. బియ్యపుమిల్లులు పూర్తి ఇన్స్టలేషన్తో సహా గలదు. గట్టిగా తయారుచేయబడినది. సులభముగా స్థాపించవచ్చును. డ్రైవింగుపవరు కొంచెము, ఎక్కువ లాభకరము, ఫలితము ఆమోళము. అద్భుతముగా పనిచేయును. షెల్లకరులు కోసీలు, ప్లాడ్డీ సెపరేటరులు, ఎంజిను బాయిలరు ఉములే ముంద బహు కోటిమితో సహా గలదు. ప్రవర్తింపబడిన బాగాలన్నిటిలోను గొప్పబహుమానము లివ్వబడినవి.

సోల్ ఏజంట్లు:—

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్స్,

2861 17, లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు. లేక 9, పాతపావర్ లైన్, బెంగుళూరు.

స్వాతంత్ర్య లక్షణము

“మేక్స్విస్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగంధమునకు అనువాదము. దేశభక్తి గలవారందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. నెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

6, 7, తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

కారియల్ స్పెషియాలిటీలు

1293

ఆంటి-గ్రాఫిక్ సూరియా	4-8-0	గుట్టములకు కండిషన్ పాడరు	2-8-0	నరమలకు పుష్టి కలిగించును.	
బహుమతి ప్రాథమిక నివారణ.		మీగుట్టములను అలక్ష్యము చేయకుడు. వాటిని ఆ		ఎడికొలోన్ 2 బెన్సులు	1-0-0
ఆంటి-మస్టిక్ లిని	1-0-0	రోగస్థితియం దుంచుడు.		ఎడికొలోన్ 4 బెన్సులు	1-12-0
దోషలను దగ్గర నీయదు, అందుచే మలేరియా రాదు.		చెవిలయర్పు హేర్ రెస్టోరర్	2-0-0	ఎడిక్విస్టెక్	1-8-0, 2-8-0
ఆస్టమా రిలీఫ్ పాడరు	1-12-0	వెంట్రుకలకు పుష్టిని కలిగించుటకు, వాటిని పెరుగు		ఎడిలూసు	1-0-0
(శ్వాసకాసరోగమును నివరించును)		నల్లు చేయుటకు తోడ్పడును.		దోమకాటులచే గరిగిన మంటను పోగొట్టును.	
బే రమ్ (అమెరికాది)	1-8-0	తోలు కాంపౌండు వరబత్తు	2-0-0	చెల్లర్ బామ్	0-12-0
శిరోజములకు మంచిటానికు.		దగ్గులకు రొమ్ముపడితమునకు తగినది.		నోపులు, బాధలు, తిమ్మరు వాయవ మొదలగు	
బొమూల్ విన్	2-4-0 4-0-0	డాక్టరు కార్ లుచిలన్నదగ్గు నివారిణి	1-0-0	వాటికి మంచిగుణమిచ్చును.	
దేహమునకు పుష్టినిచ్చును, బలహీనత, జ్వరమువచ్చి		బిడ్డదగ్గులకు నిరపాయకర మైనట్టియు, గుణమిచ్చునట్టి		ప్రేసర్స్ లీవర్ టూనిక్	1-8-0
నిలిచిన తరువాత ఇది బాగుగా పనిచేయును.		బోషధము.		సోమరి తనమును పోగొట్టును.	
బ్రాన్ కోర	2-0-0	ప్రిక్టి హీట్ లోషన్	1-8-0	ఫర్నెల్స్ లీవర్ మూత్రాలు	0-12-0
దగ్గును నివారించును, గొళ్ళను త్రోసివేయును, రొ		ప్రిక్టి హీట్ పాడరు	0-14-0, 1-8-0, 2-4-0	మలబద్ధమునకు, పిత్తమునకు ఆమోఘమైనది.	
మ్ముకు బాధగలిగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును		క్విన్సెస్ అందు ఐరన్ టూనిక్	1-8-0	కై హా	2-0-0
బరోనా	4-0-0	రింగువరం అయినుమెంటు	0-9-0	శిరోజములకు తగిన టానికు.	
మూర్ఖరోగమునకు దివ్యమైనది.		హిందూదేశముం దున్నవాటి అన్నిటియందును క్రే		కై మొలెని మాత్ వామ్	2-4-0
సి. ఏ. క్యూ (మిక్ షర్)	1-0-0	ష్టమైనది.		నోటికంపుకు, రుచిసరిగా తెలియనవ్వకు ఇది బాగుగా	
జలుబు, శీతలము, ఇన్ ఫ్లూంజా మొదలగు వాటికి		రోస్ గార్డల్	1-0-0	పనిచేయును.	
తగినది		స్కర్ పైన్	2-4-0	లెమ్మలించు గ్లి సరైన	1-0-0
సి. ఏ. క్యూ (కాప్ సల్)	0-14-0	చుండు నివారిణి.		శిరోజములకు అన్యుతమైనది.	
సి. ఏ. క్యూ కాప్ సల్ ఫారము గాగలదు. తీసుకొ		డియోడొరైనుడు పెట్రోలియా	1-0-0	టెమమ్ బిల్బులు	1-0-0
నుట గులభము. ప్రయాణముయందును పెం		రోజములకు ఉప యోగించుటకు తగినది. వెంట్రు		కూలనోష్టి, స్థూలత్వము, పులికేపులకు తగినది.	
బడి తీసుకొని పోవుట గులభము.		కలను మంచితిలో నుంచును.		టెమమ్ వాటరు బుడికి	0-10 0
కాంఫర్ డైన్	0-8-0	డియోడొరైనుడు కోకొనట్ ఆయిల్	1-0-0	పింకలామెక్	1-8-0
గృహమునం దెప్పుడును ఒకబుడ్డి యుండవలెను. విరే		శిరోజములకు తగినట్లు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయ		మొటిమెలకు లోషను.	
చనములు, కూలనోష్టి మొదలగువాటిని కుదుర్చును.		బడిన వనోహరమైనది.		మెరో సైక్	2-12-0
కన్నా బైన్	1-0-0	డజ్లిను అన్యూ కాన్	1-8-0	డైరీయా వ్యాధికి తగినది.	
పాదములమీద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మొద్దుబా		ఉబ్బునమునకు దీనినిలోనికి తీసుకొనుటకు తగినదని		సైమె	0-12-0
రుట మొదలగువాటిని కుదిర్చి, నుఖముగా నడ		వైద్యులందరును శిష్యాత్వచేసి యున్నారు.		చాకలిగడ్డలచే గలుగు తీటుకు దివ్యమైనది.	
చుటకు పీలుండును.		ఈస్ట్ వరబత్తు	0-12-0, 1-8-0	పండ్లనోష్టి ఎస్సెన్సు	1-0-0
కార్మిలెట్ చెట్టి దగ్గు నివారిణి	1-4-0	ఈ నుప్రసిద్ధమైన టానికు ఎప్పటి కప్పుడు మంచి		ఇంద్రజాలమువలె పనిచేయును.	
రోమ్ముపడితమునకు అద్భుత నివారిణి.		బలమునిచ్చుటకు మాతముగా తయారు చేయ		కారియల్ దంతచూర్ణము	0-10-0, 1-4-0
కెమికల్ ఫుడ్	1-0-0	బడును.		దంతముల కమోఘమైనది.	
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.		ఎస్సెన్సు సరసపరిల్లా	2-0-0	ఎక్మా	0-15-0
క్లోరో డైన్	0-8-0	ఆమోఘముగా రక్షణను కుదిర్చును.		ఎక్కువ, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణ	
కలరా డ్రాపులు	2-0-0	ఎలిక్టర్ గ్లి సరూఫాన్ ఫేట్, పార్శ్వ		మిచ్చును.	
మితోడ ఎప్పుడును ఒకబుడ్డిని ఉంచుకొనుడు.		టుంగ్ నహాగలది	1-8-0		

వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. Spencer & Co., Ltd. (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS

కాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

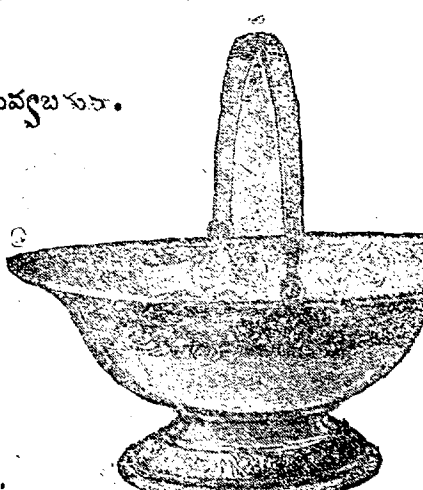
ఆర్యుల! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలచాళారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమును చూచిన అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచీలు లేవు. కాని మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమును మాత్రము గమనిం క ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్మ
కోరిక ప్రకారము నగలుతయారుచేసి యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుకసామానులు గా
తాళు, గొలుసులు, గడియారం గొలుసులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి
సాఅండుగా తయారుచేసి యివ్వబడును. మావద్ద తయారుతగు యావత్తు
సామానులకు యంత్రసహాయముచే, జక్కగాను, అండుగాను, క్రమింప
చేయు మైనింగుల యంత్రోష్ట్రాలు గలవిగా యుండును. యింకా అన్ని
విధములయిన నీనుకమలముల కట్టడపునలు చేయబడును. యొకతూ?
మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణకృత్తి చేందార
నమృతము గలదు. వర్తకులు మాకంపిసిల్లు మంచిలాభము పొందవచ్చును.
నతింబిలాసం } పోప్రయిటరు, వే. నత్యనారాయణ చారి,
నత్యవర్మ } నెం 12/9 కోపు వెంకటాచలయ్యగారిగారి, నుదాగు.

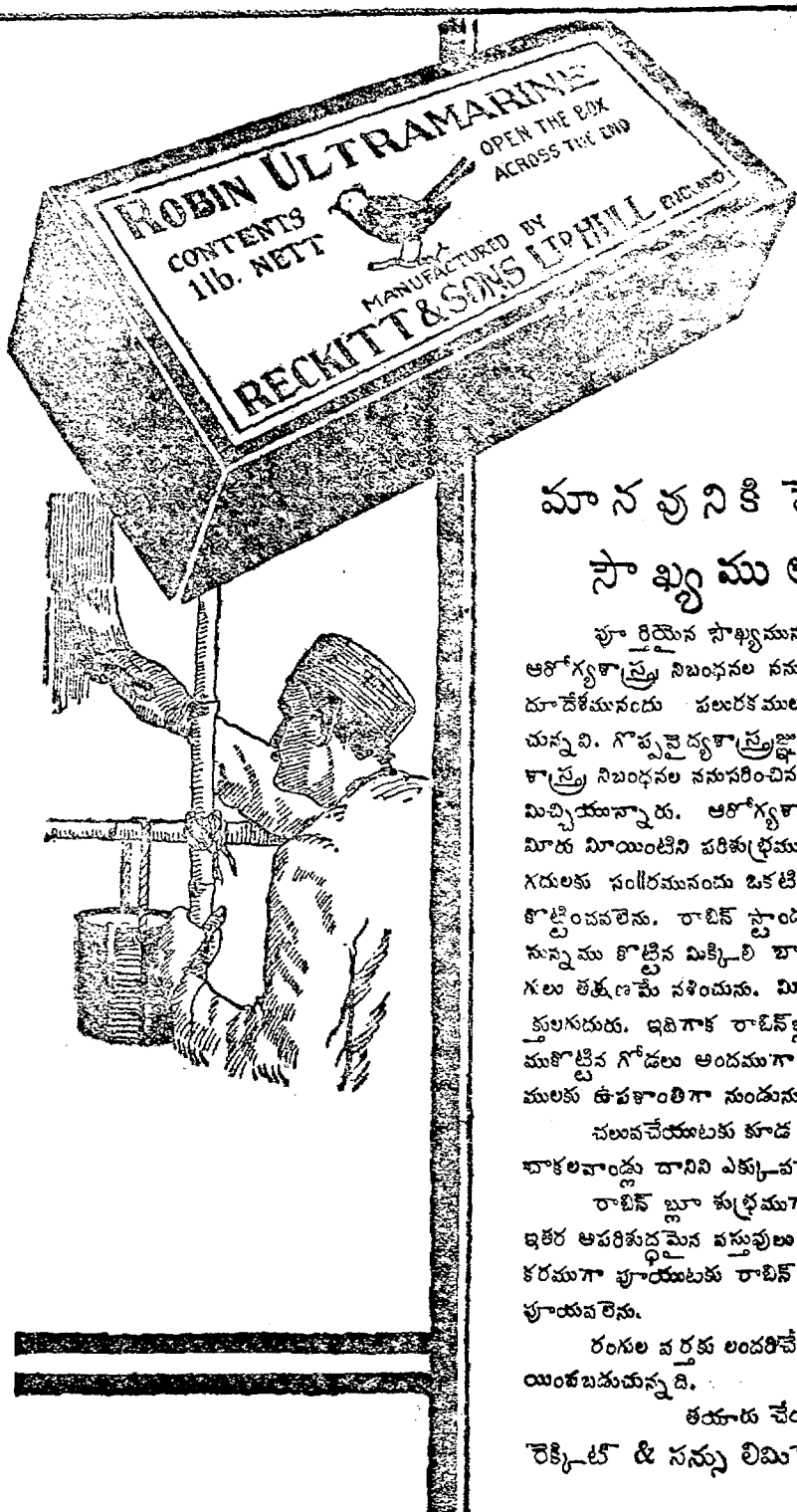
శ్రీ కృష్ణావతారత్వము

ఇది పురాణము లన్నింటినుండి మహాభారత పారివం
శములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులభ్యతై
లిని వదనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగి
నల్లు కాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రము లట్టే
ముద్రింపబడును. 350 పుటలకు దక్కునగాకుండ, జక్కని
తైండుచేయించి 8 రెలు కొకతూరి 1-8-0 లకు చంపాదారు
లకు వీసిగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవాడు పోషకు
లుగాఁ బ్రకటింపబడును. 1, 2, 3 సంపుటములు నిదముగా
నున్నవి.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
అంధ్రప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ మైన్స్ట్రాలు కడప.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

10.2 అచ్చు బైండువనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, నీర్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, ప్లాకులుచేయుట, స్టెనసరీ సామానులు. (609) ఎం క్రేవింగు

మా నవునికి మొట్టమొదటి సౌఖ్యము ఆరోగ్యమే.

పూర్వమున సౌఖ్యమును గడించుట కేమి చేయవలెను ? ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరింపవలెను. ప్రస్తుతము హిందూదేశమునందు పలుకముల వ్యాధులు పురుగులచే గలుగుచున్నవి. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులు నవరు వ్యాధులు ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరించిన సుఖముగా రావని ఆభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. ఆరోగ్యకాస్త్రపద్ధతి ప్రకారము మొదట మీరు మీయింటిని పరిశుభ్రముగా నుండుకొనవలెను. తరువాత గదులకు సంలీరమునందు ఒకటి లేక రెండు దఫాలు నున్నము కొట్టించవలెను. రాబిన్ స్టాండర్డు బ్లూను నున్నముతో కలిపి, నున్నము కొట్టిన మిక్కిలి బాగుగా నుండును. అందుచే పురుగులు తక్షణమే నశించును. మీరును ఆ నేకవ్యాధులనుండి విముక్తులగుదురు. ఇదిగాక రాబిన్ బ్లూను నున్నముతో కలిపి నున్నముకొట్టిన గోడలు అందముగా నుండుటయే గాక, మీ నేత్రములకు ఉపకారంగా నుండును.

చలువచేయుటకు కూడ రాబిన్ బ్లూ చాల శ్రేష్ఠమైనది, చాకలవాండ్లు దానిని ఎక్కువగా ఉపయోగించుచున్నారు.

రాబిన్ బ్లూ శుభ్రముగా నుండును. ఇందులో ఇనుక, ఇతర అపరిశుద్ధమైన వస్తువులు చేరనేరదు. నున్నము తృప్తికరముగా పూయుటకు రాబిన్ స్టాండర్డు బ్లూను కూడ చేర్చి పూయవలెను.

రంగుల వర్ణక లండరిచే రాబిన్ స్టాండర్డు బ్లూ విక్రయింపబడుచున్నది.

తయారు చేయువాడు :—
రెక్కిట్ & సన్స్ లిమిటెడ్., హల్ & లండను.

భూ ప్రసిద్ధిచెందిన వుల్ సెలీ మోటారులను చూడుడు.

మిక్కిలి గుణ ప్రసిద్ధి చెందినది.

Wolseley

చూచుటకు మిగుల అందమైనది.

లండను డామస్కస్ ఇండియా

కాన్ స్టాంటినోపిల్ బాగ్ డాడ్

ఇంగ్లాండు నుండి హిందూదేశమునకు మేజరు ఫార్ బస్ లీత్ యొక్క అద్భుత ప్రయాణమును పై పత్రమున చూడుడు.

8,527 మైళ్ళు మార్గమును, బాటలు లేని ప్రదేశములయందును, ఇనుక యెడారులయందును, ఇనుపదారులలోను, బంక ప్రదేశములలోను, తొంబదియారు దినములలో ప్రయాణమొందినది.

11/22 H. P. వుల్ సెలీ స్టేండర్డు రెండుసీటరు,	11/22 ,, వుల్ సెలీ డిలక్సీ మాడలు 4 సీటరు ,,	5,850
చెయిన్ డ్రైవు	రూ 4,200	11/12 ,, స్టేండర్డు మాడలు గియరులైపు ,,
,, ,, నాలుగు ,,	,, 4,400	11/35 ,, టూరింగుకారు 5 సీటరు ,,
11/22 ,, వుల్ సెలీ డిలక్సీ లైటు సెలూను గియరులైపు	,, 6,550	

అనేక శతాబ్దములవరకు పనిచేయదగిన ఒక వుల్ సెలీ మోటారును ఇప్పుడే తిని అనుభవించండి.

మదరాసు రాజధానికి సోల్ యేజెంట్లు:—ఆర్. పటేల్ అండు కో., మదరాసు.

18 & 20 జనరలు పీటర్సోడ్డు మాంట్యూరోడ్డు, మదరాసు.

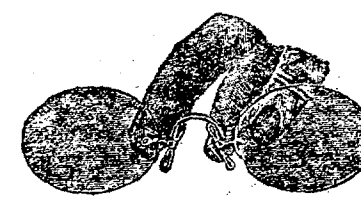
నేత్రములు జీవనోపాయమునకు ఆధారమైనవి

విక్ సన్ అండు కో;

సులోచనములను విక్రయించువర్తకులు

165 బ్రాడ్వే - మద్రాసు

బ్రాంచి 589 వైక్రాస్ట్రెన్ కోడ్డు తిరువళ్ళూరి, మద్రాసు

మనలో చాల మంది కండ్ల జబ్బులను ఆశ్రయించేయుదురు. నేత్రములు ఆభరణముల కన్న ముఖ్యమైనవి. మీ కండ్లనుండి జబ్బున్నదని తోచినపక్షమున ఆశ్రయించేయక వెంటనే సులోచనములకొరకై మాకు జాబును వ్రాసిన మీ జబ్బులనుండి విముక్తి కెందగుదు.

మా యేజెంట్లు ఉత్తర పరగణాలలో ప్రచారమును చేయుచున్నారు. మీరు వారితో ఆలోచించిన మీకు తృప్తివధరలో సులోచనములను నియమించగలరు. ధరలు సరసము.

WICKSON & Co.,
Ophthalmic Opticians, 165 Broadway, Madras.

అయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0

అంగ్రజైషజ్యరత్నా వళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.

అయుర్వేద భాషణ విమర్శ

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046

పి. యస్. పి. సి. బెజవాడ.

హనుమాన్ సముచ్చి

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బృదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికనమానమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యాధులకు నంజీవివంటిది. ఎచ్చట నుదొరుకును.

గుంటూరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వకీయవిశేషానికి జవాబు

తాము అక్టోబరు 10-వ తేదీన "గుంటూరు జిల్లా ఎన్నికలు" అను హెడ్లింగుక్రింద వ్రాసిన వ్యాసమును అక్టోబరు 12-వ తేదీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాయం గాంచిరిని. నేను ముందు మా పము దినములనుండియు, జ్వరపీడితులైన యాంధ్రీయులను పత్రికలు జూ ము భాగ్యము గాని వినుభాగ్యము గాని లభింపలేదు. ఈ నెల 16-వ తేదీన గుంటూరుజిల్లా యెన్నికలను హెడ్లింగుక్రింద వ్యాసమును ఆంధ్రప్రదేశ్ కాయం గాంచిరువగుల భాగ్యముకూడా తటస్థించినది. అందు తాము వ్రాసినవ్యాసమును సంపూర్ణముగా చదివించిరి. తమకుగల కాంగ్రెసుయందు భక్తి తెలిసికొంటిని. కాని, కొన్ని లోపములను, కలదూకులను అచ్చటచ్చట గాంచవలసి వచ్చి నందులకు చింతిల్చిరి.

మన జిల్లా తరపున కాసనపర్థు నిలువబడిన రి మండి అభ్యర్థులలో 7 వ అభ్యర్థియని తమరువ్రాసిన సింహ్యచలముగా రిని గురించి వ్రాయుచున్నప్పుడు "కమ్మవారికి పూర్తి బలిమి లేక పోవుటచే జిల్లాబోర్డులో సింహ్యచలముగారికి యీ పదవి లభ్యమైనదిగాని బాధపడుచున్న మా గుంటూరు జిల్లా కమ్మవారు మరెవ్వరికి రెండవపదవి నిచ్చుట కలలోనివార్త."

"నాయకుగారిని ప్రతిఘటించుటకు బ్రాహ్మణుడే పీరికి కావలసివచ్చెను."

అని వ్రాసిన పదములు దూరాలలోచన లేక పోవుట చేతను కేవల పాక్షికబుద్ధి చేతను వ్రాసియుండవచ్చునని నా అభిప్రాయము. ఇవి కేవలము అసత్యమని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. కారణ మేమన, కమ్మవారికి బలములేనందున సింహ్యచలం పంతులుగారిని ఆ పదవికి నిలుపలేదు. గుంటూరు జిల్లా బోర్డు నందుండిన నాయుడే తర పార్టీయందు మిక్కిలి సమర్థుడయిన నాడు యీ సింహ్యచలంగా రొక్కలే యని తలంచుటచేతను, ఏకమ్మవారి సహాయముతో నీపంతులుగారు నరసారావు కేట తాలూకాబోర్డునుండి జిల్లా బోర్డుకు సభ్యులైకొ కమ్మవారు, అశ్రీపంతులుగారి పట్టుదలను గురించియు, గుణగతులను గురించియు, చెప్పుటచేత సభరు పంతులుగారి నే, జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు పదవికి నిలిపి జయముగాంచునట్లు సహాయపడిరి. బాధపడుచున్న "మాగుంటూరు జిల్లా కమ్మవారు మరెవ్వరికి రెండవపదవి నిచ్చుట కలలోనివార్త అని వ్రాసితిరి" మన గుంటూరుజిల్లాలో నే చేసిన తేవలైతాలూకా కనగాలసీర్కా గొరిగిపూడి వాస్తవ్యులను, ప్రస్తుత తేవలైతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగాడును అయిన. మ. రా. శ్రీ. జేవి నేని బసవయ్యచౌదరిగారు తనసాటి కమ్మకులగుల బంధువును విక్రమమును అయిన మోటూరు కోటమ్మగారు తాలూకాబోర్డుకు ఒక అభ్యర్థిగా నిలువగా అచ్చటనున్న రెండుసానములకు పదరు కోట య్య గారి కి పాటి గా స్వల్పకీటు కలిగినటువంటి కులమును, ఆ సీర్కాయందు పలుకుబడి తక్కువ గలిగినవాడున్నా అయిన మ. రా. శ్రీ. ప్రబల ముద్రాహ్యంగారినే తనతో పాటు రెండవ అభ్యర్థిగా పెట్టుకొని పదరు బసవయ్యగారు పదరు ముద్రాహ్యంగారిని గెలుపొందవేయుట తలపించినది.

తేవలై తాలూకాయందు మరొక సీర్కాకు రావు వెంకట్రాయంగా రను నొక నెలనువారిని నిలిపి పదరు సీర్కాయందు అసంఖ్యాకులైయున్న కమ్మవోటరువున్నప్పటికిని కలమవారు బహుస్వల్పముగా వున్నప్పటికిని పదరు సీర్కాకు మరీ కొందరు కమ్మ అభ్యర్థులు నిలిచినప్పటికిని కులభేదమును పాటించక పదరు వెంకట్రాయంగారినే గెలుపొందజేసిన శ్రీ జేవి నేని బసవయ్య చౌదరిగారిని ఆ సీర్కా కమ్మవాయకులను వోటర్లను మోకరుని స్తుతింపవలయునో తెలియజేస్తుది.

ఒక ప్రశ్న

ఈ జిల్లాయందు బ్రాహ్మణ వోటర్లసంఖ్య హెచ్చుగా యుండిన సీర్కాలయందు యెచ్చటైన బ్రాహ్మణులు మాని ఇతర కులములకు అభ్యర్థిత్వమును అవకాశమును గలగజేసిన సీర్కా యెచ్చటైనా కలదా?

అట్టి విషయమును నేను ఎచ్చట కని విని యెరుగను.

(2) క్రిందటిసారి కాసనపర్థు యెన్నికలలో పిల్లలను జ్ఞి అంజనేయులుగారు, బాగర్లయ్యాడి మప్రసాదుగారు కలిసి కాంపెట్టుగా అందు అంజనేయులుగారు కాంపెట్టు ప్రకారం

Glaxo THE VITAMIN MILK FOOD. హిందుదేశము భవిష్యత్తు. ప్రస్తుతముగల పిల్లలచే నూనెంచబడుచున్నది. మీబిడ్డలకు ఆహారమును తెలివితో ఇవ్వవలెను. వారు బలవంతులు గాను, బుద్ధిశాలులగును పెరుగుట మీరుచూడగలరు. వారు దేశభివృద్ధికి ప్రాణాధారమైన ఆస్తి, మీబుద్ధిశాలతనమునకు కీర్తి. మీబిడ్డలకిచ్చు ఆహారమును మీరు పరీక్షించ నవసరములేదు. అనేక రకముల ఇండియాదేశపు కీత్ పసితికి కావలసిన మీగడ గల సరియైన ఆహారము గ్లాక్సో ఒక్కటియే. ఎప్పుడును గ్లాక్సోనే ఉపయోగింపుడు. మీరు తరువాత తల్లి తల్లులుగా నుండినందుకు సంతోషింతురు!

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు ఆండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) (1) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

వ్యాధిమూగా పనిచేయులేదనియు, అందువలననే శ్రీ కుష్మ స్వామిగారు, అఖరువారుగా వచ్చియుండిననియు, అందువలన ఈసారి కమ్మవారికి అంజనేయులు గారిమీద, ద్వేషమున్నదనియు క్రిందటిసారి అంజనేయులుగారికి బ్రాహ్మణులు సింగిల్ వోటువేయుమన్నారని వారిలోకొందరికి గట్టి నమ్మకము గలిగి ఈ సంవత్సరము వారికి సహాయము చేయగూడదని కమ్మవారు ప్రచారముచేయు చున్నట్లున్నది. క్రిందటిదఫా రాజకీయ కక్షలమీద సమరము జరిగియుండలేదని వ్రాసియుండితి. ఇదియును కేవలము పొరపాటుయిన యభిప్రాయము.

నాస్వాతంత్ర్యములో నాసీర్కాయందు అనేకమంది బ్రాహ్మణులు క్రిందటిదఫా అంజనేయులుగారికి సింగిల్ వోటువేయుట చేసెనాచిరిని. వేసినవారు చెప్పగాకూడా నేను వినియుంటిని. కావునక్రిందటిదఫా యిట్టి మోసకృత్త్యములు జరిగినందువలననే శ్రీ కుష్మస్వామిగారు అఖరువారుగా వచ్చుట తలపించినది. ఇది కేవలము యథార్థము.

క్రిందటిదఫా రాజకీయముమీద సమరము జరిగియుండలేదని చెప్పితిరి. మన జిల్లాయందు యేసంఘముయినను యేజాతి యయినను, యేకులముయినను, కులకక్షలు నిశ్చయముగ పాటించక రాజకీయ కక్షలమీదనే ఆధారపడి యిదివరలో యెప్పుడయినను సమరము జరిపియున్నదా? లేక ప్రస్తుతము జరుపుచున్నదా? నిశ్చయముగ అట్టి భాగ్యమే మనజిల్లాకు తలపించి నయెడల మనమిదివరకే ధన్యులమై యుండుము. "కమ్మవారికి, శ్రీ. యతిరాజులునాయకుగారు, పూర్తిజగత్తి" అని వ్రాసియుండిరి. కమ్మవారికి వీరెంతివోధునో ఇంత బ్రాహ్మణ కూడా మీకు తెలిసియేయుండును. ఇంగుట తారాగ్రాము.

తురిమెళ్ల కమ్మవారికి శ్రీ నాయుడుగా చెంక విరోధి అవకారయో, దుర్గురాల కమ్మవారికి వారంత హితుకును, ఉపకారయు అయియున్నారు.

తన స్వాధీనుకొరకు పనిచేయుచున్న శ్రీ నాయుడుగారికి ఈ జిల్లాయందు నిజమైన విరోధుడను, హితులును గూడా లేరని నా నమ్మకము.

ఇంకను బాపట్ల స్వామివారులు ప్రజలు కుష్మస్వామిగారిమీద ద్వేషముచేత శ్రీ యతిరాజులునాయకుగారికి వోటు యివ్వనిశ్చయించినట్లు తాము వ్రాసియుండితి. ఇది యంతకన్యాయనముకాక తమకేగ్రాహ్యము. మీరు వ్రాసిన ప్రాశస్త్యములే ఈ జిల్లాయందు విద్యాభివృద్ధికి బ్రాహ్మణులు కూడా కొన్ని స్వాధీనులు పురస్కరించుకొని జన్మిస్తున్నారని నా నమ్మకము చేయుచున్నట్లు తెలుసుకొనట కంతయో చింతింపుచున్నాను.

కావున మహాశయా, కులకక్షలయందును, మతకక్షయందును, జోక్యముకలగజేసికొనక ఒక రాజకీయమునందే పనిచేయుచున్న పత్రికారాజమని నేనుపొందిన ఆంధ్రప్రదేశ్ కకు తమవంటి విశేషగులుండి ఇట్టి వ్యాధియులు వ్రాసినందుకు కాంగ్రెసునందు శాలిగనో గొప్పగనో, అభిమానముండి సహాయముజేయుచున్న సంఘములకూడ యికయును కాంగ్రెసు సంస్థ యెడల అభిమానముపాటు దూరమున నేమో యని భయముచే నేనిట్లు హెచ్చరించవలసి వచ్చినందులకు తుదిపంజేడుచున్నాను. మన జిల్లాయందే కాదు. మన రాష్ట్రముందేకాదు. మన దేశమందంతటను, యే యొక కులమునుగాని, యేయొకజాతినిగాని, యేయొక్క మతముగాని, మంచిదనిగాని, చెడుదనిగాని, నిర్ణయించుటకు పిలువేదని నాయభిప్రాయము.

రాజకీయవేర్తలు త్యగణీయరు. మహాశయాలు. అన్ని మతములయందు, అన్ని కులములయందు, అన్ని జాతులయందు ఉండవచ్చును. దేశద్రోహము, మతద్రోహము, కులద్రోహము స్వాధీనులు అన్నికల, నత బాధులయందుకూడా నుండవచ్చును. అట్లుండుట ప్రకృతిసహజమే కావున సోదరాధికముందు యేకులమునుగూర్చియు, యేజాతినిగూర్చియు నిం దాపనించుటవేయవలెనుగాకయని నాస్వాదయ పూర్వకముగా వేడుచున్నాను.

గుంటూరుజిల్లా వోటర్లకు హెచ్చరిక మహాశయలారా! ఈ దఫా జరుగబోవు సామ్రాజ్య కాసనపర్థి, రాష్ట్రీయకాసనపర్థి, యెన్నికలయందు తమకున్న వోటు అధికారమును, కల మర కక్షలమీద ఆధారపడి దుర్వినియోగపరచక కాంగ్రెసు బంధువులైన నియమవేట్టుగడిన పిల్లల వట్టి అంజనేయులు పంతులుగారు, బయరామరెడ్డిగార్లను రాష్ట్రీయ కాసనపర్థికున్నా బట్టిని పెరుమార్ల వాయుడుగారిని ఢిల్లీ సామ్రాజ్యకాసనపర్థికున్నా పంతులుగారు మీ సమ్యక్తల నొసంగి గెలుపొందింపజేసి మీ వోటు అధికారమును సద్వినియోగపరచవలసి మీ ఘనమును మిక్కిలిగా వేడుచున్నాను.

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి చౌదరి, నందిమెలగు-గుంటూరుజిల్లా.

శ్రీ సత్యధ్యాన జ్ఞానతీర్థసమాజము - బందరు ఈసమాజమువారి ప్రాచున విజయదశమినాడు బందరు గొడుగుపేటలో శ్రీ అంధాని శిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యుల వారిచే "నూని గోవిందుని" కథ కాలక్షేపము జరుపబడినది. ఆచార్యులుగారి కథనువిని ఎల్లరు సంబంధించిరి. మ-రా-శ్రీ నడింబి హనుమంతరావు పంతులుగారు ఆచార్యులుగారికి 116 రూలు సమర్పించిరి. (ఒక విశేషం)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీయుత బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారికి మీ ఓటు నియ్యండి

గుంటూరు, నెల్లూరుజిల్లాల సామ్రాజ్య శాసనసభ

అభ్యర్థులు

ప్రస్తుతము ఆనేకు హిమాచలపర్వతము ఎన్నికల సంరంభము జరుగుచున్నది. ఎక్కడ జూచినను, విన్నను ఎల్లెక్క ప్రస్తావనలు, ఏవలుగురుచేరినను, నేనీ హితులు బంధువులు సంఘించినను ఎల్లెక్కనుమాటలే. నాటకకాలలహానీ, పికారు నెర్దుకపుడును, భోజనసహాయములయందు సహితము పగలు, రాత్రి, ఈ హడావిడియే మితిమీరి జరుగుచున్నది. ప్రతిమానపునకు స్వరం లేవచ్చు ప్రజలుచున్న ఈ దినములలో జరుగక తప్పదు. ప్రతివారును వారి వారి పలుకుబడియు, ధనమును వినియోగించి, లోకమును మాయమాటలచేతను, లంచములచేతను ఆశ మోపి మోసముచేసి గణపజూచుచున్నారు. ప్రతిపక్షము వారి వారి హక్కు బాధ్యతలు గుర్తెరుగుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో వనమెన్వరిని సామ్రాజ్య శాసనసభకు ప్రతినిధిగా బంధవలయునో బాగుగా యోచించి నిర్ణయించుట ప్రతి ఓటరు యొక్క కర్తవ్యము. గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల తొలుత ధిష్ణి సభకు ముగ్గురు అభ్యర్థులున్నారు.

- (1) శ్రీయుత కోటరాజు రాజేశ్వరరావుగారు.
- (2) శ్రీయుత పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు.
- (3) శ్రీయుత బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారు.

వీరిలో ఎవరు విరివిడిపడవలయునో యోచించును. మొదటివారు గుంటూరు వాస్తవ్యులు, న్యాయవాదులు, బ్రాహ్మణులు. వీరితరపున 1908 సంవత్సరము మొదలు రాజకీయ రంగమున పనిచేయుచున్నారనియు, ప్రజాజ్ఞానినై పనిచేయుచున్నారనియు ఒకకరపత్రమును కొందరు గుంటూరు న్యాయ వాదులుమాత్రము వీరి పట్టుతో సహా ముద్రింపించి ప్రకటించినారు. విషయమెంతవరకు నిజమో గాని వీరి ప్రవర్తనలను దీనికి భిన్నముగా తలంపవలసివచ్చుచున్నది. వీరు ప్రప్రథమమున కాంగ్రెసుతరపున నిలువవలచి ఒకదరఖాస్తు కాంగ్రెసువారికి వంచి కాంగ్రెసువారు తనను నిలుపక పోయినయెడల స్వతంత్రముగా తాను నిలుతునని ప్రమాణపత్రమున చేనాలు చేసినారు. కారణాంతరముచే కాంగ్రెసువారు, వీరిని నిలుప వీలులేకపోయినది. ప్రమాణపత్రమున, ప్రజాభిప్రాయమున, తృణీకరించి వ్యతిరేకముగా నిష్పక్ష నిష్పక్షమున ఇక మీద నెప్పుడో ప్రజాభిప్రాయమును మన్నించెదరా? ఇది గాక వీరు మాజిల్లో ప్రచారము చేయుచో కాంగ్రెసు వ్యతిరేకవదగ్గర తాను కాంగ్రెసు విరోధిననియు, కాంగ్రెసు అభిమానులవద్ద తాను స్వంతంతునననియు, కాంగ్రెసువారివద్ద కాంగ్రెసువారు తనను నిర్ణయించక పోవుట తప్పనియు యేమేమో చెప్పుచున్నారు. కాన వీరియందు ప్రజలకు నమ్మకము లేదు.

ఇక రెండవవారు, పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు. వీరు నిడుబ్రోలుకాపురస్తులు, కమ్మకులమునకు చెందినవారు, యువకులు, ఉత్సాహవంతులు, గాని వీరు విద్యావంతులుగారు. వీరివ్యతిరేకముగా రాజకీయరంగమున ప్రవేశించుటచే వీరికిగల రాజకీయపరిజ్ఞానము కున్నది. వీరు ఏ పార్టీకి చెందినవారు కాదు. కాని వీరి ప్రచారము జస్టిస్ వారి సహాయముచేత జరుగుచుండుటచే వీరు లోకమునకెంత యువకరించుచునో తెలియుచున్నది. ఇదిగాక వీరు నిడుబ్రోలు పాకాల నెక్రటరీగానుండి కొంతసమయము అపహరించివారను సేరను వీరిమీద మోపబడి బిల్లుకోర్టుకు కమిటీచేయబడి బామినమీద విచారణయేయవచ్చును. ఇట్టి వీరు ప్రజలసహాయ మపేక్షించుట వెర్రి.

ఇక మూడవవారు బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారు. వీరు కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడినవారు. నందంపూరు కాపురస్తులు, గొప్పవంశజులు, కమ్మకులస్తులు, పట్టభిద్రులు. వీరు స్వరాజ్యవాదము కాంగ్రెసుసభాధిపతి హక్కునుండి 1908 సంవత్సరము వెలువడిన నాలుగుండియల రిటాజ్ఞానున ద్వియైత సోదీక్షతో కృషిసల్పుచున్న వారు. లోకమాన్య టెంకేగారు కారాగారమున వ్రాసిన గీతారహస్యమును తెలుగులో ముద్రించి ప్రకటించుట కారాధూతు లగువారిలో నొకరు. శ్రీ గాంధీహక్తుని ఆదేశానుసారముగా ఖిచ్చు సభాధిపతియను రిటభిన్నుడికి ఎల్లప్పుడు పాటుపడుచున్నవారు. మద్యపాన బహి

కనిగిరి (స్వకీయవిలేజి)

కాలమానము

అక్టోబరు 20 :—నర్సములు యంతవరము తృప్తికరముగ వురియలేదు. ఎండలు పగలు తీక్ష్ణముగను రాత్రిపూట చలియును, మంచును దినదినక్రమేణ తీవ్రమగుచున్నవి.

తెల్లిగ్రాఫ్ ఆఫీసు

ఈ గ్రామము రైల్వేమార్గమునకు ఎటుచూచినను 40 మైళ్ల దూరములోనున్నది. ఇచ్చట నుమారు 10 పంలి క్రిందట తంథి ఆఫీసునుకూడ పోస్టాఫీసులు ఏర్పాటుచేసిరి. ఇటీవల ప్రత్యేకముగా తంథి డిపార్టుమెంటులో వరుంబడి తక్కువాయెను. ఖిచ్చు ఎక్కువచునున్నదను కారణముచేత వైమోసా రంభమునుండి తంథి ఆఫీసును తీసివేయుదురని గొప్పనందంతులు బతులుచేసెను. ఈ సందర్భమునుగూర్చి నుమారు 15 దినముల క్రిందట మా తహశీలుదారువారు రీడింగు రూముయొద్ద నొక పాటల సభను జరిపిరి. ఈ వందలి యథార్థ మగుచో కనిగిరి తాలూకావారికి చాల కష్టముగానుండును. ఇచ్చటికి రంగూను, అమెరికా మొదలగు ప్రదేశములనుండికూడ కేబుల్ గ్రాములు వచ్చుచుండును. ఇచ్చట సర్కారు ఆఫీసులు, కోర్టులు, పాక కాలలు అనేకముగలవు. కాబట్టి పోస్టాఫీసు తంథి ఆఫీసును యిచ్చటనుండి తీసివేయక స్థిరముగా నుండుటకు ప్రయత్నింపవలెనని ప్రజలందరును కోరుచున్నారు.

మార్పులు

ఫారెస్టు రేంజర్ మ. రా. శ్రీ, బి. వి. వైదీశ్వర ఆయ్యర్ గారు సెలవుమీద పోయినందున వారిస్థానము లూయిస్ గారు వచ్చి ఛార్జీ తీసికొనినారు. ఇచ్చట మిమక్ మధ్యమ పాక కాల ఆంధ్రోపాధ్యాయులైన శ్రీయుత విద్యాల్ బాగర్లపూడి శేషచల శాస్త్రిగారికి కామలిబోర్డు ఉన్నత పాకకాలలో తెలుగు పండితుల పదవి నిచ్చిని వినుటకు నెంతయు సంతసించెదము.

ఎన్నికల ప్రచారము

కానకసభ బిల్లుకొరకై అల్లూరునుండి కొందరు రెడ్డి యువకులును, మల్లవరపు రామారావుగారును, కాంగ్రెసు తరపున నిర్మిత అభ్యర్థులగుగాను తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచున్నారు. రాజశ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు స్వయముగ కనిగిరి, పాదిరె, దర్శి తాలూకాలలో ప్రచారము సలిపి వెళ్లిరి. వెంకటగిరి కుమారరాజుగారి తరపున వారి ఏతెంట్లును, నాకట్లును గ్రామ గ్రామమునకు తిరుగుచున్నారు.

రాయలు వ్యవసాయ కమిషను

ధిష్ణి, అక్టోబరు 22 :—వ్యవసాయ ప్రదర్శనమందలి వివిధకోర్టులను సందర్శించుచు రెండుగంటలు కేటి ఉదయమున రాయలు వ్యవసాయ కమిషనుసభ్యులు గడపిరి. డాక్టరు మేక్ మెదలసవారు చక్కని విషయములను సభ్యులకు చర్చిరి.

(అ. (పె.)

మొగ్గరి దినములలో కాంగ్రెసువారికి పూర్తిగ తోడుపడి వారి యుద్యమమునకు సాయపడి ధైర్యముతో పనిచేసినారు. అది మొదలు కేటివరకు నిశ్చలమైన దృఢనిశ్చయముతో కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగా మెలగుచున్నారు. దేశ, ప్రజాసేవాప్రియలు, ఇట్టి వారి దేశము పేక్ష చేయదు. బానిస రాజ్యమున రాజకీయరంగమున వివిధకట్టుల తావులేదు. ఉండునది రెండుపక్షములే. ఒకటి ప్రజాపక్షము. రెండవది ప్రభుత్వపక్షము. ఎవరెవ రెన్ని పేరులు పెట్టుకొనను ఆపక్షము లన్నియు ప్రజావిరోధిపక్షము లనవలయును. ఇక ప్రజాపక్షము ఒక్క కాంగ్రెసుపక్షమే తప్ప ఇతరమేమియులేదు. స్వాతంత్ర్యము పొందవలయునన్న కాంగ్రెస్ సభా శత్రువు ప్రస్తుతస్థితిలో కర్తవ్యము. కాన వీరిని ఎల్లరు బాగుగ యోచించి ఏకాగ్రచాపమునై మోసగాండ్రును, ప్రభుత్వమువారి ప్రక్క తాళమువేయు స్వార్థపరులను ప్రజాప్రతినిధులుగా బంపక కాంగ్రెస్ ఆజ్ఞానుసరియై ప్రభుత్వమువారితో ప్రజల హక్కుల కొరకు ధైర్యముతో పోరాడు శక్తిగల కాంగ్రెసు ప్రతినిధియగు శ్రీయుత బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారిని ఎన్నుకొని తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించెదదగినారు.

20-10-26 పొణకా పట్టాభిరామరెడ్డి, జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1928-వ సం॥ అక్టోబరు 23-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు.

పరిమాణలు బా 1-కి రు 70 0 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

విద్యముబస్తాలు

కుము తెనాలి	,,	ప 48 గలది రు	13 8 0	13 8 0
నల్లారి	,,	డిబా	,,	14 0 0 15 0 0
డిబి	,,	డిబా	,,	15 0 0 16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,,	9 10 0	10 0 0
నవ్వులు	,,	,,	22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 8 0
కనగలు	,,	డిబా	,, 18 8 0 15 0 0
పెనులు	,,	డిబా	,, 18 8 0 14 0 0
మినుములు	,,	డిబా	,, 16 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 195	,, 9 0 0 9 12 0

3. సూనెవస్తువులు.

నవ్వులసూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగవస్త్రబా 1-కి	,,	50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,,	48 0 0 49 0 0
పేరు సెనగసూనెగానుగ బా 1-కి రు 114 ముగ సూనె	,,	110 0 0	
అముదము బా 1-కి	,,	84 0 0	86 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాపపసుపు బా 1-కి	,,	72 0 0	78 0 0
కూరకనుపు	,,	25 0 0	28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	,,	140 0 0	154 0 0
గుంటూరుపాండకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి	,,	రు 40,43	
రాకేమా సిహాయకట్టు	,,	,,	రెడ్డిరే
తెల్లము బా 1-కి	,,	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	81 8 0	58 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి	,,	32 0 0	38 0 0
చదరం	,,	81 0 0	88 0 0
రవుండు	,,	81 0 0	82 0 0

6. సూలు.

పుట్లూరు యేనుగ నెం శిక్కి పెట్టి 1-కి	,,	5 4 0	
నూళియేనుగ నెం 20	,,	6 12 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం	యా.బె	,,	7 6 0
నెం 22	,,	,,	7 14 0
నెం 12 1/2 పొండిచే	,,	5 15	
నెం 14 1/2	,,	6 6 0	
నెం 12 1/2 న్యూకాటక	,,	5 10 0	
నెం 14 1/2	,,	6 6 0	
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు	,,	5 8 0	
నెం 2 1/2	,,	5 9 0	
నెం 1 1/2	,,	6 2 0	
నెం 12 1/2 చూళ	,,	5 10 0	
నెం 16 1/2	,,	6 0 0	

7. కూడి.

కోండాబెట్టు బా 1-కి	,,	రు 800 0 0	
కల్పారు కూడి	,,	145 0 0	

8. లోహములు.

బండి 100 కుంలిక	,,	59 13 0	60 0 0
బంగారము, కులము 1-కి	,,	31 4 0	21 8 0
సరము 1-కి	,,	12 8 0	
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	285 0 0	210 0 0
రాగి డిబా	,,	256 0 0	260 0 0

కైకలూరుతాలూకావార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

అక్టోబరు 20:— ఎండలు తీవ్రముగా నున్నవి. వరిచేలు పొట్టువీడ నుండుటచేత పర్వములేదని రైతులు చాలా విచారిం చుచున్నారు. కాల్వలవెంట ఒక మాదిరిగా నీరు వచ్చుచున్నది ఇప్పుడు వర్షములేనిచో పంట కష్టము తప్పకకలుగును.

తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

ఈ నెల 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కైక లూరు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసులో ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక నిమిత్తము సెన్సెట్ మిటింగు జరిగినది. 10 వందల సభ్యులు హాజరైరి. మ. రా. శ్రీ. కాజ వెంకట్రామయ్యచాదరిగారిని బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా తిరిగి అందఱు ఎన్నుకొనిరి. ఆ సాయంత్రము 4 గంటలకు బోర్డు సాధారణపు మీటింగు ప్రావల్య బం గాళలో జరిగినది. 11 వందల సభ్యులు హాజరైరి. అందులో మా మూలు వివరములు గాక ఒక్కొక్క క మిటి కి 9 గురు సభ్యులు గల ఎడ్యుకేషనల్, హాస్పిటల్ కమిటీలు రెండు ఏర్పాటుచేసిరి.

అల్పాహారవిందు

మ. రా. శ్రీ. కాజ వెంకట్రామయ్యచాదరిగారు కైక లూరుతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా తిరిగి ఎన్నుకొనబడినందుకు, కైకలూరులో కొద్దికాలము నాటి మేజిస్ట్రేటుగానుండి బగ్గయ్యపేటకు బదిలీకాబడిన మ. రా. శ్రీ. పి. రామలింగయ్యచాదరిగారు కైకలూరు వీధు సందర్శనను, క్రొత్తగా నాట మేజిస్ట్రేటు మ. రా. శ్రీ. యదవల్లి వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం గారి రాకసందర్శనను యీ నెల 17 వ తేదీ సాయంత్రము 5-20 గంటలకు ప్రావల్యబం గాళలో కొండఱు స్నేహితుల వలన అల్పాహారవిందుసంగబడెను. తత్సందర్శనను మ. రా. శ్రీ. ఇమ్మర్తి తిరుపతిరాయకవిగారు కొన్ని పద్యములను చదివిరి.

వ్యవసాయపుడిపూటెరైర్లకు

గుంటూరునుండి 17 వ తేదీని వ్యవసాయపు డిప్యూటీ డైరెక్టరు వారు కైకలూరు వచ్చి వారు.

జూరి తాల్దార్ క్షమైన ఎరువులు యీ తాలూకాలోని పరిహారట్టుం రావడట్టుం కైకలూరు గ్రామము లలో వాడినారనియు, అవాడుక ఫలితములను చూచుటకు వచ్చినారని తెలియుచున్నది. వారు పలుచాదు తిరిగి వెళ్ళినది కూడ తెలిసినది. అనేకవందల రూపాయలు బీతము, ప్రయోగా పుష్కలములు పుచ్చుకొను ఉద్యోగులు మిక్కిలి స్వల్పకాల ము మర్యాదచేయుటవలన రైతుల కెట్టి యుపయోగము నుండ జాలను. అందులో వ్యవసాయపు సంగంకమైన ఉద్యోగులు రైతులకు చాలాపలహారు నొసంగవలసియున్నాడు. అటువంటి సందర్భములో తమకు గల కాస్తాక్షమైన వ్యవసాయపు అనుభవ జ్ఞానములను రైతులకు విప్రలుముగా జెప్పుటకై యిటువంటి ప్రదేశములలో కనీసము ఒకవారము దినములైనను మర్యాదచేసిన బాగుండునగా! మితియు యీ తాలూకాలో ఒక వ్యవసాయ పు అడిష్టాంటుకిమానిస్ట్రేటరును నియమించి కాస్తాక్షమైన ఎటువలను వికయింపజేయుట అత్యవసరమని డిప్యూటీ డైరెక్టరువారు గ్రహించుకొనగా.

కలిదిండి రూరల్ డిస్పెన్సరీ

ఇచ్చు డిస్పెన్సరీకి మ-రా-శ్రీ. గుంటూరు రెడ్డయ్య గారు తాత్పర్యగానున్నారు. గ్రామస్థుల ప్రోత్సాహములేనట్లు తెలియుచున్నది. డిస్పెన్సరీకి దినమునకు సగటున 12 గురు లో గలకంటే ఎక్కువ వచ్చుచున్నట్లు లేదు. డిస్పెన్సరీకి గ్రామ పంచాయతీవారు ఒక యిల్లును అద్దెకుతీసుకొని యిచ్చినారు.

టెల్లిఫోను

గడ్డనల్లెరు లాకుమొద్దనుండి పోలూరు బంటుమిల్లికాల్య లయొక్క చివరవరకు టెల్లిఫోనును డి. పి. డెల్లియు. వారు వేయించినారు. అందువలన ఆ కాల్యలూరు గ్రామమున చాలా లాభకరముగా నున్నది. పెదలంక కాల్యలూరు టెల్లిఫోను వేయ లేదు. రైతులకు విశేషకష్టములు ఉన్నటువంటి కాల్య యిదియే. దీనిమీద టెల్లిఫోను లేకపోవుట శోచనీయును. దీనికి టెల్లి ఫోను వేయుటకు విశేషశుక్చుకెట్ట నక్కలేదు. పోలూరు కాల్యలూరును విజయం లాకుమొద్దనుండి ఒక రైలును పెదలంక నుండి నాటి వోవం నీరు మర్యాద గ్రామమును అల్పాహార కును పెదలంక కాల్యలూరు గ్రామమున కలిదిండి గ్రామమునకు బహు సులభముగా వేసువచ్చును. కనుక డి. పి. డెల్లియు వారు వెంటనే ఆలోచించుకొనగా.

విశాఖపట్టణ వార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

గాంధీ నగరము

లోగడ గాలివానలకు నాశనమైన ఎల్లమ్మపేటయందు కాంగ్రెసు తుహను నివాసా సంఘమువారు సుమారు 20 గృహములకట్టియిచ్చిరి. అచ్చట శిథిలమైన రామమందిరమును పునరుద్ధరించి యందు గాంధీ భారతమాత ప్రతిమల ప్రదర్శించి, ఆ స్థలమునకు 'గాంధీ నగరము' అను నామకరణము గావించిరి. ఈ నెల 20 వ తేదీని పట్టణకాలీయ నాయకులు పోయి గాంధీ నగరమును తెరచి ప్రారంభోత్సవమును జయప్రథముగ జరిపి గాంధీ మహాత్ముని యుత్సాహవ్యక్తతనుగురించి యుపన్యసించిరి. మున్ముందు హాస్పరు వచ్చునపుడు గాంధీనగరము మిత్రుల ప్రాముఖ్యమును స్థలము గాగలదు.

ఎన్నికల ప్రచారము

నగరమున కాంగ్రెసువారు మిగుల తీవ్రమున ప్రచారము గావించుచున్నారు. ఓట్ల ప్రతిపాదను స్వార్థత్యాగియూ, కాంగ్రెసు అభ్యర్థియూ, ప్రజాభిమానియూను శ్రీయుత వసుంధరాపు బుద్ధి సుందరరావుగారికి వోటునిచ్చెద మని సానుభూతిని జూపుచున్నారు. 27 తేదీని మద్రాసునుండి సత్యమూర్తిగారు, అనతికాలమున సాంబూర్తి, ప్రకాశంపంతులు, నాగేశ్వరరావు, దేశబాంధవి, బుర్రా సత్యనారాయణగార్లు మొదలగునాడుకు లుదించుచున్నారు. నగరమునందలి పక్షపాటును ఏ కొందరో స్వార్థపరులు తక్కు సుందరరావుగారికి బలముగ సహాయము చేయుచున్నారు.

ఇరిగేషను అడ్వైజరీబోర్డు

కృష్ణా తూర్పుదీవిజనకు 5 గురు సభ్యులుగల ఒక ఇరిగేషను అడ్వైజరీబోర్డును ఏర్పాటుచేసినారు. ఆబోర్డులో కైకలూరు తాలూకావారికి స్థానమేలేదు. ఈ తూర్పుదీవిజనలో రైతులకు ఇరిగేషను ప్రయోజనకరములు విశేషముగా గలవి యీకైకలూరుతాలూకాయే ఈసంగతి ప్రపంచమందరికిని తెలియును. అయిప్పటికి ప్రభుత్వమువారు ఆబోర్డులో యీ తాలూకాలోనివారి నొక్కరినైనను మెంబరుగా జేర్చకపోవుట శోచనీయును.

Advertisement for AIRLESS Gold Dusting Atomiser. The ad features a large illustration of the atomiser machine. Text in Telugu describes its benefits for agricultural use, particularly for dusting crops. It mentions that it is a portable, efficient device that saves time and labor. The ad also includes contact information for the manufacturer, stating they are located in Hyderabad and can be reached by mail or telegram. The overall tone is promotional, highlighting the machine's effectiveness and ease of use for farmers.

తిమిరువాయువులచే
గలుగు నొప్పులకు,
బాధలకు
స్థాన్యనువాదుడు
రుద్ధవలసినది లేదు.

డాక్టర్ స్టాన్ గారి
పటమును
చూచితీయుడు

బాధనడ నవనములేదు. స్థాన్య తక్షణమే గుణమిచ్చును. కీళ్ళనుండును, కండరములందు కలుగు వాయువునొప్పులకు, వాడినొప్పికి, తుంటిలోనినొప్పి, బెలుకులు, గాయములు మొదలగువాటికి స్థాన్యతైలము వాడుటచే తక్షణమే గుణము గలగును. మీకు నొప్పిగలిగిన, తక్షణమే స్థాన్యనువాదినబాధ నివర్తియగును. ఆలశ్యము చేతుకును, రుద్ధ నవనములేదు.

SLOAN'S LINIMENT

బాధలను పారద్రోలును అందర కమిస్తులనడకు, అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

శ్రా నీ సు శ్రేష్ఠ మైన కా ఫీ

విభక్తి:- 7 పాస్టు రు. 8 8 0

ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ 7 " " 6 13 0

రైలుఖర్చు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రేష్ఠమైనది. తక్కువధర కలిగినది.

ఈ క్రింది వారి వద్ద దొరకును.

విజయం అండు కంవెనీ

27, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

(M. P. Company)

కలకత్తా లక్ష్మీ పూజ

శాంతముగా వెళ్లిపోయినది

పోలీసువారి యేర్పాట్లు

కలకత్తా, అక్టోబరు 22:—లక్ష్మీపూజ సంవత్సరమున విగ్రహములను స్నానమాడించుటలో కలకత్తా, హరారా అధికారులు చక్కని పోలీసు యేర్పాట్లు చేసిరి. ఉత్సవము శాంతముగా వెళ్లిపోయెను. ఎట్టి యిబ్బందులును లేకయే మనీషుద్వగరగా అనేక విగ్రహములు ఊరేగింపుబడెను. ఇదివరకు గల్లంతయైన జరిగిన వాట్లందీ కిద్దరుపూరులలోగూడ గల్లంతులేమియు జరుగలేదు.

దుర్గపూజ పండుగలో స్నానమాడించు సంవత్సరమున హరారాయేర్పాట్లను స్వయముగా జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లు తనిఖీచేయుటచే గాక సాక్షియా రామకృష్ణపురములలో అధికముగ పోలీసువారు నియమింపబడిరి. హరారాలో ప్రార్థనసమయము దాటిన పిమ్మట మనీషులనుండి మహమ్మదీయులు పంపబడిరి. బాగ్రత్తకొరకు మహమ్మదీయుల సామ్రులు మూసికేయబడెను. నెహ్రూరిటి ఆప్టర్లంద 9 మంది మహమ్మదీయులు దేశాంతరము వంపబడిరి. శాంతముగానుండుచు నెహ్రూరిటి యాశుకపోవుట చేత ముగ్గురు యిహములలోగూడ 6 గురు మహమ్మదీయులు నజటులో నిర్బంధింపబడిరి. ఊరేగింపులవెంట అల్లగులు జరుగకుండ పోలీసువారితోపాటు 500 మంది వాలంటీరులును స్థానిక నాయకులును కలిసి పనిచేసిరి. (అ. (తె.))

అలహాబాదు పురపాలకసంఘము

రాజప్రతినిధికి సన్మానపత్ర మియ్య తీర్మానించుట

అలహాబాదు, అక్టో 21:— రాజప్రతినిధి అలహాబాదు వచ్చినప్పుడు సన్మానపత్ర మియ్యలెనావద్దాయని విచారించుటకు సీనియరు చైనుచైర్మన్ నూయాబ్ హన్సేగారి అధ్యక్షత క్రింద అలహాబాదు పురపాలకసంఘమువారు సేటిహాయింజాం మున సమావేశమైరి. సన్మానపత్ర మియ్యలెననియు దానిని చిత్తుగా వ్రాయుట కొకకమిటీ నియమింపబడవలెననియు సీ.టి. రాబీగారు ప్రతిపాదించిరి. సన్మానపత్రమునకు తగినట్లుగా తక్షణ యోగ్యతను రాజప్రతినిధి యింకను కనబరచుకొనలేదని పంగ. రా. (ప్య రా జ్య వా ది) గా రద్దుపెట్టిరి. అది యట్లుండగా ముఖ్యపట్టణము అలహాబాదునుండి లక్నోకు కమముగా పోవుటను నిలిపివేయుటకై ఇండియా ప్రభుత్వము వారేమియును చేయలేదు. రావలీల ఉత్సవములలో అధికారులు హిందువులకేమియు సాయముజేయలేదు. కావున సన్మానపత్ర మిచ్చుటకు హిందువు లిష్టపడకు.

సన్మానపత్రములో మనీషులనుండు వాద్యములనుగూర్చి యు ముఖ్యపట్టణమును మార్పుటనుగూర్చియు కొన్ని మొరల నిరికింపవలెనని బాసుగా ఒకసవరణను దెచ్చిరి. బాబీసాధ సాహా బదురుద్దీక్, హెచ్. కె. ముఖర్జీ, గిల్బర్డు, జి. హెచ్. జేనిడ్ గార్లు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. మనకును మనదేశమునకును మన మెంతో చేయవలసియున్నదని పండిత కువీలడేడ్ మాలవ్యాగా రద్దుపెట్టిరి. చివర కెంతోసేపు వాదప్రతివాదములు జరిగినపిమ్మట ముఖ్యపట్టణముమార్పుదలనుగూర్చిన కొన్ని మొరలతో సన్మానపత్ర ముర్పింపవలెనని తీర్మానింపబడెను. ముగ్గురుమాత్ర ముద్దుపెట్టిరి. (అ. (తె.))

సి కన్నయ్య కంపెనివారివలన

1926-వ సం అక్టోబరునెల 30-వ తేది శనివారము మొదలు ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును

రాత్రి నాటకములు:— ప్రతి మంగళవారము గురువారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9- గంటలకు

పగటి నాటకములు:— ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు

నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణు అవతరించిన పది అవతారములును నాలుగు సంవత్సరములగా లక్ష యాదైకల రూపాయలు ఖర్చు చేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడు

ద శా వ తా ర ము

చెన్నపురి ఎస్.ఎస్.నేడు థియేటర్

టిక్కెట్లు ధరలు వివరము:—రూ. 8, 2, 1. అణాలు 8.

C. CUNNIAH, Proprietor

అఖిలభారత జాతీయమహాసభ

ది యిండియను నేషనలు కాంగ్రెసు

1926 శాసనసభల ఎన్నికలు- కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి ప్రకటనము

భారత శాసనసభలో 1924 మొదలు 1926

వరకు స్వరాజ్యపక్షమువారు చేసిన పని

1 జనరలు

మొదటి సెషను - సంయుక్త జాతీయపక్షము

1924 లో తొలిసారి స్వరాజ్యపక్షమువారు భారత శాసనసభలో పనిని ప్రారంభించిరి. ఆ ప్రధానభూమి 48 మంది స్వరాజ్యపక్షమువారు వారిలోనే చేరుటకు నియమితులైన బర్మావారు ముగ్గురును మొత్తము 48 మంది యుండిరి. తక్కిన సభ్యులు, మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నుడివిట్లు, ఒంబోదల మైసో లేక దొరతనము మైసో ఆగారపడవలిననాడుగా నుండిరి. అందువలన సభ్యుల సంఖ్యనువారి తోడ్పాటులేకుండ స్వరాజ్యపక్షమువారేమియును చేయ వీలులేకుండ నుండెను. అందులకు రాజకీయవారు జరిగినవి "దొరతనమువారిని దొరదలచిన కోరికలను బాగుగా యోచించియు నిర్ణయింపుడు. చాల తక్కువగానే కోరుడుగాని ఒక సారికిన పిమ్మట దొరతనమువారు నిరాకరించినచో మీరు నిరోధమును ప్రతిఘటనమును సాగించుచు నేయుండవలెనుగాని మరల వెనుకకు పోవూడదు" అని నెహ్రూగారు తెలుపగా సంయుక్త స్వతంత్రపక్షమువారు రంగీకరించిరి. దానివలన జాతీయపక్ష మేర్పడినది. మూడు సెషనులు ఆపకుములు పనిచేసినది.

"శాసనసభవారి కోరికలను సమీక్షించుకొనుచు దొరతనమువారు సెరవేర్చుచో యీ జాతీయపక్షమువారు సాధ్యమై నంత త్వరలో నిరోధమును ప్రారంభింపవలెను. దొరతనము వారు గ్రాంటులను కోరినపుడు సత్తులను నిరాకరింపవలెను. అందుల కొకసభ జరుపవలెను. అసభలో క్లిమింది దొరతనము వారి ప్రత్యుత్తరము తృప్తికరము గా లేదని నిర్ణయించిపిమ్మట నిటుల చేయవలెను" అను నిర్ణయ మంగీకరింపబడినది.

శాసనసభవారి కోరిక- బడ్జెటును తిరస్కరించుట

ఈ నిర్ణయమునకు అంగీకరించినవారు అసెంబ్లీలో 70 మంది యుండిరి. నేషనలు డిమాండును మరెవరినగుడ నామోదించిరి. 18-2-1924 న జరిగినసభలో నేషనలు డిమాండు తీర్మానము నెట్టినది. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా అనుకూలరు 78 మందియను ప్రతిపాదులు 48 మందియను లేరిరి.

దొరతనమువారి భావము నేషనలు ప్రతిపాదనలను గాని యుండిన అందువలన ప్రతిఘటన మును ప్రారంభింపవలెనని మార్చి నెల ఆరంభమున నే తీర్మానింపబడినది. 10-3-1924 న బడ్జెటు గ్రాంటులను దొరతనమువారు కోరినపుడు ప్రతిఘటనను ప్రారంభింపబడినది. కష్టము (పన్నులు), సాల్టు (ఉప్పు), యిన్కంట్లాక్ష (ఆదాయపుపన్ను), ఓషియం (సలహా), అను తీర్మానములను ప్రతిఘటించిన గ్రాంటులను జాతీయపక్షమువారందరూ కలిసి తిరస్కరించిరిగాని అంతటితోనే యిండి పెండ్లెంటుల దీక్షను భంగముకలెననిది. వారు వాదనమును నిలుపజాలకపోయిరి. ఆకారమున జాతీయపక్ష మంతటితోనే అంతరించుటకు కనబడినది. అటుల జరుగకుండుటకు యీ ప్రతిఘటన నియమును సడలించబడినది. దొరతనమువారి నోడియ విషయమునతప్ప తక్కిన విషయములలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కలుగజేసుకొనలేదు. మార్చి 17 వ తేదీన మరల జాతీయపక్షమువారు పండిత మాలవ్యగారి నాయకత్వముక్రింద మరుతుకనమును బూనిరి. తక్కిన పట్టునును (పైగాన్సు బిల్లు) పూర్తిగా నిరాకరించుటకు మాలవ్యగారు యపహించిన తీర్మాన మామోదించబడినది. దొరతనమువారి యపహించిన స్వతంత్రములైన గ్రాంటులను చట్టమును నిలుపుకొనిరి. ఈ ప్రతిఘటనములననే రాజ ప్రతినిధి ఆర్థిక సభ్యుని బెడకింపును సభకు చేయకుండ ఉత్తరమును తగ్గించెను.

కావున మొదటి సెషనులో ప్రతిఘటన కష్టపరిగానే సాగినది. పండిత మాలవ్యగారి దానిని నిర్ధారించెరి. రాజకీయ పేదలను వరములు, నిర్బంధచట్టములను సడలించుట, హార్షిమనుగారి నిరోధమును తొలగించుట మున్నగు తీర్మానములు స్వరాజ్యపక్షమువారి చే నుపపాదించబడి పొచ్చుకొనెనే నామోదించబడినది. మహాత్ముని వదలవలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారు యపపాదించబడిన తరువాతనే దొరతనమువారు జాగ్రత్తపడి

మహాత్ముని వదలివేసిరి. స్వరాజ్యపక్షమునకుగల గొప్ప పలుకుబడిని దొరతనమువారు దొప్పకొనిరనుటకీడియే ప్రబలతమ నివర్తనము.

రెండవ సెషను - ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణ

ఈ సెషను కొద్దికాలము మాత్రమే జరిగినది. ఈ లోగా జాహ్లాలో మహాత్మునితో స్వరాజ్యపక్షమువారు సంప్రతింపిరి. పరిశ్రమలందు కలిగిన మార్పును గమనించి విధానమును తవరించి ప్రకటనము చేసిరి. నిర్మాణవిధానమును సాగించుట పరిశ్రమలను కార్మికుల హక్కులను కాపాడుట మున్నగు విషయములందు నివరింపబడినది. విదేశముల ధనమును భారతదేశమున వినియోగించు విషయమునుగూర్చి విచారణ చేయుట కొక సంఘము చేర్చవలెనని దొరతనమువారు వాదనా నము చేసిరి. ఉక్కుచట్టమున చాల సవరణలు చేయబడినది. అంతలో దొరతనమువారు సంస్కరణముల విచారణసంఘము చేర్చవలెనని. నెహ్రూగారిని ఒక సభ్యుడుగానుండగోరిగాని అది సంతృప్తికరముగా లేదని నెహ్రూగారు నిరాకరించిరి. విచారణ జరిగినది. అదివరకు మంత్రులుగానుండినవారును యితరులును సాక్షుమిచ్చిరి. ద్వంద్వ పరిపాలనము పూర్తిగా విఫలమైనదిని తిరస్కరింపగా తేలినది.

మూడవ సెషను - లీ కమిషను

ఈ సెషనులో యీ కమిషనువారి సూచనలు వివరముగా చర్చింపబడినవి. వారినూచనల ప్రకారము విదేశీయులకు తిరస్కరణకాదులను ప్రజలధనము మరెవరికీటింపాతికొట్టు అననముగా ఖర్చు పడవలసియుండెను. దానిని తిరస్కరింపగోరుచు నెహ్రూగారికి తీర్మానము నుపపాదించుచు గంభీరత వన్యాసము నొసంగిరి. ఆ తీర్మానము నామోదించబడినది. అనుకూలరు 88 మంది ప్రతిపాదులు 48 మంది. ఇండియను క్రిమినల్ అమెండు మెంటు చట్టము (సమితి చట్టము)ను రద్దుపరచవలెనని వి. జే. పటేలుగా యపపాదించిన తీర్మానముగూడ నామోదించబడినది. ఈ చట్టముక్రిందనే 1921-22 సంవత్సరములలో దాను నెహ్రూగార్లు మున్నగువారిని వేలకొలదిగా కెరసాలలకు పంపించిరి. నూలుబట్టలపై పన్ను (ఎక్సైజు) ద్వారా దేయవలెనను తీర్మానముగూడ నామోదించబడినది.

ప్రత్యేక స్వతంత్రపక్షము

క్రమముగా యిండి పెండ్లెంటులు విడిపోయి ప్రత్యేక పక్షము చేర్చరమకొనిరి. వాలుగవ సెషనులో యిండి పెండ్లెంటులకోరిక ప్రకారము కొన్ని మార్పులకు స్వరాజ్యపక్షము వారింగీకరించక తప్పినదిగాను.

"మందుగా తేలిపి జరిగించిన సభలో 2/3 వంతు వారు ఆమోదించిన తీర్మానము ప్రకారమే సాధారణముగా సభ్యులందరూ ఓటుచేయవలెను. పక్షమువారు నిర్ధారణచేయని విషయములనుగూర్చి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి సూచనలను గాని అవసరసంఘమువారి సూచనలను గాని అనుసరింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరోధపద్ధతి నులుజరుపునటుల తీర్మానించినను శాసనసభలోని స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షములవారు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా తీర్మానించువారు వారికి స్వరాజ్య పక్ష తీర్మానము అనుసరణము కావాలను. ఈ రెండుపక్షములలో ఏ పక్షమువారి కిష్టములేకపోయినను వారు తమ యిష్టానుసారము వోటు చేయవచ్చును" అను నియమమును స్వరాజ్యపక్షమువారు రంగీకరించిరి.

నాల్గవ సెషను - స్వతంత్రపక్షమువారు చీలిపోవుట

ఈరీతిగా యిండి పెండ్లెంటులు క్రమముగ విడిపోయి స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మానముల నెదిరించుటకుగూడసంగియున్నట్లు బడ్జెటుల చర్చకువచ్చినపుడు స్వరాజ్యపక్షమువారు తొలుముము ప్రకారము తిరస్కార తీర్మానముల నుపపాదించిరి. స్వతంత్రపక్షమువారు తీర్మానముల నెదిరించిరి. అంతటితో జాతీయ పక్షము పూర్తిగా విచ్ఛిన్నమైనది. కాని స్వరాజ్యపక్షమునకుగల పలుకుబడి బాగుగా విడిచిపెట్టినది. 1926 డిసెంబరులో డిల్లీ సెషను పూర్తికాగానే ఎనిమిదిమంది యిండి పెండ్లెంటులు స్వరాజ్యపక్షమున చేరిరి. అందులన నెట్టెంబరు నెలలో అసెంబ్లీలో 68 మంది స్వరాజ్యపక్షముండిరి.

ఈరీతిగా 1926 లో యిండి పెండ్లెంటులు చీలిపోయి స్వరాజ్యపక్షమువారు యపపాదించిన తీర్మానములు చాల ముఖ్యమైనవి గూడ చాల నెట్టినవి.

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితులను వదలుట, వంగరాష్ట్ర నిర్బంధ శాసనమును రద్దుపరచుట, అను తీర్మానము లామోదించబడినది. ఈ నిర్బంధచట్టము క్రింద బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారు విచారణచేయుటకునే సుప్రసిద్ధనాయకులను చెరసాలకు పంపియుండిరి. ఈ విషయముననూడ నెహ్రూగారు మరల గంభీరత వన్యాసము నొసంగిరి. దొరతనమువారు నిరుత్తరమైరి. అందులన తదనుబంధ చట్టములను గూడ సభవారు తిరస్కరించిరి.

కాటను ఎక్సైజు ద్వారా తీసి విధించుటకు నియమింపబడిన ఉక్కుల తీరములకు ధన మిచ్చుటకుగూడ సభవారు నిరాకరించిరి.

ఐదవ సెషను - నేషనలు డిమాండును

మరల బలపరుచుట

సిమ్లాలో నిరుడీ సెషను జరిగినది. అప్పుడు వి. జే. పటేలుగారు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి. రిఫార్ముస్ ఎక్సైజులపై కమిటీలో పొచ్చుమంది చేసిన సూచనలను ఖండించుచు కొద్దిమంది చేసిన సూచనలను ఆమోదించుచు మరల నేషనలు డిమాండును గూర్చి ఆలోచించిరి. అందులన యిండి పెండ్లెంటులందరుగూడ సంగీకరించి సభలో నా తీర్మానమును బలపరచిరి. ఈసారిగూడ యీ తీర్మాన మామోదించబడినది. 72 మంది అనుకూలరు 48 మంది ప్రతిపాదులు.

ఆరవ సెషను - కాన్పూరు ఉత్తరువు

ఈ సంవత్సరము జనవరి నెలలో యీ సెషను ప్రారంభమగు సరికి కాన్పూరు కాంగ్రెసు జరిగిపోయినది. స్వరాజ్య పక్ష విధానము ఆమోదనభలో నామోదించబడినది. ఆ తీర్మానమును లాలా లజపతి రాయగారే ఆరంభలో నుపపాదించిరి. లాలా లజపతిరాయగారు గూడ భారత శాసనసభను ఎన్నుకొనబడిరి. స్వరాజ్యవాదిగా తా నెన్నుకొనబడలేదని లాలాజీ తెలుపుచున్నాడు. అటు తెన్నుకొనబడకపోయినను లాలాజీ స్వరాజ్యపక్షమున చేరెను. వారినిధానము నామోదించెను.

ఈసభలో చాల తీర్మానములు జరిగెను గాని ముఖ్యమైనది సభను వదలిపోవుటయే. కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారులు నుత్తరువుచేసిరి. ఆరీతిగా స్వరాజ్యపక్షమువారు సభను వదలిపోయిరి. కలెన్సీ బిల్లువిషయమున మరల సభకు వెళ్లవలసి స్థాయిసంఘమువారు రాజ్యాపింపగా మరల వెళ్లిరి. ఆవిషయమును ఎన్నికలైన పిమ్మట చర్చించవలెనను సవరణ నుపపాదించగా స్వరాజ్యపక్షమువారు వచ్చినందున నే దొరతనమువారు రంగీకరించిరి.

ముగింపు

భారత శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారు జయప్రదముగా పనిచేసిరి దీనివలన స్వస్థము కాగలను.

- (1) అన్ని పక్షములవారిని ఒప్పించి వారు నేషనలు డిమాండు తీర్మానము నుపపాదించిరి.
- (2) దొరతనమువారు పరియైన ప్రత్యుత్తరము నియ్యనందున నిరోధవిధానమును ప్రారంభించిరి.
- (3) స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసువారును నిర్ణయించినదంతికి అనుగుణముగా వా రెల్లప్పుడు ఆత్మకన్యాసముతోనే పనిచేసరి.
- (4) ఉప్పుపన్నును తగ్గించిరి.
- (5) రైలువేర్వేలుల తగ్గించిరి.
- (6) రాష్ట్రముల దొరతనముల కప్పములను మజరా యిప్పించిరి.
- (7) కాటను ఎక్సైజు ద్వారా తీసి రద్దుచేయించిరి. ఉక్కుకాగితములు మున్నగు దేశీయపరిశ్రమల రక్షణనిమిత్తము పన్నులను వేయించిరి.
- (8) కార్మికసంఘముల అభివృద్ధినిమిత్తము చట్టములను చేయించిరి.
- (9) ప్రకల హక్కులను నిలుపుటకును దేశభక్తులను విడిచింపుటకును కఠినశాసనముల రద్దుచేయించుటకును తీర్మానముల నుపపాదించి ఆమోదించబడినవి.

ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు,

జనరలు సెక్రటరీ, ఇండియను నేషనలు కాంగ్రెసు.

మధుర, అక్టోబరు 21:—ఆర్. హెచ్. ఎల్లిసుగారు వి. జే. యస్. కలెక్టరు బంగాళాలో రెవిన్యూబోర్డు సభ్యులగు పి. యస్. మూర్ గారికి, నెహ్రూజీ ముఖ్యమంత్రి జే. యస్. హాలు గారికిని, వారి సతికిని, ఇ. బి. కన్వింగము, రాబర్టు, పూర్ణు గారికిని విందుచేసిరి.

కోయంబూరు యజ్ఞా నూపరింపెండెంటుగ నియమింపబడిన పి. ఆర్. కన్వింగము గారు నేడు మధ్యాహ్నము మోటారులో మధురనుండి కోయంబూరుకు బయలుదేరి పయిరి.

చెన్న విశ్వవిద్యాలయ సెనెటుసభ

గ్రంథాలయభవననిర్మాణములగుఱించి
తీర్మానముచర్చ

ప్రభుత్వమువారు రవలంబించుచున్న ప్రతిరోధ
విధానమును ఖండించుట

తుదకు భవననిర్మాణకార్యమును ప్రభుత్వమువారికి
వదిలుట

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ సెనెటుసభవారు నిన్న సాయంత్రము 8 గంటల వైపు చాన్సలరుగారి యధ్యక్షతకైంద తిరిగి సమావేశమై యున్నది. విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమునకు భవనము నిర్మించువిషయమై తీర్మానముచర్చ జరిగెను. భవన నిర్మాణముల సాగవండ్డకేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గల్పించుచున్న ఆటంకములను చాలముదిసభ్యులు తీవ్రముగ నిరసించిరి. సదరు భవననిర్మాణకార్యమును ప్రభుత్వమువారి డి. పి. డబ్ల్యు. కాళివారికి సంపూర్ణముగ వదిలివేయవలసినదని నిండికేటు తరఫున కె. రామునిమీననుగా రుపపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారి కార్యమును సాగనిచ్చుటకు ప్రతికూలముగ నుండిరి గనుక విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరులచేతనే విశ్వవిద్యాలయమువారికిని సేయింపవలెనని తెలుపుచు చాలముదిసభ్యులు సవరణల నుపపాదించిరి. అందు కొన్ని నియమవిధులను త్రోసివేయవలెనని మరొకొన్ని సభవారిచే నిరకారంబుపడెను. తుదకు రాముని మీననుగారి ప్రతిపాదన యే నెగ్గెను. నిండికేటు కార్యక్రమమైన వెంటనే, కొందరు నిండికేటుసభ్యులు సమావేశమును ముగించివేయవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. కార్యక్రమపట్టికయందు దింకను ప్రైవేటుసభ్యుల తీర్మానములు చాలగలవనియు వారిలో చాలముది ఇతరజిల్లానుండి వచ్చినవారనియు వారితీర్మానముల చర్చించుట కవకాశ మొసగవండ్డ కేయుటగాను, నిండికేటుసభ్యులు తమ సభను ముగింపవలెనని కొందరు చాల అన్యాయమని నిరసించిరి. మరొకొకటి పు చర్చజరిగినదివ సాయంత్రము 8 1/2 గంటలకు సభవారాదిన ముగిసిన తేది. తిరిగి ఈమధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమయ్యెదరు.

గ్రంథాలయభవననిర్మాణము

విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయ భవనములను-31-3-25 నెం 1601 ప్రభుత్వ ఉత్తరవుకొండ-ప్రభుత్వమువారిచే తయారుజేయబడి, ఆమోదింపబడిన ప్లానుల ప్రకారమును అంచనాల ప్రకారమును ప్రభుత్వమువారి యజమాయిషీకొండ చర్చించు టుచితమని సభవారెంచుచున్నారు.

నిండికేటు తరఫున కె. రాముని మీననుగారు ప్రైవేట్ కార్యము నుపపాదించుచు, ఈవిషయమై ఇతరప్రజేతములందు చాల చర్చలు జరుగుచుండెననియు, ఈసందర్భమున విశ్వవిద్యాలయ గౌరవమును గురించిగాని, స్వాతంత్ర్యమును గురించిగాని భిన్నపడ నవసరములేదనియు నుడిచిరి. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి పై నీ యాలోచనలను ఆయా అంశములను గావింపుట సమంజసము గాదు. ప్రభుత్వమువారివద్ద భవనముతో గ్రంథాలయ భవన నిర్మాణమునకు మంచి ధూమి నొసగిరి. మొనటినుండియు, నిండికేటువారు భవన నిర్మాణకార్యములను నిర్మింపిరి. డబ్ల్యు. కాళివారి ద్వారానే గావింపుచున్నారనియు, ఇటీవల మూడు నాలుగు సంవత్సరములకు గాత్రమే ఈ పద్ధతి మారెను. గ్రంథాలయభవన నిర్మాణ కార్యము చాల లక్షల రూపాయలకు సంబంధించిన కార్యము. అందుచే నింత వాద్యతాయంత ముగ కార్యమును ప్రభుత్వకాళివారి కొనగలదు మంచిది. విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరు రచించిన ప్లానులను ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరు ఆక్షేపించెను. అట్టి తిరి, ఎంతయో సాధనపంపిరి డి. పి. డబ్ల్యు. కాళివారికి ఈ పని నప్పగించుట మంచిది. ముందెప్పుడైనను భవనములు చెడిపోయినయెడల, వానిపుర్తి నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వమువారి సహాయము నడుగుటకునే తీరముగ నునకు వాక్కుండును.

డా. ఎ. లక్ష్మీనాథుని మొదలియారుగారు:-ప్రతిపాదనను ఆమోదించిరి.

పి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యంగారు తీర్మానము నెదిర్చును, తీర్మానము సంగీకరించునెవల, గ్రంథాలయ భవనములు చాల సంవత్సరములకు నిర్మించబడెనని ప్రతిపాదనను నమ్ముకొనుట నుడిచిరి. ఉపసాధనకుడిగ, యామన ప్రభుత్వమువారికిని విశ్వవిద్యాలయమువారికిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను

నిరోధ శాసనములు

జస్తిసు పక్షమువారు ఆమోదించుట

మద్రాసు ప్రభుత్వపు రెవిన్యూమెంబరు సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు 1922 సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెల 14 వ తేదీని మద్రాసు రెవిన్యూ రికవరీ ఆక్టును ప్రవేశపెట్టిరి. ఈవిల్లుననుసరించి ప్రభుత్వమువారు రైతులకు క్రమమైన నోటీసు ఇవ్వకయే స్థిరచరాస్తులను స్వాధీనపరచుకొని ఏలమువేసి భూమిపన్నును రాబట్టుకొనవచ్చును. ఇట్టి నిరంకుశాధికారము జిల్లాఉద్యోగుల కొనగలదు న్యాయము కాదని అపోజనువర్గమువారు వాదించిరి. ఈవిల్లును బలపరచుచు శాసనసభ్యులు తెలిపినభావము లీదిగవ ప్రకటింపబడినవి.

విల్లును ఆమోదించుటయేకాక సెలెక్టుమిటిని నియమించుటకూడ అనవసరమని తమసమ్మతుల నొసగినవారు రెవరు?

“ఇంకను కఠినముగ నుండవలెను”

పి. సి. ఎలిరాజులనాయుడుగారు

“అహింసాసిద్ధాంతముతో కూడిన ఆరాజకమును బోధించు గాంధీగారు ప్రకటించిన సాత్వికనిరోధము దేశమున వ్యాపించుచున్నది. గాంధీగారు మహాత్ముడైనను దేశమున రక్తపాతములు జరుగునట్లుచేయు వెన్నెమిట్లులేదు. ప్రభుత్వమువారు కఠినచర్యలు తీసికొనుట అవసరము. ఇంకను కఠినముగ విల్లును రైతుస్వభుత్వము తగ్గుచుపోయిండ్డవలయుననినా ఆభిప్రాయము.”

“ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠ”

సి. నటేశమొదలిగారు

“అసహాయవాదులకు బుద్ధిగరవుటకై ఈవిల్లు అత్యవసర నవనరములేదని రెవిన్యూసభ్యుడు ఉపపాదించెను.

- 1. గౌ. పానుగెలురాజుగారు, 2. సర్ కె. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు, 3. సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు, 4. ఎ. రామస్వామి మొదలిగారు, 5. పి. సి. ఎలిరాజులనాయుడుగారు, 6. బి. తనికాచలం శెట్టిగారు, 7. బి. మునుస్వామినాయుడుగారు, 8. డాక్టరు నటేశమొదలిగారు, 9. కె. శరభారెడ్డిగారు, 10. డి. బి. దురుశేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, 11. జి. వందనంగారు.

ఇట్లు నిరోధకశాసనములను చులకనగ ఆమోదించువారు

మీ ప్రతినిధులుగ నుండ దగినవారా?

నవంబరు 8 వ తేదీన కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకే వోటుచేయుడు.

వివరించి, గ్రంథాలయ భవననిర్మాణము సాగవండ్డకేయుటకు ప్రభుత్వమువారిపై చిక్కుల గల్పించుచున్నదియు వివరించిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారు తమంతటామే భవనములు నిర్మించుకొనవచ్చు నని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినప్రకారము-విశ్వవిద్యాలయమువారు సుప్రసిద్ధులగు ఇంజనీరులను నియమించి ప్లానుల తయారుజేయగా, ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరు మొదట నోకారణముతోడను, పిమ్మట కారణ రహితముగను ఆక్షేపించుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. ఈ భవననిర్మాణములగురించి ప్రభుత్వమువారికి దెలిపి 2 సంవత్సరములైనను-ఎప్పటికప్పుడే ఇప్పుడుగాదనుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమువారు నియమించిన ఇంజనీరులు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుకంటే నెక్కువ యనుభవజ్ఞులేగాని తక్కువవారుగాను. అంతకర ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుగ పనిచేసి విరమించుకొనినవారు. మరొకొకరు-ప్రభుత్వమువారినుసరింపించు ఇంజనీరుగనుండి ప్రభుత్వమువారికి దెలిపి 2 సంవత్సరములైనను-ఎప్పటికప్పుడే ఇప్పుడుగాదనుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమువారు నియమించిన ఇంజనీరులు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుకంటే నెక్కువ యనుభవజ్ఞులేగాని తక్కువవారుగాను. అంతకర ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుగ పనిచేసి విరమించుకొనినవారు. మరొకొకరు-ప్రభుత్వమువారినుసరింపించు ఇంజనీరుగనుండి ప్రభుత్వమువారికి దెలిపి 2 సంవత్సరములైనను-ఎప్పటికప్పుడే ఇప్పుడుగాదనుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమువారు నియమించిన ఇంజనీరులు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుకంటే నెక్కువ యనుభవజ్ఞులేగాని తక్కువవారుగాను. అంతకర ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుగ పనిచేసి విరమించుకొనినవారు. మరొకొకరు-ప్రభుత్వమువారినుసరింపించు ఇంజనీరుగనుండి ప్రభుత్వమువారికి దెలిపి 2 సంవత్సరములైనను-ఎప్పటికప్పుడే ఇప్పుడుగాదనుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమువారు నియమించిన ఇంజనీరులు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుకంటే నెక్కువ యనుభవజ్ఞులేగాని తక్కువవారుగాను. అంతకర ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరుగ పనిచేసి విరమించుకొనినవారు.

ఎస్. ఎస్. నూర్జానా రాయణకాశ్రిగారు ప్రతిపాదన నొచ్చుచు పి. డబ్ల్యు. కాళివారిచే ఒక ఇంజనీరు ప్లానులు ముద్రియొకరినచ్చుననియు వెనుకటి ప్రభుత్వ చీఫ్ ఇంజనీరు ప్లానులు ప్రస్తుత ఇంజనీరుగకు నచ్చుకపోవుటయే ఇందులకు ప్రబలని దర్శన మనియు ఇంతమాత్రమున విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ పనిని ముగివేసి, ప్రభుత్వమువారివలె మొనకుట్ట బాధ్యతారహితప్రవర్తన మని ఆక్షేపించిరి. విశ్వవిద్యాలయపు ఇంజనీరు ప్రభుత్వపు ఇంజనీరుకంటే చాల అసభ్యులు. గ్రంథాలయభవననిర్మాణముకొరకు భారతప్రభుత్వమువారు ధూరివిరాళ మొసగి చాలవత్సరములైనది. విశ్వవిద్యాలయమువారికి వత్సరములనుండి భవననిర్మాణమునకు గడంక- ఆమొత్తమును వ్యర్థముగ నుంచుట గొప్పదేము.

సవరణ

ప్లానులు వచ్చినవెంటనే పని ప్రారంభించు పద్ధతి వాదన, పునాదుల ప్లానులు విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరు తయారుజేయుపద్ధతివీదను ప్రైవేట్ కార్యమును సంగీకరింపవలసినదని ప్రా. మహమ్మదు కాశ్రిగారు రుపపాదించుచు ప్రస్తుతము కన్నిమురా గ్రంథాలయమువారు తమ భవనములనుండి విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమును తీసుకొనిపోవలసినదని నోటీసు నొసగినదియు, అందుచే నాగ్రంథములను దెచ్చి కేరొక్- నుంచుటకు భవనములు చాల అవసరమనియు నుడిచిరి.

కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు సవరణను బలపరచిరి.

ప్రా. కాండేతుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, సవరణవలన పరిశీలులు మరింత క్లిష్టమగునని నుడిచిరి. జె. ఎ. నటేశుగారు- భవననిర్మాణమునందు పునాదు లొకరును- ప్రైభాగమును మరియొకరును నిర్మించుట కెవ్వరును అంగీకరింపరనియు ఈవిషయమున ద్వంద్వపరిపాలనము గూడదనియు నుడిచిరి.

సవరణను వోటునకు తెట్టగా పీకిపోయెను.

మరియొక సవరణ

“నిండికేటువారు గ్రంథాలయ భవన నిర్మాణకార్యమును స్వయముగ వెంటనే సాగింపవలెను” అనుసవరణను రా. బి. జి. ఎ. నటేశుగారు రుపపాదించిరి. కాని ఈసవరణ అసలుతీర్మానమునకు సంపూర్ణస్వతిరేక మైనదని యెంచి వైపు చాన్సలరు త్రోసివేసెను.

అంతట అసలుప్రతిపాదనపై చర్చసాగెను.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయ భవననిర్మాణ కార్యమును 1911 సం॥ నుండియు ఇంతవరకును ప్రభుత్వమువారు వాయిదాబుజేసి నిలిపియుంచి అటంకపరచుచున్నారని నుడిచిరి. తిరిగి ఈకార్యమును ప్రభుత్వమువారికి వదలినయెడల ఎప్పుడు పని ప్రారంభమగునో ఎప్పటికి ముగియునో, ఎవ్వరును చెప్పజాలరు. ప్లానులు తయారుజేయుటకే 8 నెలలు పట్టునని ఎంతయోకాలమునుండి ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరు తెలుపుచున్నాడు. ఈ 8 నెలలు ఎప్పుడు ప్రారంభమగునో ఎప్పుడు ముగియునో యేకరిగిన దెలియదు.

వాతావరణ పరిస్థితి

1922 సం. అక్టోబరు 23 వ. తేది శనివారము

ముఖ్య జిల్లాలు	అక్టోబరు 22 వ. తేది		అక్టోబరు 23 వ. తేది		వ్యత్యాసము
	గ్రా. ఉష్ణ. (సె.)	రా. ఉష్ణ. (సె.)	గ్రా. ఉష్ణ. (సె.)	రా. ఉష్ణ. (సె.)	
గోపాల్ పూర్	89.5	65.0	...	4.71	- 1.70
విశాఖపట్నం	90.0	73.2	...	8.44	- 1.89
కాకినాడ	87.8	68.9	...	4.26	- 1.41
మచిలీపట్నం	90.4	71.5	...	8.60	- 1.95
కర్నూలు	93.5	67.1	...	0.78	- 2.06
బళ్లారి	91.4	68.2	...	2.78	- 0.80
అనంతపురం	3.00	+ 0.51
కడప	91.7	74.4	...	2.09	- 1.68
నెల్లూరు	90.4	74.8	...	4.20	- 1.11
మద్రాసు	90.8	71.0	...	4.80	- 3.10
కడపూరు	87.2	73.2	...	5.70	- 1.89
చీలమ	90.7	66.8	...	2.23	- 3.12
కోయంబూరు	87.9	67.8	...	5.11	+ 0.44
తిరుచనాపల్లి	93.8	72.5	...	4.92	- 0.48
నాగపట్నం	88.3	76.0	...	5.00	- 0.57
మధుర	90.2	73.7	...	5.62	+ 0.15
పొంబే	89.3	78.9	...	6.09	- 0.13
తిరునల్వేలి	5.47	+ 0.48
తిరువేలూరు	88.9	76.1	...	5.62	- 1.92
కొచ్చిగూడ	86.6	75.1	...	11.13	+ 1.21
కాకినాడ	90.9	75.6	...	8.57	+ 0.50
మంగళూరు	87.3	75.2	...	12.91	+ 7.13
బెంగళూరు	84.6	82.2	...	5.85	+ 1.01
మైసూరు	77.8	59.2	...	7.32	+ 0.45
కొడగూరు	88.2	48.0	...	8.54	+ 1.59

సర్వసూచకము:—మచిలీపట్నములో మేఘములు పలచగా నున్నవి. లెక్కినవోట్ల దట్టముగనున్నది. సాధారణముగ ఆర్ద్రత తక్కువ. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 2 1/2, విశాఖపట్నములో 3, మచిలీపట్నములో 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 నుండి 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కణ:—మేఘములు పలచగా నున్నవి. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కర్నూలులో 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ, ఆర్ద్రత తక్కువ.

కర్ణాటకము:—మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. ఆర్ద్రత మామూలుగనున్నది. పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

వాతావరణ మనుమాలముగనే యున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణఅయ్యరు, పరమయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

అక్టోబర్ విశ్వవిద్యాలయ నూతనవైసుఛాన్స్ స్కూలు అక్టోబరు 22:—రాయబహదూరు జి. హెచ్. చక్రవర్తి, ఎమ్. ఎ., బి. ఎల్., డి. ఎస్. సి., ఐ. ఎస్. బి. గారు అక్టోబర్ విశ్వవిద్యాలయ వైసుఛాన్స్ స్కూలుగ నియమింపబడిరి. రెండవర్యాదము వారు తిరిగి నియమింపబడిరి. ఈ డిజింబరు నెలమున వారి ఉద్యోగకాల మంత్యమును చూపుచు, మాడవసారి నియమింపబడినను చక్రవర్తి గారు నిరాకరించుటచే నీపదవికి ఎమ్. బి. కామరాజు ఎమ్. ఎ. గారు నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టోబరు 22:—వైస్రాయ్ పరమేశ్వరరావు వి. జె. పట్టుకారు దియోలాకి వెళుచున్నారు.

కరాచి, అక్టోబరు 22:—అక్రీటేట్ శేటి ఉదయమునకు కరాచీరేవు చేరుచు. రాయల వైమానికదళము సాయంత్రమున ఓడనుండి దిగను. ఓడదీసికొనివచ్చిన సంఖ్య దిశక్రమణింపబడినది:—16 వైస్వాధికారులు, 8 భార్యలు, 4 పిల్లలు, 7 వారంటు అఫీసరులు, 6 భార్యలు, 2 పిల్లలు, ఒకదాడి, 518 బ్రిటిషు వైసు, 15 భార్యలు, 85 పిల్లలు, 7 బ్రిటిషు వైస్వాధికారులు, 11 భార్యలు, 8 పిల్లలు. (ఆ. ప్రె.)

నామములను గూడ అనుబంధముగ ప్రకటింపబడినవి అని జి. సి. పట్టిగా రుపపాదించగా నంగీకరింపబడినది.

గ్రూపు మార్పుకొనుట కనుమతి

“బి. ఏ. పరిశ్రమయందు 1 వ పార్టునం దు తీర్చుట రెండవపార్టులో ఒకే సభ్యులకు రెండు వత్సరములు పరిమితముగా వై విఘ్నములైన అభ్యర్థనలను సభ్యులను మార్పుకొనుట కనుమతిగోరినయెడల నొనగవలెను” అని బి. ఎస్. నాబ్రహ్మ అయ్యరుగా రుపపాదించిరి. ఈ విషయమును ఆకడమికి కాన్సిలువారి అభిప్రాయముకొర కంపుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

“ఎం. ఎస్. ఎం. యు.” బిరుదు

సెనెటు సభ్యులకు “ఎం. ఎస్. ఎం. యు.” అను బిరుదును తమ కేర్లకు చివర తగిలించుకొనుట కనుమతి నొసగుచు రా. బి. కృష్ణరావు భాషాన్తేగా రుపపాదించిన తీర్మానము సెనెటువారి అధికారమున కతీతమైనదని ప్రోత్సహించిరి.

మాడు సంవత్సరములకు తక్కువగాని అనుభవము గల సెకండరీ గ్రేడు (సబ్ సికేటు) ఉపాధ్యాయులకు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు హాజరు కాగోరునెడల, అట్టి అభ్యర్థులు మెట్రిక్యులేషనునందు తీర్చులెనట్లు సబ్ సికేటును దాఖలుజేయునవసరములేకుండ మినహాయింపు నొసగుటకు సిండికేటువారి కధికార మొనగూర్చు ఎస్. ఎస్. నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు తీర్మానము నుపపాదించగా నా తీర్మానము ఆకడమికి కాన్సిలువారి అభిప్రాయముకొర కంపుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి.

అంతట నాదివమునకు సభ నిలవబడినది. తిరిగి ఈ మధ్యాహ్నము 2 గ 30 నిల లను సమావేశమగును.

నేతపరిశ్రమవిచారణసంఘము

బొంబాయి, అక్టోబరు 22:—నోయిసుగారి అధ్యక్షత క్రింద నేడు భారత నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము తిరిగి సమావేశమైనది. అసమానముగా నైసర్గికి కంపెనీకర్తలకు బి. ఏ. పట్టిగారు మాత్రమే విచారింపబడిరి. నూలుఅల్లిక పరిశ్రమయొక్క యిప్పింపబడుచున్న సాక్షిగోరము, గత శతసంతులుగా జపానునుండి దిగుమతియగుచున్న నూలుఅల్లికపరమ లెట్టింపు పెరిగినదియు, 1921 సంవత్సరమున కంటే యిప్పుడు నాలుగు రెట్లు దిగుమతియగుచున్నదనియు పరేఖుగా నుడివిరి. దిగుమతి అగుచున్న నూలు అల్లికపరమలో నూటికి ఎనుబదింతులు జపానునుండిదిగుమతుననియు, నూటికి 2 1/2 వంతున మాత్రమే సంయుక్త రాజ్యమునుండి దిగుమతి అగుచున్నదనియు సాక్షి నిరూపించెను. నూటికి రూ 12 1/2 లు ఎగుమతియగు జపాను నూలుపరమకు రక్షణముగలదని సాక్షి లెక్కలను క్రోడీకరించెను. తయారుజేసిన పరమలో సగము మంచిలాభమునకు అమ్మి భారతదేశమునందలి నేతపరిశ్రమ జంతుటకు అసలు భరకంటే తక్కువకు లెక్కిన సగముభాగమును అమ్ముటకు హిందూదేశమున కెగుమతియగుచున్నదనియు సాక్షి బలెన్నెను. నూటికి నూరు రక్షణము యిప్పింపబడినదని సాక్షిగోరెను. తన ఫేబ్రరీలో 8000 కడుపులు, 48 అల్లికయంత్రములు గలదని పెరేఖుగా రు జెల్పిరి. భారతదేశమున గల యితర అల్లికఫేబ్రరీలనుండి తనకు తెలియదని సాక్షి వచించెను.

దేశమునగుట ఏమి అల్లికయంత్రములను పోషించుటకు దేశములను 111 లక్షలు యిప్పింపబడిన దని గోరెనవాయని అభ్యర్థుడు సాక్షిని ప్రశ్నించెను.

వ్రూలుతో అల్లిన పరమపై లాభమువచ్చుచున్నదని సాక్షి వచించెను.

బుధవారమువరకును సంఘము విచారణ కట్టిపెట్టెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టోబరు 22:—న్యాయమూర్తి ఆదామి,

సర్ జగదీశచంద్ర బోసు, బోసుగారు భార్య, సర్ హర్షాబహు, హర్షాబహుగారి భార్య, బొంబాయి లాల్లు దివస్వా, న్యాయమూర్తి పి. ఆర్. దాసు, కర్నూలు జె. ఎఫ్. ఫుల్లెన్, జి. యు. గాడ్ ప్రేగారి భార్య, సర్ ఆర్టిన్ హాడ్, వారి భార్య, యిబాటు దంపతులు, ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ బాన్స్ విల్లెరు, నాన్ ఫుర రాజు, రాణి, కర్నూలు పోలీస్ కమిషనరే, గాల్ ఆరూరు సింహా, సింహాగారి భార్య, కర్నూలు పి.స్కాటు, ఆర్. ఎస్. ఆర్. సర్ రమణుల్ వేలవారి భార్య ఓనడిగినవారిలో ముఖ్యులు.

అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు సభవారియెటులు నున్న ప్రశ్న చాల స్వల్పమైనదనినడిచిరి. విశాఖ విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరులకే క్రియందు నమ్మకమున్నవా లేదా? ఉన్నచో విశాఖజనరలలో గ్రంథాలను భవనమును నిర్మించుకొనుదు. లేనియెడల ప్రభుత్వమువారు నిర్మించినను నిర్మింపకపోయినను పి. డబ్ల్యు. కాళివారి కేయింపగుదు. కేక్రిపాడు ర్యము లాకప్రభుత్వోద్యోగకాళివారి సున్నవారి సొంతిపాడుగాదు. ప్రభుత్వోద్యోగకాళివారు వెలుపల నున్నవారియందు దంతకంటే నెక్కువపాచుగ్యముగలవారనేకమంది గలరు. విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరులు మనపట్టణములు. తమ విశ్వవిద్యాలయమునకు సేవజేయుటలంపుతో వారు చాలతక్కువరేటులనుమాత్రమే అంగీకరించిరి. కొన్నివిషయములందుచిరుముగ సేవజేయుటకంగీకరించిరి. ప్రభుత్వ ఇంజనీరులకుగాని, ఇతరులకుగాని ఈ పని నొసగినయెడల సెనెటువారు లక్షలకొలది చెల్లింపవలసి వచ్చెడిది. కేక్రిపాడుర్యములు జూదినను విశ్వవిద్యాలయఇంజనీరులకున్న అనుభవము ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరునకుగాని వాళికాళివారిగాని లేదు. గ్రంథాయభవనమును నిర్మించుకొనలేక 16 వత్సరములగడపి తుదకు “మాకేమి చేతగాదు మిరగలి” అని ప్రభుత్వమువారి నాసిండుట, అత్యగౌరవకరమగుపద్ధతి యని యెంచుచో తీర్మానము నంగీకరింపవచ్చును. నూతన విశ్వవిద్యాలయ కాసనము దేలోపములున్నను విశ్వవిద్యాలయమునకు స్వపరిపాలనాధికారమునుమాత్ర మొసగెను. ఆయధికారమునకు మా కర్నూలయొద్దనే లేనిది మి రీతీర్మానమునందు దలంబించు వైఖరిపై సాధారణమియుండును.

డా. ఎ. ల. మొదలియారంగారు ప్రతిపాదనను బిలవరచుచు ఆక్షేపణలకు సమాధాన మొసగి పిదప తీర్మానమును వోటునకు బెట్టగా 83 ఆనుకూలముగను, 80 ప్రతికూలముగను, 6 గురు తటస్థులుగను సమ్యక్కుల నిర్ణయించే తీర్మానము నెగ్గెను.

దేశభావలందు ఉపన్యాసములు

విశ్వుట ఆకడమికి కాన్సిలువారి శిఫార్సులపై నెట్టిచర్యయై లేకయే అంగీకరింపబడినది. దక్షిణ ఇండియా భావల చరిత్రనుగురించి విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసముల నేర్పరపబడినదని బి. రాజగోపాలరావుగారు జెచ్చినతీర్మానముపై ఎంగలరు మిశ కాన్సిలువారు—సమయ భావలలో ఒక్కొక్కటికి ఆరునకు—మించుకుండ ఉపన్యాసముల నేర్పరప వలసినదనియు, ఇతరఉపన్యాసములకు వెచ్చింపబడుచున్న ఈయంపన్యాసములకు గూడ వెచ్చింపబడెననియు శిఫార్సుజేసిరి. సెనెటువారి శిఫార్సునంగీరించిరి. నేర్పరప పరీక్షల పరీక్షను విషయములకు సంబంధించిన శిఫార్సులగూడ పిదప నంగీకరింపబడినది.

ఇతరసభ్యుల తీర్మానములు

కార్యక్రమపట్టికయందు డిక్ ఇతరసభ్యులు నోటీసు లాపగిన తీర్మానములు గలవు. కాని ఈసమయమున సిండికేటు సభ్యులలో నొకరగు కె. రామునిమీననుగాని సభ నింతటితో ముగింపవలెనని ప్రతిపాదించగా సిండికేటు సభ్యులలో మరెయింకరగు కాండెరుగారు బలపరిచిరి.

రా. బి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు లేచి, సిండికేటు ఆకడమికి కాన్సిలుల కార్యక్రమము ముగియగానే సభనుముగించి ఇతరసభ్యుల తీర్మానములు చర్చకు రామీలెకుండజేయుకైతం త్రములను తీవ్రముగ ఖండించిరి. రా. బి. జి. ఎ. నలేశుగారు ప్రతిపాదనను తీవ్రముగ నిరసించుచు ఉపసంహరించుకొనవలసినదని కోరగా వారట్లుచేసిరి. విశ్వుట నలేశుగారు సభను లేపు 11 గంటల వరకు నిలిపియుంచ వలసినదని గోరిరి. మరియొక సభ్యుడు “లేపు మాడుకుంటువరకును నిలిపియుంచవలసిన”దని ప్రతిపాదించిరి. కాని రెండు ప్రతిపాదనలును నిరాకరింపబడినవి. తీర్మానముల చర్చితిరిగిసాగెను.

“బి. ఎ. డిగ్రీ పరిష్కారముల ప్రకటించునపుడు రెండవ తరగతిలో నెగ్గిన అభ్యర్థులు సంపాదించిన మార్కుల సంఖ్యను బట్టి నరుసగా పేర్లను ప్రకటింపవలెను అని సి. జె. పట్టిగారు రుపపాదించగా నీవిషయమును ఆకడమికి కాన్సిలువారి అభిప్రాయార్థమై పంపవలసినదని సిండికేటు సభ్యులలో నొకరు సభ్యులనుపాదించిరి.

పి. పట్టాభిరామయ్యగారు సవరణ నెదుర్చుచు—వైకేటు సభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ సాగనీయుకుండజేయాలి కిది యొక తంత్రమనిరి.

సవరణను వోటునకు బెట్టగా నెగ్గెను.

“రాజోపు సాంవత్సరిక నివేదికయందు—కాలండరు, సభాసభకలు, పక్షముగ్రంథములు ఇంగిలెషునకేర్పరు, విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు, రీడర్లు రచించిన గ్రంథముల

కాంగ్రెసువక్తము: శానననభలు

XXXII

శానననభలు

భారతశాననభలు: 1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టు

1924 సంవత్సరమునందువలె 1925 సంవత్సరమునందు ముఖ్యమగు బడ్జెట్టు గ్రాంటులను భారతశాననభలువారు నిరాకరింపరయిరి. ఇందుకు కారణము, స్వతంత్రపక్షమువారి చలనమే. కన్వెన్యన్సు గ్రాంటు 1924 సంవత్సరమునందు నిరాకరింపబడెను. 1925 సంవత్సరమున, 100 రూపాయలను మాత్రము తగ్గింపవలయునని రామయ్యంగారు తీర్మానము చేచ్చిరి. తుదకు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. కన్వెన్యన్సుక్రిందనే, కాటాఎన్వైజు గ్రాంటును పూర్తిగా తగ్గింపవలయునని పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు గంభీరోపన్యాసము గావిం. చి. రి. సర్ కాంపుబెల్ రోడ్డుగారు తీర్మానమునెదుర్చుచు ది. బ. యం. రామచంద్రరావు పంతులుగారిని తమ కాధారముగ వైకొనుట విచిత్రము. విదేశవస్తుములపై దిగుమతి డ్యూటీని తగ్గించగాని, వస్తుములధర తగ్గదని పంతులుగారు వెనుక జెప్పినవాక్యములను వీరుదాహరించిరి. సర్ కాంపుబెల్ గారెంత జెప్పినను, వస్తుముల ఎన్వైజుడ్యూటీ తగ్గిపోవలయునను విషయమును ప్రజాప్రతినిధు లంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి కిష్టమున్నచో ఇట్టిపన్నుల నెన్నిటినియినను తొలగింపగలరు. అందుకు నిదర్శనముగ, ఈసంవత్సరము వస్తుముల ఎన్వైజు పన్నును తగ్గించుటయే నిదర్శనము. మిల్లుకూలీల సమ్మెకట్టలును, బాంబాయిలో గలిగిన అశాంతియు ఇట్టిఫలితమునకు ముఖ్యకారణములయ్యెను. పంతులుగారు నిజస్థితి నిలుల జెప్పిరి:—

“నాన్నేహితు లగు ఆర్థికసభ్యునియొద్ద కొట్ల కొలదిరూపాయి లున్నవి. వారు తలపెట్టినచో ఎన్వైజుడ్యూటీని రద్దుజేయగలుగుటయగాక, ఇష్టమున్నయెడల పోస్టేజీపన్నును ఉప్పుపన్నునుగూడ తగ్గింపగలరు. ఇంతియ గాక భారతశాననభలువారు గ్రాంటులలో చాలవరకు తగ్గించుట కంగీకరింతురు. అందుచే మిల్లు పరిశ్రమ కుపశాంతి గలిగించుటకు ఎట్టికష్ట ముండజాలదు. కాని వారటుల జేయుదురాయనియే ప్రశ్న.”

ఎన్వైజుపన్నును తగ్గించెద మని హాంబుర్గ ప్రభుత్వమువారే వాగ్దానము జేసియుండిరి. 1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టులో రెండుకొట్లను సులభముగ తగ్గించి ప్రజల కుపశాంతి గలిగింప వీలగునని, చూశవ్యాగారు సూచించిరి. సర్ పురుషోత్తమ దాసు కాకూరు దాసుగారు, రోడ్డుగారు అవలంబించిన విభజనపద్ధతి సీరితిన ఖండించిరి:

“బాంబాయి వార్తాపత్రిక యొకటి, సర్ బ్లాక్టు గా రి ప్ర సంగ ము గూ రి. వ్యాఖ్యానము జేయుచు విభజించి పాలించుసూత్రమును వారవలంబించిరిని, ప్రవాసెను. ఈవిషయమై ప్రతికాభిప్రాయముతో నే నేకీ భవించెదనో లేనో చెప్పజాలను. కాని సర్ కాంపుబెల్ రోడ్డుగారు భారతశాననభలును విభజింపబూనిరినిమాత్రమునే జెప్పగలను. ఇందుకు కొన్ని యుదాహరణముల నిచ్చెదను. వీరు ముఖ్య బాధించెడిసాంఘిక, జాతి, మతభేదములతో తృప్తి జెందలేదు. రాష్ట్రవిభేదమును వీరు కొత్తగ జేర్చిరి. మద్రాసు, పంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రములవారి తీర్మానమును నిరాకరింపవలయు నని కోరిరి.”

రాష్ట్రకప్పములతగ్గుదల కెక్కడ భంగము కలుగునోయని, ఇతరరాష్ట్రములవారిని భయపెట్టుటకై సర్ కాంపుబెల్ గారీయెత్తు నెత్తిరి. ప్రజాప్రతినిధులు చెప్పదగినజవాబేమి? ఇతరవిషయములతో మాకు సంబంధములేదు. అక్రమముగ రాష్ట్రకప్పములను, ఎన్వైజుడ్యూటీని, ఉప్పుపన్నును, పోస్టుల రేట్లను తగ్గింపవలయు నని చెప్పట యవసరమై యుండెను. అంతియగాని, ఒకదానికొకరు వేరొకదానికి భంగము కలుగునని భయపడుట పాడిగాదు. బడ్జెట్టును నిర్మించుబాధ్యత ప్రజాప్రతినిధులపై లేనపుడు వారేల జంకవలయునో తెలియదు. ప్రజలకోర్కెలను తెలుపుటయే, వీరిపనిగాని, ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత ల నన్నిటిని వీరు మోయనక్కరలేదు. బడ్జెట్టులో ప్రతినిధులు నోటు జేయగూడనియంశము లెన్నియో, కాంగ్రెసుట రీ ఖ య్చ కు వీరు ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినచో, ప్రజాప్రతినిధులు కోర్కె స్వల్పపు కోర్కెలను సులభముగ పరిష్కరింపగలరు. ప్రభుత్వబాధ్యత తమపై నున్నటుల ప్రజాప్రతినిధులు కొందరు భ్రాంతిపడుటచేత, ప్రస్తుతదస్థితి పెరుగుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులిట్టి భ్రాంతికి లోనుగాకబోయినను స్వతంత్రసభ్యులు రాసురాసు భ్రాంతిలో మునుంగజొచ్చిరి. ది. బ. రామచంద్రరావు పంతులుగారు కాటాఎన్వైజు డ్యూటీ పని కి రా ద ని చెప్పచు “వెంటనే ఆర్థికసభ్యుడెట్టి ఏర్పాటులను సూచించినను, మేము విచారించెదము. కాని రాష్ట్రములసానమున కిది ఏమాత్రము భంగము కలిగింపగూడదు. ఈ రెండుసంగతులును నామనమునకు స్పష్టమే. అందుచే ప్రభుత్వమువారి విషయమై వెంటనే విచారించవలయు” నని హెచ్చరించిరి. రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలకు ఇతరపన్నుల తగ్గుదల అడ్డుపడు నేమో యనుభీతికి పురుషోత్తమదాసు కాకూరు దాసుగారు చెప్పిన యీక్రిందిజవాబును గమనింపవచ్చును.

“సర్ కాంపుబెల్ రోడ్డుగారు మద్రాసు సహాయము గోరియున్నారు. నాన్నేహితు లగు ది. బ. రామచంద్రరావు పంతులుగారు, ఎన్వైజు డ్యూటీని రద్దుజేయు మని యడుగువారియొద్దనుండి వాగ్దానము కోరుచున్నారు. ఈప్రశ్న బాంబాయికి సంబంధించినదట. కాన్పూరువారికి దీనితో బనిలేదు గాజోలు. మద్రాసులో నాన్నేహితుల మిల్లుల కిందువలన లాభము కలుగదు గాజోలు. సర్ బెనెట్ బ్లాక్టుగారు బాంబాయికి మాత్రము

ఎన్వైజు డ్యూటీ లేదని చెప్పబోవుటలేదు. ది. బ. రామచంద్రరావు గారు ఎన్వైజు డ్యూటీవలన రాష్ట్రకప్పములకు భంగము కలుగదని అభయమియ గోరుచున్నారు. ఎన్వైజుడ్యూటీ ప్రశ్న రాష్ట్రకప్పములకు భంగము కలిగింపదని నాచేంబరువారి తరపున నేను జెప్పుచున్నాను. రాష్ట్రకప్పముల ప్రశ్న దానియోగ్యతనుబట్టియే నిలుచును. అందునుబట్టియే తగ్గించెదరు. రాష్ట్ర కప్పములకన్న ఎన్వైజుడ్యూటీవిషయమై ఎక్కుడు అభిమానము జూపగోరుటలేదు. రెండును చెడుగులే.”

ఎన్వైజు డ్యూటీవిషయమై సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు గనుపఱచిన ఆశురమును ఉప్పుపన్ను తగ్గుదల విషయమున మాత్రము జూపకబోయిరి. ఈరీతిని విశాలదృష్టి జూపక, స్వతంత్రసభ్యులు ఎవరికి వారేయనుకొని బనిచేయుటచే, 1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టుచర్చ అసహ్యముగ పరిణమించెను.

కీర్తిశేషులయిన

యస్. రంగస్వామిఅయ్యంగారు

శానననభలు

“హిందూ” ప్రతికాసంపాదకులగు యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు నిన్నటిదినము మదనపల్లిలో కాలధర్మము నొందిరిని వినుట కెంతయు చింతింపదము. వీరు ఊయవ్యాధివలన బాధపడుచు, కొంత కాలమునుండియు మదనపల్లిలో నివసించుచుండిరి. కాని ఆకస్మికముగ మృత్యువాతబడిరి. చనిపోవునీరికి నలునదిసంవత్సరములు మాత్రము గలవు. వీరి అకాలమరణమునకు చింతింపనివారుండరు. కీర్తిశేషులగు యస్. కస్తూరిరంగయ్యంగారి మరణమునకు పిమ్మట, రంగస్వామిఅయ్యంగారు హిందూపత్రికను ఎట్టిలోపములేకుండ నిర్వహించుచుండిరి. ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుటలో నేమి, అధికారవర్గమును విమర్శించుటలో నేమి, కాంగ్రెసును బలపరచుటలో నేమి, కస్తూరిరంగయ్యంగారి అడుగుజాడలనే వీరును నడచుచుండిరి. హిందూపత్రికయొక్క కీర్తిప్రస్థలను కాపాడిరి. హిందూపత్రికా సంపాదకులు మారుచుండినను, ప్రతికాసంపాదాయములను సంపాదకు లందరును నిలుపుచుండిరి. జాతీయ ఆంగ్లదైనికపత్రికగ, హిందూపత్రిక దేశమునందెల్ల అద్వితీయస్థానము నాక్రమించెను. జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, విజయరాఘవాచారి, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు హిందూపత్రిక స్థానమును పరునగ కాపాడిరి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు సంపాదకభారమును వహించి మూడుసంవత్సరములు మాత్రమే యయ్యెను.

ఇంతత్వరలో వీరు మృత్యువుపాలయ్యెదరని ఎవరును యూహించియుండరు. యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారి మరణమువలన హిందూపత్రికకు వాటిల్లిన నష్ట మపారము. అయినను ఇట్టికష్టములను ధైర్యముతో నెదుర్కొని హిందూపత్రిక చిరకాలము వర్ధిల్లుగాకయని కోరెదము. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ది. బ. యస్. శ్రీనివాసరాఘవయ్యంగారి కుమారులు, హిందూపత్రిక సర్వాంగ నమునెత్తె, అనేకవార్తలలోను, విశేషముల

తొను నిండి ప్రజలకు మిగుల నుపయోగకరమై వెలయుచున్నది. కాని మూడుసంవత్సరముల వ్యవధిలో ఇరువురు సంపాదకులను కోల్పోవుటవలన ఎట్టిసప్తముగలదో యూహింపవచ్చును. దైవముట నల దప్పింప నేరెత్తరము? పత్రికా నిర్వహణము రానురాను మిగుల భారమగుచున్నది. ధనవ్యయ మటుండ, దేశమున రాజకీయపక్షము లధికమగు చున్నవి. పత్రికలు స్వతంత్రాభిప్రాయము చెలుపుట, వెనుకటివలె సులభముగాదు. రాజకీయ మైనవ్యయ ప్రజలనున్నదినులలో, ఎట్టియభిప్రాయము చెలిపినను ఏదియో నొకపక్షమువారి అగ్రహమునకల పత్రికలు గురిగాకతప్పవు. ఇందుకు దోడుగ, అధికారుల యాగ్రహమునకు పత్రికలు లోపగచున్నవి. వార్తల నెన్నిటిని ప్రచురించినను, ఇంకను కొరత గనుపించుచుండును. లేఖల నెన్నిటిని ప్రచురించినను, కొరత యుండును. పాఠకులకు సంత్పత్తి గలిగించుట రానురాను కష్టమగుచున్నది. అయినను హిందూపత్రిక సమయానుగుణముగ ముందుకు జోవుచు, ఎల్లర కోర్కెలను తీర్చి ప్రయత్నించుచు ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు పెట్టని కోటయై విరాజిల్లుచున్నది. రంగస్వామి అయ్యంగారి అకాలమరణమువలన గలిగిన నష్టమునకు, హిందూపత్రికా నిర్వాహకులకును, అయ్యంగారి ఆస్తబంధుమిత్ర వర్గమునకును హృదయపూర్వకముగ సానుభూతిసంద జేయుచున్నాము. రంగస్వామి అయ్యంగారికి శ్రీ మహా విష్ణువు ఆత్మశాంతి గలుగజేయుగాక!

ఆంధ్ర కేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు కృష్ణా తూర్పు కృష్ణా గోదావరి మండలముల పక్షమున, భారతశాసనసభకు ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు కాంగ్రెసు పక్షాభ్యర్థులుగ నున్న సంగతి, ఆంధ్రు లెల్లరకును తెలిసినసంగతియే. జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునికి జందెమేల నను సామ్యమున, ప్రకాశంగారి యోగ్యతల గూర్చి విశేషముగ నాయబనిలేదు. ప్రకాశం పంతులుగారు అసహాయాద్యమారంభము నుండియు సలిపిన దేశసేవ నిరుపమానమని ఎంచవచ్చును. గాంధీమహాత్ముని పిలుపునంగీకరించి, మానమునకు వేలకొలది రూపముల రాబడి నొసగుచున్న న్యాయవాద వృత్తిని త్యజిప్రాయముగ విసర్జించుటయగాక, తమ కాలమునంతను పంతులుగారు దేశసేవయందే గడుపుచున్న సంగతి నెల్ల రెఱుగుదురు. అఖిలభారతవర్షభ్యాతిని గడించి, ప్రకాశం పంతులు గారు ప్రధాన నాయకులలో నొకరుగ పరిగణింపబడుచున్నారు. ఆంధ్రులకు ఆంగ్ల దిన పత్రిక లేదను కొరంతను బి, కాంగ్రెసుసందేశము దేశమందంతటను మారుమోగునటులజేయుటకు, ప్రకాశంపంతులుగారు స్వరాజ్యపత్రికను స్థాపించిరి. అంతటితో తనివినొండక, తమిళ దైనికపత్రికను, ఆంధ్ర ద్వైవారపత్రికను స్థాపించి కాంగ్రెసుప్రచారము గావించుచున్నారు. ఈయొక్కవిషయమే, వోటరుల శాశ్వతకృతజ్ఞతకు వారిని బ్రాతులుగ జేయజాలియుండును. కాని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాభ్యర్థులుగ నుండి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను నిలుపుటకును, వారిపక్షమున ప్రచారముచేయుటకును పంతులుగారు తమ

శక్తినంతను వినియోగించుచున్నారు. పంతులు గారు, ఆంధ్రుల బలవంతముమీద కృష్ణాగోదావరి మండలముల కభ్యర్థులుగ నిలిచియున్నారు. తమ అభ్యర్థిత్యము నిమిత్తము ప్రచారము సలుపుటకు, వారికి తగినసావకాశము లభించుటలేదు. ఆంధ్ర దేశభారమునంతను వీరు నిర్వహింపవలసి వచ్చుట చేత, వీరు వోటరులను స్వయముగ జూచి సల్ప తించుటకు వీలుండదు. అయినను వోటరు లీవిషయ మును మనస్సునం దుంచుకొనక, ప్రకాశంపంతులు గారిని భారతశాసనసభకు అభ్యర్థులుగ బంపుట తమధర్మమని భావించవలెను. పంతులుగారిభోలు దేశారాధకుని స్వార్థత్యాగుని ప్రతినిధిగ నెన్ని కొనుటవలన, వారికి గలిగెడి గొప్పలేకున్నను, వోటరులు తమనుదాము గౌరవింపకొనిన వారగుదురు. ప్రస్తుతప్రశ్న వ్యక్తులకు సంబంధించినదిగాదు. మొగమోటిమితో బనిలేదు. భారతదేశమునకు స్వరాజ్య మత్యవసరమని, రానురాను వెల్లిడి యగుచున్నది. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో భారత దేశము వహించిన హింసాసమువలన, స్వరాజ్య వ్యక్తత మరింత స్ఫుటమయినది. స్వరాజ్య మవసరమగుచో, దానిని సంపాదించుట కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనద్వారానే సాధ్యమగును. దీనికన్నను, స్వాతంత్ర్యభావ భరితమగు ప్రతిష్ఠాపన మరియొకటి గానరాదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను శిరసా వహించి, కాంగ్రెసుద్వారా స్వరాజ్యము బడయుట సుకరమా, లేక తమ యిచ్చవచ్చినటుల ప్రవర్తించెడి వ్యక్తులద్వారా బడయుట సుకరమా యని వోటరులు ఎవరికివారు యోచింపవలయును. ప్రకాశంపంతులుగారు కాంగ్రెసు ఆదేశముల ననుసరించి ప్రజలకు సాధ్యమగునంత త్వరలో స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు బద్ధకంకణులై యున్నారు. అట్టి ఆంధ్రనాయకుని, స్వార్థత్యాగుని తమ ప్రతినిధిగ నెన్నికొని, కృష్ణాగోదావరి మండలముల వోటరులు చరితార్థులగుట ధర్మము. కృష్ణాగోదావరి మండలములు, స్వాతంత్ర్య భావోపేతములై యొప్పుచున్నవి. రాజకీయ పరిజ్ఞానమునందు అగ్రస్థానము వహించియున్నవి. ఇట్టిమండలములు దేశనాయకులగు ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులు గారిని, తద్వారా కాంగ్రెసును నిరాకరించునని నమ్మజాలము. కాంగ్రెసుపక్షమువారినే శాసనసభల కభ్యర్థులుగ నెన్నికొనవలయునని, గాంధీ మహాత్ముని ప్రియశిష్యులును, బహిష్కారవాదులు నగు సి. గాజగోపాలాచార్యులుగారు నేలమునందు ఉద్బోధించియుండిరి. కృష్ణాగోదావరి మండలముల వోటరులు కాంగ్రెసు పిలుపు నంగీకరించి, ప్రకాశం పంతులుగారి అభింష విజయమునకు తోడ్పడుదురుగాక!

కార్మిక శాఖా నివేదిక
1925-26 సంవత్సరపు కార్మిక శాఖా నివేదిక ప్రచురింపబడినది. కార్మిక పరిస్థితులు శాంతముగ నడిచినవి, రిపోర్టుచెలుపుచున్నది. నాల్గు నమ్మెలు మాత్రము జరిగెను. కోయంబత్తూరు మిల్లులో జరిగిన నమ్మె సత్యాగ్రహము బోలీయుండెనని నూచింపబడినది. కూలీవారలు పనిచేయుటకుగాని, భవనమునుండి లేచిపోవుటకుగాని నిరాకరించెరట. మద్రాసు నదరన్ మహారాట రైల్వేయూనియను

సాతు ఇండియనురైల్వే యూనియను వారలు చురుకుగ బనిచేసిరి. బకింగుహాము కర్నాటిక్కు మిల్లుల నిమిత్త మేర్పడిన మద్రాసు లేబరు యూనియను పునరుద్ధరింపబడెను. యజమానుల ప్రేరేపణచే నేర్పరుపబడిన సంఘము మరియొకటిగలదు. దీనియొక కార్మికులు విముఖులుగ నున్నారు. ఇప్పటికిని రెండుసంఘములకును వైరుధ్యము తొలగలేదు. అస్సాంకు ఎమిగ్రేషనును నిలిపివేయ వలయు నను తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అమలులోకి దేకుండుట శోచనీయము. అస్సాంతోటలలో మద్రాసు రాజధాని కూలీలు పడుబాధల కంతులేదు. వారికష్టములను నివారించు వారు గనుపింపరు. పరిస్థితులు అనుకూలముగ లేవని, ప్రభుత్వము వారంగీకరించియు, ప్రతిక్రియల గావించకున్నారు. దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయకూలీలను బంపివేయుపద్ధతి చాలకూరముగ నున్నటుల, రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అయిదుగుంపులుగ 813 మంది చెన్నపురికి వచ్చిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో తమకు పనిదొరకుట లేదనియు, ఏదీయో యొక పేరుబెట్టి వీరిని తీసివైచి యజమానులు యూరపియనులను బెట్టుచున్నారనియు, సరకుల స్టీమరులలో కూలీలను బంపివేయుచున్నారనియు, కూలీలలో పలువురు కడుదుర్బలులుగ నున్నారనియు, తెలిసెను. నిమ్నజాతు లభివృద్ధి గాంచుచున్నటుల రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇంకను ఎంతయో సంస్కరణము జరుగవలసి యున్నది. 14 తాలూకాబోర్డులలో నిమ్నజాతులకు ప్రాతినిధ్యమే లేకున్నది. 104 స్థానికసంఘములలో ఒక్కొక్క ప్రతినిధిమాత్రము గలడు. 29సంఘములలో ఇరువురు చొప్పునగలరు. 44 టోలో ముగ్గురుగలరట. స్థానికసంఘములకు నామినేటు జేయదగిన నిమ్నజాతుల ప్రతినిధుల కట్టికను కలెక్టరులు బంపుచున్నారనియు, స్థానికసంఘములవారు వీరినుంచి నామినేటు జేయవలయుననియు దీనివలన, ప్రతినిధులు లభింపలేదను సాకు కవకాశ ముండజాలదనియు, రిపోర్టుచెలుపుచున్నది. కాని యీపద్ధతి వలననయినను, నిమ్నజాతుల కుపశాంతి గలుగునాయునునది సందేహము. ఇంతకన్నను ఎన్నికపద్ధతి వలననే వారికోర్కెలు నెఱవేరునని దోచును. నిమ్నజాతులలో గాఢప్రబోధము గలుగుచున్నదని, లేబరుకమిషనురుగా రంగీకరించుచున్నారు. ప్రభుత్వప్రయత్నములతో తృప్తిజెందక, ఉన్నతజాతులవా రెక్కుమ సానుభూతి గనుపఱచి తోడ్పడుట వివేకము.

బెంగాలులో నరిపంట

కలకత్తా, అక్టోబరు 21:— ఇప్పుడు బెంగాలులో 78 098,000 ఎకరముభూమి పరిమైన్క్రింద సాగుచేయబడుచున్నది. అనగా నూటరెండు ఎకరములకొద్ది. జనుజనముల వలన బెంగాలులో మొత్తమున మాటికి 3 యెకరములు కట్టవట్టును, క్రిందటి సంవత్సరముగల బెంగాలులో మాటికి రెండు ఎకరములు పాచ్చిట్టును కట్టబడుచున్నది. వరదలుబాట కొనిన పశ్చిమబంగాలుల బెంగాలులో మొత్తమున పై పాగుగానేయున్నది చెప్పవచ్చును. రెండవ ప్రత్తిపంట అంచనా వేసిట్లు 23,143,000 ఎకరములు గనబడుచున్నవి. అనగా మాటికి 3 ఎకరములు కట్టవట్టి. కాని బొంబాయిలో మాటికి 19 ఎకరములు పాచ్చిట్లు కట్టబడుచున్నది. అందుకు సమానముగ నున్నది. (ఆ. ప్ర.)

సామ్రాజ్య మహాసభ

సామ్రాజ్యపు ఆర్థిక పరిస్థితులు

బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడు అభ్యర్థుని ప్రకటన

దర్శి, అక్టోబరు 21:—నేటికి సామ్రాజ్య మహాసభ సమావేశమైన బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడు అభ్యర్థులను సర్ ఫిలిప్ కుమ విజ్ఞప్తపరచు వ్యాపారవిషయములను గురించి ఈ క్రిందివిధమున ముచ్చటించిరి.

సామ్రాజ్యమునందు చేరిన వివిధ దేశముల వ్యాపారము వృద్ధి చేయు విషయమై ఆలోచించుటకు మూడుసంవత్సరముల క్రింద సామ్రాజ్య ఆర్థిక పరిస్థితులు నియమింపబడినవి. బ్రిటన్ కు సామ్రాజ్యమునందలి ఇతరదేశములకు గల వర్తక సంబంధములు నానాటికి పెరిగిపోవుచున్నవి. 1918 సంవత్సరమున బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమున బ్రిటిష్ దేశముల నుండి 25 పాళ్లు పెరిగి, ఇప్పుడు 81 పాళ్లున్నది. 1918 సంవత్సరమున ఎగుమతులు నూటిలో 87 పాళ్లు పెరిగి, ఇప్పుడు నూటిలో 42 పాళ్లున్నవి. ఈవిధమున సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశములకు గల వర్తకర వ్యాపారసంబంధములు నానాటికి అధికమగుచున్నవి. మొత్తమునందు రబ్బరు, గిర్రము వ్యాపారము చక్కగ జరుగుచున్నది. మత్తుకా, వ్యాపారమునాడ అధికమగుచున్నది. గిర్రము ముగిసినవిమ్మల సామ్రాజ్యమున వ్యాపారాభివృద్ధికి అనుకూలమున పరిస్థితులేర్పడినవి. ఇతరదేశములవారు మరియు మారకపు లేదు ఏర్పడినందు వివిధ వ్యాపారము చేయువారు కన్నా, మనము మన సామ్రాజ్యములోనే ఎంత ఎక్కువగా కొని విక్రయించెదమా అంత వనకే మారకము విషయమునకు లాభము.

మూడవ సంతకములకుందలి జరిగిన సామ్రాజ్య ఆర్థిక సభయే సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘమేర్పడినది. ముఖ్యమున సిఫార్సులు ను కేసెరు. ఎంత సమయమునో సరిగా దృఢీకరించుచే విత్తము బాగుచును, కొనువారికిని గూడ లాభించును. దేశములోను, అంతర్జాతీయమునకును వర్తకమును పెంపొందించుచున్నది. 1907 నుండి రియాలైన వస్తువులన్నిటిని వివరములను తయారుచేయుచున్నాడు.

సంరక్షణ పద్ధతిచే దిగుమతులు ఆధిస్థితిలోనున్నవి. సామ్రాజ్యవంటి టెక్స్టైల్స్ ముగిసినవి ఏర్పడినవి. సామ్రాజ్యములో 40000000 పౌనుల ఎగుమతులకు సంరక్షణ పద్ధతియున్నది. సర్ ఫిలిప్ కార్లెన్ విజ్ఞప్తపరచిరి.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి

సామ్రాజ్యములో విక్రయించుటకు ఎక్కువ పాటుజుర వలెనవి కర్మలు ఆమెరిగారనిరి. పరిశోధనను ఎక్కువగ సల్పువలెననిరి. ఎన్నివిధములకు వీనిని తేయవచ్చునో జూపిరి.

కుల్లిపోతుండ చేపలు, మున్నగు ఇతరపదార్థములను నిలక జేయుటకు ఏర్పాటుచేసిరి.

చీడపురుగులచే పంటలు పాగుగావించు జేయుటకుగూడ పరిశోధనలను సలుపుచున్నాడు. లాభముగనుండు పురుగులకు తయారుచేయుటకు కొంతసామర్థ్య సేగ్నాటుచేసెదరు.

వ్యవసాయమున అభివృద్ధిజేయుటకు (క్యాంబ్రేజ్) కళావాల నెలకొల్పుటకు 21000 పౌనులొచ్చిరి. పరిశోధనను ప్రారంభించుటకు కళావాల కేంద్రమును ఏర్పాటుచేసి ఆలోచించవలెననిరి.

మ్యాండ్లెటు రాష్ట్రములు

విషయమై మధ్యాహ్నపు సభలో కర్మలు ఆమెరిగారనిరి. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్, డక్షిణాఫ్రికా ప్రధానా నాథులు గూడ మాట్లాడిరి. కేరళ ప్రభుత్వములను ప్రకటించిరి. మ్యాండ్లెటుల విషయమై చాలా పరిశీలించుటకు ఒక సంఘము ఏర్పాటుచేసిరి.

చాయాభిము నిమిత్తము సామ్రాజ్యసభా సభ్యులందఱును 10 గంటలమున సమావేశమైరి.

అంతర్సామ్రాజ్య వర్తకము

సామ్రాజ్య నేటి యందుచున్న సభలో కర్మలు ఆమెరిగారనిరి. సర్ ఫిలిప్ కార్లెన్ విజ్ఞప్తపరచు మాట్లాడిరి. అంతర్సామ్రాజ్య వర్తక ముఖ్యము ఆయెనని విజ్ఞప్తపరచిరి. ఇంకను యభివృద్ధి యగుననిరి. 1925 లో మొత్తము అనుమానములకు 1/3 వంతులు దిగుమతులు సామ్రాజ్యమునందుండియే వచ్చెననియు అచటకు సరాసరియగు ఎగుమతులు వచ్చెననియు దృఢీకరి. ఈసభలోనే సినిమావ్యాపార ప్రచారము సల్పు విషయము నాలోచించవలెననిరి.

అధినివేశముల చర్య

లండన్, అక్టోబరు 20:—రేపు ఆర్థిక విషయములను చర్చించెదరు. సామ్రాజ్యమునాడు విశేషాంగ విషయములను చర్చించెదరు.

శనివారము సభ సమావేశమగును.

వైమానిక రాజ్యము

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 21:—ఇంజనీరుగారి కొడుకు వెయిన లురాజాను బ్రిటన్ కుగాను ఆహ్వానించి సత్కరించిరి.

సర్ ఆలం కోథంగారి మేకానికు లండనులో 21 తేదీని వెండి తేలికొనెను.

యూరపు ఆర్థిక పునర్నిర్మాణము

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 21:—ముంతము, వర్తక విషయములను కాశ్యేముగ ఒక కమిషను సేర్పాటు చేయవలెనని అంతర్జాతీయ వర్తకసంఘమునారు బాతిపబడినవి. సిఫార్సులేసిరి. బాతిపబడి అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సభవారి కి తీర్మానములను బుపిరి.

సామ్రాజ్యవాయువాతాప్రచారము

లండన్, అక్టోబరు 21:—కనడాకు వైమానిక ప్రచారమును బీమసర్వీసును ఏర్పాటుచేసిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికాకు నాలువారములు బయ్యెను. ఇండియాకు ఆరువారములు ఆస్ట్రేలియాకు 10 వారములు బయ్యెను.

వైమానిక ప్రమాదము

బ్రిటిష్ నౌకావిమానము అదృశ్యమగుట
మాట్లా, అక్టోబరు:—నౌకావిమాన మొకటి. మాట్లాలో ప్రచారము సల్పుచు అదృశ్యమయ్యెను. వైమానిక కేప్టెన్ ఇంతవరకు తెలియలేదు. విమానము తాలూకు కొన్ని భాగములు కన్పించెను.

తేయామ వర్తకమును గూర్చి వేలవెట్టి కేసుల గావించుటకు కొన్ని వర్తకముల సేర్పాటు జేయుచున్నాడు.

బెల్జియన్ క్రొత్తరాయబారి

రస్సి, అక్టోబరు 21:—బెల్జియన్ డిప్యూటీ ప్రభు సిఫానే బ్రిటిష్ రాయబారిగ సర్ రాబర్టు కిండ్సేగారు లండనునుండి రెగ్గిగు రేపు బయలుదేరెదరు.

నౌకా వ్యాపారము

లండన్, అక్టోబరు 20:—గ్రేటబ్రిటన్ ఆస్ట్రేలియా మధ్యనౌకావ్యాపారమునకు, ప్రయాణికులను గొంపోవుటకు గొప్ప నౌకలనుగట్టుటకు ఆలోచించుచున్నాడు. 11000000 పౌనులు పెట్టుబడి పెట్టెదరు. బొంబాయికి, కొలంబోకు వయనముచేయును. గ్రేటబ్రిటన్ నుండి ఇండియాకు అయిదు నౌకలు, ఆస్ట్రేలియాకు వారములో తేరవచ్చును. ఇదివరకు కంపెనీ ఒకిన్నియున్న ఆర్థికపహామునె వీటికి ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమునా రీయవలెననుచున్నాడు. పతమున కొకసారి బయలుదేరును.

చీనావార్తలు

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

హ్యంగు హే, అక్టోబరు 28:—హ్యంగు హే 10 మైళ్లదూరమున సోచావార్తలను నేనుగ వచ్చిని. నగరమును స్యాధికము పరువాకిననుకు సేకాధికాలతో రాయబారములను సల్పుచున్నాడు. దీనితోబాటు చికియాంకు నీయి గవర్నరు పారిపోవుటయు జూడ చికియంగు విప్లవము ఆంతరించుచున్నదని కన్పించుచున్నది.

ఆంధ్ర దేశమున కాంగ్రెసు యెన్ని కలప్రచారము

కాంగ్రెసు సభ్యులకు బలమేర్పడుట
ప్రత్యేకపక్ష ఆసత్వ ప్రకటనల ఖండనము
(స్వయంవిలేఖరి)

కాకినాడ, అక్టో 28:—బులును సాంబూరి గారను పారువూడి సభ్యునారాయణగారును తాలూకాలలో తిరుగుచు కాంగ్రెసుకు ప్రజలు తోడ్పడుటకు కేయమున్నాడు. చాలా చోట్ల అందఱును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లనిచ్చెదరను కొనుచున్నాడు. అన్నిటికన్న చిత్రమేసనగా రాజమండ్రి కందురుర్తి రామచంద్రరావుగారు కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలుచుటచేదని ప్రకటించుచున్నాడు. వీరరాఘవస్వామిగారు యీ ఆసత్వ ప్రకటనలను ఖండించు ప్రాసిన లేఖను ఆయన ప్రేతుతోనుండుకొనే యిటుల చేయుటను జూడనే మండుట్టుప్రక్కలవారి కాశ్యేముగలెను. పాండురు, తమ్మవరములవద్ద కాకినాడి తాలూకా ప్రజలు స్వయముగ కన్నులార వీరరాఘవస్వామిగారిని వెంటబరత్తు, సాంబూరిగారి తో జూచినపుడు, సర్ కూర్మాగారి పతమున పనిచేయువర హాలయ్య, రామచంద్రరావుగారల చేయు అసత్వ ప్రచారమును వారు ఖండించిరి.

రాష్ట్రీయ కాపసభకు వీరరాఘవస్వామి వెంటబరత్తు గారను అసెంబ్లీకి ప్రకాశంగారును ఉమామహిమ గారు దృఢ నిశ్చయముతోనున్నారనియు, కాంగ్రెసునును దేశమునను నేనె చేయు నిశ్చయముతోనుండిరియు ప్రజలహక్కులను రక్షించుటకు త్యాగముచేయ జనుకకు జంకరియు యెన్నికదారులకు యాధిగా దెలియును. జిల్లాయంతలను వాతేవరణము కాంగ్రెసు కనుకూలముగ నున్నది. అంతటను ప్రచారము పూర్తిగాజరుగుచున్నది. ఈయెన్నికలలోనే ప్రజాభిప్రాయము దెలుసుకొన శక్తి దొనమునుమనియు, యెంతరు కాంగ్రెసుకు దేశమునకు స్వరాజ్యమున కనుకూలముగనుండి ప్రభుత్వమును కొనవచ్చుననియు ప్రజలు దెలుసుకొనుచున్నాడు. జస్టిసుపార్టీని సర్ కూర్మాగారిని బువరచుచున్న కొందరు బానుకొండ గంగరాజుగారు ఊలపల్లి గ్రామమునను, యూనియను బోర్డు అభ్యర్థుడు సల్లెల పద్మయ్య గారు రామచంద్రపురం తాలూకా రమిరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు విజయమునకై పనిచేయుచున్నాడు. రెడ్డిగారు తన జేయుచున్న పనులను తోటివారినుండి కేరై అంగియు పితాపురం వహారాజుపై ఆశ పెట్టుకొనియున్నాడు. ఎట్టేటు ఓటర్లు సంస్థానోద్యోగల దెలిరింపులను రెడ్డిగారికే ఓటుజేయవలెననిదిగ చెప్పుచుటలను శత్యముజేయరు. ఒక ఇన స్వెర్లు ఒక గ్రామమునకుబోయి వోట్లందరపేర్లను దీసుకొని వారిని సర్ రెడ్డిగారికి, డి. బి. రామచంద్రరావుగారికి వోట్లయ్యనటుల నొప్పింపజేసెను. వారికి వోటుజేయకున్న వెంటనే కిస్తీలను గట్టులనినదిగ రైతులను దెలిరించుచున్నాడు. ఇట్టి నిర్బంధములున్న చాలమందివోట్లర్లు దైర్యముతో తాలూకాబోగు యెన్నికలందువలె యిచ్చులను బత్తికనుబాటియెక్కువదేశభక్తి గల్గి ప్రజలస్వాతంత్ర్యవ్యత్యుల రక్షించుటకై కాంగ్రెసు కే వోటు జేసెదరని నమ్మవచ్చును. ప్రస్తుతిపరిస్థితులను బట్టి కాంగ్రెసు తప్పక విజయముగాంచునని చెప్పవచ్చును.

కాకినాడి యెన్నికవిషయమున ప్రతిరోజును ఉత్సాహము కాంగ్రెసు యజమాన్యమున వార్డులలో నిట్టిలో సభలు జరుగుచున్నవి. పోటీ తీర్మాన గుండుటలను కాంగ్రెసుకు జయము తప్పక జేమానునని నమ్మకమేర్పడినది. పట్టామంతలను కాంగ్రెసు అభ్యర్థి చావల రామసోమయాజులు గారి అభ్యర్థిత్యమునే బలపరచుచున్నాడు. (తంతివార్త)

సామ్రాజ్యసభ

ఆర్థికసమస్యలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 28:—నేటి మధ్యాహ్నము సామ్రాజ్యసభలో ఆర్థికవిషయములను చర్చించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా విరిషు ప్రీస్టేటు ప్రతినిధులు, న్యూజిలాండ్లందు ప్రధానానాథుడు, ఇండియా ప్రతినిధి చాడ్విక్ గారు మాట్లాడిరి. సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘమునగూర్చి సర్ హాల్స్టన్ హకిందగుగారు ప్రకటించిరి. వర్తకసంఘాభ్యుత్థుడు మరికొన్నిటిని చర్చించెను. అంతర్సామ్రాజ్య వర్తకము వభివృద్ధి జేయుటకు డొమినియన్ల కన్నటికిని ర్భుధసంకల్ప మున్నట్లు దెలుచుచున్నది. సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘమువారి పనినిగూర్చి వినియోగలవా రందఱును గొనియాడిరి.

చిత్తూరులో కాంగ్రెసు ప్రచారము వద్దా?

దొరస్వామి అయ్యంగారికి మేల్కొలుపు (స్వకీయవిలేఖరి)

మదనపల్లి, ఆక్టో 28:—కానసభల యొన్ని కలలో... చిత్తూరు జిల్లా వోల్టర్లందరూ కాంగ్రెసు పథ్య నకే వోటునిచ్చి ఆయనను కానసభ కెన్నుకొనవలెనని కోరుతున్నాము.

ది. బ. మోచర్ల రామచంద్రరావు గారి ప్రచారము

రాజమండ్రిలో బహిరంగసభ రాజమండ్రి, ఆక్టో. 22:—పశ్చిమగోదావరి కష్టజిల్లా లలో జయప్రథముగా సంచారముచేసినది దివాకరుమా దూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు... రామచంద్రరావుగారు చేసినదేశసేవను ప్రశంసించి ఆ స్థానమునకు కొందరుపోటీగా నిలుచుట విచారకరమని తెలిపిరి.

తిరువనంతపురంలో నాహారాణి నీకంటకు తుమాకై కలిగెను, కీరంగులను ప్రేర్పిరి.

బోటా వీటి కన్ని టికిని మేలయిన రంగులు గలవు. బోటా రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది. "కోటా" పేరు జ్ఞాపకముంచుకొని మీరూపు యజమానుని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు "కోటా" రంగు లనే యిచ్చును. టెయారు చేయువారు బెత్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్. వాట్ పార్ట్, ఇంగ్లాండు ఎల్లచోటులందు దొరకగలదు.

మరణాపవాదములు

గొంధి క్లబ్బు:—ఈసభవారు గొంధివశాత్తుని జన్మదినమున జరిపిన నూలువడకు పోటీబహుమానములు కేళుసా యంకాలము సభకేసీ 5 గ. పెరంబూరు నుంచరరాజపెరుమాళ్లు మైదానమువద్ద పంచి యిచ్చెదరు. కార్యకేసును సభ కార్యకేసును ప్రత్యేక సభ మంగళవారము 26 వ తేదీ 5-15 గ జరుగును. నీటిసరఫరాకు ప్రభుత్వమువారివద్ద రూ 10,00,000 ఋణముగోరుటను గూర్చి విచారించుడు. శ్రీ త్యాగబ్రహ్మ సభ:—24 వ తేదీ సాయం కాలము 5-30 గ.ల 180, బాలికాపాఠశాల తంబుచెట్టి వీధి యందు గానసభ జరుగును. రామానుజయ్యంగారు—గృతము, బాలకృష్ణయ్యగారు—శీదేవు. కేబునాయకరు—మృగంకం. శ్రీ వాసవంబా వైశ్యసమాజము—మదరాసు ఈ సమాజమువారు ది 24-10-26 ఆదివారం ఉదయం 5 గ. నిమిది గంటలకు సౌందర్యమహాసభను ముగిశకాన ధాని వెంకట్రామి గుప్తగారిచే ముక్కటబాటల విషయమై ఉపన్యాసము జరిపించుదురు. గౌరవ కార్యదర్శి రాకపోకలు:—సర్ చార్లెస్ ఇక్కుగారు సతీ సమే తులై సేనునశము వచ్చిరి. గౌ. పి. వి. రామస్వామి అయ్యంగారు విశాఖపట్నం, గౌ. టి. ఎం. నాయుడుగారు నెల్లూరు, కర్నూల్ క్రాష్ట్రముగారు వాల్తేరు, సి. ఆర్. కాంచెలుగారు, పియ్యిగారు నిన్న రాత్రి పోయిరి.

ఎన్నికల ప్రచారము

కుంభకోణములో నాయకులసభ కుంభకోణం, ఆక్టో 28:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ కార్యదర్శి వీ. రంగస్వామి అయ్యంగారు క్రిందిటి రాత్రి రామన్న యొన్నికల సంకల్పమున జిల్లాలోని కాంగ్రెసు ప్రముఖులను గలసికొనిరి. 27 వ తేదీ ప్రజాసభ జరుగును. అప్పుడు వీ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, సర్వేమూర్తి గౌరజను యితరులు ను మాట్లాడెద రనుకొనుదున్నారు. (అ. ప్రె.)

తంజావూరుజిల్లా దివ్యజ్ఞానసంఘసమావేశము

కానడగారు (అడవూరు) అధ్యక్షత వహించుట కుంభకోణం, ఆక్టోబరు 28:—జనరాజు దా ను గారు రావీలులేకపోవుటవలన వారిస్థానే కానడగారు (అడవూరు) తంజావూరు దివ్యజ్ఞాన సమాజసభకు అధ్యక్షత వహించుట కీయుదయము మద్రాసునుండి బోయిమెయిలులో దిగిరి. సభ యిఉదయము భారతీపూజతో ప్రారంభమయ్యెను. సభను జిల్లాలోని దివ్యజ్ఞానసభ్యులు ప్రముఖు లందరును చాలయంచి వచ్చిరి. కానడగారిసతి యీ సాయంక్రమే కళాకాల విద్యా ర్థుల కుపసభ్యులైనారు. (అ. ప్రె.)

గుడివాడ - దీపావలి ముప్పి చూమూలు ప్రకారము దీపావలి రోజులలో యింటింటి కిరిగి ముప్పియై తి ఆచరిస్తవైకము యిదివరకువలెనే ఆయాస ర్ప సంస్థలకు వినియోగపరచుటకు ఒక ఉపసంఘమును యేర్ప రుచుటకును అందుకు అవసరమును యానవత్తయేర్పాటుచేయుటకు ను 24-10-26 (ఆదివారము) సాయంకాలము 5 గ.ల 15 నే వాక్రమముతో సభజరుగును—నంజూరి. శివరావు, జంభ్యాల శిన్నకాశ్రీ, త్రివిధి నేని సుబ్రహ్మణ్యం, నందివాడ రాజగో పాలరావు, బొడ్డపాటి పూర్ణచంద్రరావు, మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబు, లక్ష్మరాజు గోకణ్ణేశ్వరరావు.

స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారము

జమ్మలమడుగు సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారికి సన్మానపత్రము ప్రాద్దుటూరు, ఆక్టోబరు 28:—సామి వెంకటాచలం చెట్టి, కోటిచెట్టి పరమ రామారావుగార్లును మరెకొందరు స్నేహితులు ప్రాద్దుటూరునుండి ఉదయం పదిగంటలకు జమ్మలమడుగు వచ్చిరి. ఇచ్చటి పా ము కా య్లు వారికి స్వాగత మొనంగి కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆలయమున వేంకటాచలం చెట్టి గారికి సన్మానపత్ర మర్పించిరి. మువారు 200 మంది వచ్చిరి. ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులవై వేంకటాచలం చెట్టి కోటిచెట్టి, పంతురామారావుగార్లు ఉపన్యాసించి స్వరాజ్యపక్షమునకు సాయము చేయవలెనని కోరిరి. సభనారంభమున స్వరాజ్య పక్షమువారిచే సాయము చేయవలెనని ఏకగ్రీవముగా తిర్మానిం చుకొనిరి. సమావేశానంతరమున వారందరు 12 గంటలకు నెవక య మోటారులలో ప్రాద్దుటూరికి పోయిరి. (స్వకీయవిలేఖరి తంజి)

అనంతపురం జిల్లా రివనహకార సభ

గౌ. జే. రామదాసుపంతులుగారి ఆధ్వర్యంలో పర్యావరణము

ప్రస్తుత దుస్థితి-నివారణోపాయములు

సహకారోద్యమ ప్రస్తుతావస్థ

అనంతపురం జిల్లా సహకార సంఘముల 1వ వార్షిక సభ నేడు అనంతపురంలో జరిగెను. ఆధ్వర్యంలో గౌ. జే. రామదాసు పంతులుగారి ఆధ్వర్యంలో పర్యావరణమునకు కొన్ని భాగములు యాదగిన పొందుపరచుచున్నాము:-

సహకారోద్యమము ప్రస్తుతము క్లిష్టపరిస్థితులమధ్య నున్నదనుటకు సందేహములేదు. పరిష్కరించుట కష్టపాద్యముగ కొన్ని సమస్యలుగలవు. గత యిరవేండ్లలోని సహకారోద్యమ చరిత్రను గమనించినచో యీ అవస్థయు తెలియగలదు. మన రాష్ట్రములోగల సహకార సంఘములు 11,000 సభ్యులు 7 లక్షలు గల యీ సంఘము గమనించినచో కొంతవరకు గర్వపడవచ్చును. కాని జనసంఖ్యయు, యెక్కువనుండి కృషివలయున్న 100 కోట్ల ఋణసంఖ్యయు గమనించినచో యింకా నీ కష్టపాద్యమిట్టి దేమి లేదు అనికాశము గలదని తోచుకొనవచ్చును. గత ఆరేండ్లలో సహకారవాదులకు తగిన సహాయము లభించుటలేదు. 1935-వ సం. సభ్యుని 2 క్రిందికి 1919 సం. 11 గల ఋణము తరువాత 44 లక్షలకి 1924లో 81-5 లక్షలకి పెరిగిపోయినది. సహకార సంఘములు ఏకారణముల చేతనే గాని సరిగ్గా పనిచేయుటలేదు. ఋణములను, కష్టాలను బాకీపడియున్న సభ్యుల సంఖ్య పెంచుకొనుచున్నది. 1294-25 సం. 4200 సంఘములు ఏడులక్షలకుపైగా నష్టపోయినవి. పెంట్లలు బ్యాంకు నకు సభ్యుల బాకీయున్న మొత్తముగూడ ఎక్కువగ నేయున్నది. గ్రామసంఘములే యీ యుద్యమమునకు పునాదులగుటచే వాటియందలి లోపములను ఉద్ధరించుటకు నష్టము కల్గుచున్నది. ప్రాంత సంఘములే క్షీణించిపోవుచుండుటచే ఉత్సాహముతో పనిచేయుచుండిన వారు గూడ వెనుకంజవేయుచున్నారు.

కొన్ని యిబ్బందులు

ఈ కష్ట సంఘములు బహిష్కరణకును దురుసుకును, నూతన సంఘములు దురుసుకు పనిచేయుచుండుటచేతను ఆర్థిక సంస్థలలోని ధనము సక్రమముగ వెచ్చించబడుటకు అవకాశములేకున్నది. పెంట్లలు, ఎక్సెస్స బ్యాంకులలో ధనము నిలువ యుచున్నది. అబ్యాంకుల నమ్మకముగ నంటచే ఆందు డబ్బుదామకొనువారి సంఖ్య పెంచుచున్నది. కాని ఆద్రవ్యము వెచ్చించబడక మితిమీరి, తగిన లాభమునుకొనక కార్యములను నిర్వహించి బడపండుటచే, బ్యాంకులు త్వరలో మూసివేసి యింకను దీనిని రులవద్ద ప్రవృత్తు పుచ్చుకొనుట నిలిపివేయులసి వచ్చును. లేదా ఆద్రవ్యము సహకారపద్ధతిపై గాక వేరవిధముగ వెచ్చించవలయును. అదియు సాధ్యమయినను చెడుగే యగును. ఇంక ననేక విధములగూడ యీ యుద్యమాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకములు కల్గుచున్నవి. స్థానిక సంఘములకు యూనియనులకు పెంట్లలు బ్యాంకులకు గల సంబంధము చెడుచున్నది. ఆర్థిక విషయమున బాధ్యతలేని స్థానిక సంఘములు అనేక సాంఘికీకరణములు ఋణములన్ని బ్యాంకులకు కేటాకీయము. అసాంఘికీకరణములు పుచ్చుకొనుటచే గాని తీర్పుట లో ఆశ్రద్ధ చేయును. ద్రవ్య మొసంగువాగొకరు. తడి కీ చేయువారు వేరొకరుంటుంటే యీ విషయములు గుర్తు. ఈ కష్టమును ప్రభుత్వాధికారమునుండి తొలగించి ఆధికారేతరుల స్వాధీనముననుచువలెనను ఆభిలాష చేయివరకు "మిత్రులను గార్చునులుగ" నుండినవారిప్పుడు దూరమవోవుచున్నారు. వారికినే అధికారేతరులకు తగిన అనుభవము సౌకర్యములు లేనందున, కొందరు అభిమానస్థులు యింకను ప్రాంతాధికారుల కక్షకొందనే యుండుట వలనని భావించుచున్నారు. అభిమానస్థులు పనిచేయుటలకు అధికారేతరులు తమకుండు కేంద్రసంస్థల అధికారమునకున్న ఉద్వేగములకు తమపై విశ్వాసములేదని భిన్నాభిప్రాయమును వ్యక్తముచేయుచున్నారు. ఇదియునుజూచు. ఈ సంస్థపరిపాలన ప్రజల కొరకున్నదేగాని వారిచే నడపించబడకుండునను, యీ పాత పాలకర్తలను వాస్తవ్యము వృద్ధిపొంది స్వస్వయంకర ఆణిపావులు. ఈ రీతిగ మనము చాలయిబ్బందులలో నున్నాము. ఈ సమస్యలన్నియు పరిష్కరించుటకు అనేక యిబ్బందులుండును. సహకారోద్యమమునక ఆర్థిక విషయమునందు సహాయవాంఛలు గలవా

రి సమస్య ప్రయత్నము లనుసూచింపజేసే. కాని యిందుగూడ అనేక కార్యాచరణముండి వేరువేరుపనుల నడుపుచున్నపుడు రీతిపులు రాకమానవు. డబ్బుబుణముగ నిచ్చువారే పుచ్చుకొను వారను భావమున్నను, ఋణదాత ఋణగ్రస్తున కుండవలసిన సంబంధము ట్టినేయుండును. స్థానిక సంఘములకు పెంట్లలు బ్యాంకులకు ఋణములు కష్టాలవిషయమున యెట్టి చిక్కులుండునో పెంట్లలు బ్యాంకులకు అపెస్స బ్యాంకులకు గూడ అట్టి చిక్కులే యుండును.

సహకారోద్యమమునకు గర్హితబుద్ధి బాగుచేయుటగూర్చి సహకారపండితులు ఏకీభవించుటలేదు. వ్యవసాయమును సాగించుకొనక కష్టము కావలసియున్న కృషివలల దుస్థితిని తొలగించుటకు, అనుముఖ్యవిషయమునందు ఏకీభావము కుదురకున్నది. రయితుల ఆర్థిక దుస్థితిని తొలగించు పరపతిసంఘముల కష్టతీర్థింపుటయూ చూసుటయూ యని గొప్ప సందేహముగ నున్నది.

కొన్ని సూచనలు

వైద్యుల విషయములు నిజస్థితిని తెలుసుకొని వెంచి పెద్దగ చెప్పినవిగావు. ఈ విషయములను దెప్పి సహకారవాదులకు తెలియజేయుట నుద్దేశించలేదు. ప్రస్తుతావస్థకేతను వాటికి నచ్చజెప్పవలసింది. ప్రస్తుతమున్న సంస్థలను పునరుద్ధరించి యింకా పెక్కువసంఖ్యలను స్థాపించిచో యీ దుస్థితిని బాగుచు. సహకారపరపతిసంఘములలో పని ఇరిగేమను పనివలెనుండును. రిజర్వాయరులో నీరునిలువజేసి పాలములను పండించుట పెంట్లలు బ్యాంకులలో ద్రవ్యము నిలువజేసి యుపయోగముగ రయితులకు ఋణముల రూపమున పండుట, ప్రాంత సంఘముల పునరుద్ధరించుటకు చాల కాలము నుండి నిలిచిపోయియున్న బాకీల విషయమున (కేంద్రసంఘాలను). ఈ విషయమున ఆశ్రద్ధజేసినచో ప్రస్తుతము పెంట్లలు బ్యాంకులలో ధనముగూడుచున్నను, డి. పా. జి. టి. రు. ల. వి. క్యా. స. ము. చె. డి. యి. క. ము. రు. బ్యాంకులకు లు. ము. గి. య. వ. ల. సి. వచ్చును. కావున ధనవిహీనమై క్షీణించియున్న సహకార సంఘములకు బాగుపరచుటయో లేక ఆంధ్ర మొందించుటయో జేయవలెను. అన్ని సంఘముల పరిస్థితులను జాగ్రత్తగ విచారించవలెను. మరియు యూనియను పంచాయతీదారులకు వారి బాధ్యతలను గూర్చి బోధించవలెను. యూనియను సభ్యులు యితర సంఘములకు ఋణములన్నిని కేటాకీయనవ్వకు వారాసంఘముల ప్రతిస్థితులను చూచుచో యీ ఋణములన్ని పై బ్యాంకులలో తమకుగల సంబంధమును జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. పెంట్లలుగూడ ఋణములన్ని సంఘముల స్థితిగతులను గమనించుచుండవలెను. ఋణములు కేరళ తీర్పుకుండుటకు అనేక కారణములున్నవి. పంటలు చెడుట, వనూరుకేసేదీవారి బద్ధకు అప్పు దరఖాస్తులను సరిగ్గా పరిశీలించకుండుట, వాయిదాలు సరిగ్గా నిర్ణయించకుండుట మున్నగువి ఆనే కుగలవు. ఈ లోపములను సరిచేయునపుడు ఒక ముఖ్యవిషయమును గమనింపవలెను. ఈ రాష్ట్రములో రయితుల రాబడి చాల తక్కువ. వారికి ఋణమునిచ్చునపుడు త్వరలో తీర్పుకరారు. దగ్గర వాయిదాలు వేయక యెక్కువకాలపాటు తీ.ల. ఋణముల నీలువలెను. లేవన్నచో వారు మరల సాహసకారులై అధికాడ్డి ఋణముల గ్రహించురు. వారి కొత్తకి 1 లక్షలకి వా. ఋణము యింకనుండింప చేయడమగును. రయితుల కక్షి రాబడి అవకాశములు మున్నగునవి గమనించి తన పరితులపై ఋణములీయునలెను. ఎక్కువ కాలపరిమితిగల పెద్ద మొత్తముల నీయులెనని చాల వంది గోరుచున్నారు. ఈ విషయమును గూడ గుర్తించవలెను.

నూతన సంఘముల యభివృద్ధి

ప్రాంత సంఘముల బాగవత్ దినంత మాత్రమున చాలనుజు సంఖ్యలో నూటికి యిద్దరైన సహకార సంఘములలో చేర్చుకొనలేదని ఒక నిందగలదు. వ్యవసాయ దారులు ఆర్థిక సహాయము జేయుట ఆతి తక్కువ కావున నూతన సంఘములను స్థాపించి అభివృద్ధి జేయవలెను. ఎక్కువ సంఘములను రిజర్వు జేయవలెను. రిజర్వేషనుకు పూర్వమే వాలా మొత్తము చెల్లించవలెననియు, వాలా మొత్తమునకు 7 రెట్లు కన్న యెక్కువ ఋణ మి. యి. రా. ద. ను. ని. బ. ం. ధ. న. ల. వ. ల. న. అభివృద్ధికి ఆటంకము వచ్చుచున్నది. నూతన సంఘముల స్థాపించిన స్థలమునుగూర్చియు, పంచాయతీదారుగూర్చియు జాగ్రత్తగ నుండవలెను.

రయితుల యిక్కట్లు - వారి సాధన

రయితులకు అనేక విధములగు యిబ్బందులుగలవు. భూమి సారవంతముగ లేకుండుట, వారి సంఖ్య యెక్కువగుట, కష్టపులధరలు పెంచుట, వేరొక రాబడినీసంగు గృహపరిశ్రమ

ఇండియా గెజటు

సిమ్లా, అక్టోబరు 22:—ఈవారపు ఇండియా గెజటు నందు దిగువవివరించిన విషయము ప్రకటింపబడినది:—

భానుబహదూరు అబ్దుల్లా సాహెబ్ హాజీ సాహెబ్ బహదూరు (వశ్యమతీరము నీలగిరి), విద్యాసాగరపాండా, (మన రాను యిండియను వాణిజ్యసంఘము) ఆర్. ఎఫ్. వైక్య (బొంబాయి యూనియను), సర్ పురమోత్రమ భామాయ దాను (యిండియను వాణిజ్యసంఘము) డబ్లివ్. డబ్లివ్. ఘాటు (సీ. ధువహిందారు), సర్ విక్టర్ సెనూనబాద్ (బొంబాయి మిల్లు యజమానులసంఘము) తరఫున ఎన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము

గత మాసమునందు యాదగువరికి ప్రత్యేకాన్నదానములు జరిగినవి:—ఇంద్రచంద్రి కల్లడగారు 200, హెచ్. దీపచంద్రి గారు శ్రీమతి భీమరాజ డేముసురాగారు ప్రతిభకరు 188 చొ. రూపచంద్రి శ్రీయుర్రా గారు 215, అమలి పటేలుగారు, ఆర్. బాలసుబ్రహ్మణ్య చెట్టి గారు 50, చలసయ్య చెట్టి గారు 50, గూర్జు గాకీయగారు 50, మల్ల వాళ్ళ చెట్టి గారు 50, కృష్ణ చెట్టిగారు, ఎం. జగన్నాథ మద్యాలయగారు, వి. కుబ్రాబాద్ల్య చెట్టిగారు, జి. వి. (మొపు గారు), కె. రంగయ్య చెట్టిగారు క. భవకృష్ణ గారు ప్రతిభకరు 100 చొ.కి చొ. ఎ. ఆర్. వి. రంగనాథం చెట్టిగారు 82 కి, కె. కళ్యాణస్వామిగారు 65 కి, సి. రాజగోపాలమునల్లూరుగారు 65, తాత ఆశంబాదు చెట్టిగారు 50, కె. మిర్జా గారు స్వామి వెంకటేశ తెరుమాళు చెట్టిగారు 50. రాధాకృష్ణ చెట్టిగారు, సి. వెంకటాచల ముదల్గారు, ఎ.కె. వశేశచెట్టి గారు, ఇ. ఆండాళ్ళగారు 50. రాజప్పగారు తల 10 మందికి సి. విజయరంగ ముదల్గారు 50 సి. చంగమల్లి గారు బాకీగారు. బి. కేశవగోపాల నాయుడుగారు, సి. శేషారం నాయుడు గారు, ఎ. రత్నమేళ చెట్టిగారు, సి. చంగల్లూరాయచారిగారు తల 25 మందికి ప్రత్యేకాన్నదానములు జరిపిరి.

ఇండ్లు తగులబెట్టుటకు శ్రయత్నించుట

శే. రా. యస్సారేజ్ భాన్, అక్టోబరు 21:—కొన్ని ఇండ్లు తగులబెట్టుటకు కుట్రబుచ్చుచున్నారని రాయసాహెబు శే. రా. వ. రాయ సాహెబు బుచ్చిరాము మొదలగు కొందరు ప్రముఖులు హిందువులపై మోపబడిన శేరములు చీఫ్ కమిషనరుచే నేడు ఎత్తివేయబడినది. ఈ కేసు సంబంధమున క్రొత్త గారి గారు మహమ్మదీయులను 6 గురు హిందువులను పిహా వగు వద్ద చీఫ్ కమిషనరు నతో మాట్లాడిన సంగతి అందరికిని తెలియును. ముద్దాయి లిద్దరు స్త్రీలు మొంబాయిలో తమపై మోపబడిన శేరము లెక్కని సాధారణముతో చెప్పకొనబడు తమ కవకాశములు లేకపోయినను డిర్క్ కాలము విచారణజరిగి ఖచ్చులు ఆకురతలేకుండ చేసినందుకు చీఫ్ కమిషనరు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

యేడియం లేకుండుట. వారసత్వపు చట్టముననుసరించి ఒక భూమి పలువురు పంతులకుంటుంటే నానాటికి ఆస్తులు క్షీణించిపోవుచున్నవి. విదేశపుస్తపులు, ప్రత్తి, వేరుశనగ, పంచదార మున్నగు వాని పోటీలకు రయితులు పండించు కేరీలు వస్తువులకు తగిన ధర రాకున్నది. పట్టాములలో వర్తికముసలపు మధ్యనరులు యెక్కువ లాభమును పొందుచు రయితుల నష్టపెట్టుచుండురు. కావున సహకార సంఘములు యెక్కువై రయితులకు పెట్టుబడికి రుణములిచ్చుట, వస్తువులకొని విక్రయించుట మున్నగు సహాయముజేసి వారిస్థితిని బాగుచేయవలెను.

మన బాధ్యతను పూర్తిగ నిర్వర్తింప జలించినచో నడుముకట్టి పనిచేయవలయుండును. ఇప్పుడులు సందేహములు యెక్కువ. ఉండనే యుండును. కొద్దిమందికి కష్టమువచ్చినను ఎక్కువమంది కోరికలేదులగుట యెక్కువమేలకలగుటలు పనిచేయవలెను. ప్రజాభిప్రాయమును మనవంక ముగ్ధి వారి సహాయమును బడయవలెననుచో అన్ని విషయములను బాగుగ యోచించి అనుసరింపదగిన కార్యమును యెట్టిసందేహము లేక నిశ్చయించవలెను. కొంతమంది సహకారవాదులు నిశ్చయించు విధానమేదయిన జయప్రదముగ జరుగవలెననుచో అందుచేయుండునారందరును మనస్ఫూర్తిగ అంగీకరించి పనిచేయవలెను. అప్పటి మట్టుకు తన ప్రత్యేకాభిప్రాయము నదామకొని సంఘమువారిలో నేకీభవించి కృషిచేయవలెను. విశ్వభక్తిమే భుజము.

బ్రాహ్మణేతర పక్షమునందు చీలిక

మైసూరులోని కొన్ని సంగతులు

(2 క వి లే ఖ రి)

బాలిపేట ప్రాంతంగా బోధనాదు గత రెండు మాసములనుండి కన్నడ, ఇంగ్లీషు భాషలలో కరపత్రములను ప్రకటించుచుండిరి. ఇవి జనబాహుళ్యమునకు నిజస్థితు లెరింగింప నుద్దేశించబడినవి. 17, 18 తేదీలందు ప్రకటించబడిన దానిలో నిట్లు గలదు:—

“బ్రాహ్మణేతర పక్షమున దురదృష్టవశాత్తమున యాదీనున కారణములచే చీలిక గల్గినట్లు వదలిగనన్నది:— (1) గత వజ్రేంద్రబాబ్ ఒక సంఘమువారు యితరనిమ్మజాతులపై అధికారము వహించుచున్నారు. (2) నాయకు లనిపించుకొనువారు ఒక రిద్దరు మిగిలిన సంఘము శిష్యులనుసరించి స్వసంఘాభివృద్ధికి పాటుబడుచున్నారు. ఇతర తక్కువజాతుల వారిమాట మరచి పోవుచున్నారు. (3) ఇతరసంఘముల నాయకులు కానననగల లో వచ్చి పాల్గొనుటకు విముఖులై యుండుచున్నారు. (4) పాశ్చాత్య పరిశ్రమల నభివృద్ధిజేయుటకై మైసూరులో తయారగు బట్టలు ధరించదలచినవారి నాటంక బెట్టుచున్నారు.” కావున యావత్పక్షమునందవన్నడే నారదముని ప్రత్యక్షముయియున్నది.

ప్రభుత్వోద్యోగములలో తక్కువజాతి ఉద్యోగుల సంఖ్యను నూటికి 50 నుండి 75 కు పెంచువదలదులచే యీ తగవు వచ్చినట్లు విచారింపగ తెలియవచ్చెను. ముఖ్యముగా వొక్కరిగల సంఘమువారిసంఖ్య రాజ్యములో యితర నిమ్మజాతులన్నింటికన్న యెక్కువ. కాని వారికి ఉద్యోగములందు గాని, కాలేజిస్కాలరుపివలసినందుగాని చాల తక్కువ ముట్టుచున్నది. కావున వారు పై నూచనకు ప్రతికూలముగ నుండిరి. జన సంఖ్యనుబట్టి యెక్కువ జేయవలెను. తక్షణమే యీ 25% ఉద్యోగములుగూడ యిప్పుడున్నవారికే చెందును. తాము వన కబడియుండురని వారిగోల. కాలేజి వేతన సహాయములుగూడ ఒక సంఘమువారికి ముట్టుచున్నవి; గాని అర్హతను బట్టి అందరకు యివ్వలేదని మాచించిరి. (కానననగ ప్రశ్నితరములు 14 అనుబంధము జూడవచ్చును) కాని వారి ప్రతికూల మాచనలు నెగలేదు. పై తీర్మానము ప్రభుత్వమువారి కందజేయుదును. తెలగువారు బ్రాహ్మణేతరలక అన్ని సౌకర్యము లాసాని యితరులను వెనుకబెట్టుచున్నారని మాడవేర్పాడు.

బొంబాయి ఉరుదు టీచర్ల సభ

బైర్పూరువజీరు అధ్యక్షత వహించుట

పూనా, ఆగ్స్ట్ 21:—బొంబాయి రాష్ట్ర ఉరుదు టీచర్ల సభ నిన్న హయానహాల్లో 2-30 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు షేకు నెనోవియా సభ్యులును అధ్యక్షులగు బైర్పూరు వజీరు షేకునహమ్మతు యాహూలుగారినిన్ని, సభకు ప్రారంభము జేయవచ్చిన నెలకలు దివి జను ఎడ్మండ్ కేవలం ఇన స్పెక్టర్ కే. జి. జోషిగారి నిన్ని సత్కరించిరి. గుల్బర్గా, బొంబాయి, నాసిక్ మున్నగు చోట్లనుండివచ్చిన ప్రతినిధులకు షేకు సనీముగాగు ఆహ్వాన సంఘ పక్షమున సత్కరించిరి. అంత కే. జి. జోషిగారు ప్రారంభోపవాసము గావించిరి. పీఠ షేకు మహమ్మదు యాహూలుగారు అధ్యక్షోపవాసమును గావించిరి. అధ్యక్షోపవాస మైన పిదప 10 తీర్మానము లేకగ్రీసముగ నంగీకరింపబడెను. రాత్రి 8-30 కు మాడవసారి సమావేశమైనపుడు డెప్యూటీ ఎడ్మండ్ కేవలం ఇన స్పెక్టర్ వి యస్. ఘోడ్గారు వాయు, జల సంగ్రామమునుగూర్చి మాజీసలార్తరు ఉపవాసము నొసంగిరి. సభ మరల షేకు సమావేశమై ముఖ్యులగు తీర్మానముల చర్చించును. (ఆ. ప్రె.)

నైజాముసభ

లాహోరు, ఆగ్స్ట్ 21:—ఇక్కడజరిగిన నైజాముసభలో తమ విధానమును దానికీసంబంధించిన రహస్యమైన డాక్యుమెంటులను ఆహారంగపరపంపినదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నడుగుచు ఒక తీర్మానమును, ఈవిషయమున మహమ్మదీయుల అభిప్రాయములను దెలుపుటకై రాజప్రతినిధివద్దకు రాయబారము పోవలసినదని పర్ మహమ్మద్ షాఫీ, హాస్సేన్ యిమాం, మహమ్మదాబాదురాజా, సిద్దిక్ హుస్సేన్ గార్లను జేతుచు మరియొక తీర్మానమును గావించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ఇందుభూషణుగారి స్వార్థత్యాగము

కలకత్తా, ఆగ్స్ట్ 21:—బెంగాలు కానననగ కన్వేన్ థింగ నిలిచిన యొకవర్తకి బాయిబహదూరుబిరుదమును వదలుకొని నట్లు నేటి ఉదయమున “ఫార్వర్డు” ప్రకటించెను. ఎన్నికసం చారమువీడ స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు నేడుగట్టా గారు 19 వ తేదీన కన్వేన్ గారు వెనచి రాయబహదూరుబిరుదముగల అభ్యర్థుని తరపున ప్రచారము చేయుటకు సామంత్రిమున ఉపన్యసించెను. రాయ బహదూరునకు ప్రత్యర్థిగ వి. చక్రవర్తిగారి అల్లుడు వి. కె. లాహిరిగారు పోటీజేయుచుండిరి.

అభ్యర్థియగు రాయబహదూరు యందుభూషణ్ ఛౌదరి గారు బిరుదమును వదలుకొనుచు ప్రధాన కార్యదర్శికి సన్నదు సంపుచు వ్రాసినలేఖను సమావేశమందు జరిచెను. (ఆ. ప్రె.)

అసోసియేటెడు ప్రెస్సు స్పెషలుసర్కిస్సు

కలకత్తా, ఆగ్స్ట్ 22:—రాయబహదూరుబిరుదము వదలుకొనుచున్న సందర్భమున బెంగాలు దొరతనముయొక్క ప్రధానకార్యదర్శికి యందుభూషణుగారు వ్రాసిన వనంతి గల దిగువ ప్రకటించినలేఖను “ఫార్వర్డు” ప్రకటించెను. “ఏచారా సలువకుండ దొరతనము పెక్కుయువకుల చెఱసాలలందు నుటచేసెను, 1919 సంవత్సరములో సార్వభౌముడు ఫ్రెడిక్ డ్ మించినను ప్రాత రాజకీయ నేరస్థులను ప్రభుత్వము విడుదలజేయుకపోవుటవలనను, భారతదేశముయొక్క రాజకీయ హక్కులకు హిందూచలనవలనని భారతజాతీయకాంగ్రెసు పెక్కుసార్లు గోరినను మార్గత్వముతో దేశీయశక్తులను దొరతనము నిరాకరించుటచేతను నేను గావించిన ప్రజాసేవకు దొరతనము గా కొనసగిన రాయబహదూరుబిరుదమును నాకును నా జేకియులకును గౌరవగ్రహముగ నుండునట్లు ధరింపబాలను. కాబట్టి సన్నదు పంపిజేసితిని.

చీనాదొంగలు బట్టుకొన్న బ్రిటిషు మతప్రచారకుని జవరీడెట్టిరి.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అద్భుతమైన నివారణి

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురనివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టము, మైసూరుకు నెనోఫోమునందు టిక్ పెరారియా ఖిల్లో ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందున్న శ్రీహక్ పండితస్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారు తమ అద్భుత ఔషధములచే వ్యాధిలకుచేయు చికిత్సలన ఆయుర్వేద ఔషధముల ఖ్యాతిని హెచ్చుచేసిరి. వారుచేయు చికిత్సాపద్ధతులను నేను స్వయముగా చూచుటకు అనకాపేట కలిగినది. వారు అతిమాత్రవ్యాధిని అద్భుతముగా వదిల్చిరిని నాస్వాధీనుమునలనే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపద్ధతులతోకను కేరీరము నీరసము కాకుండను, 10 దినములలో మాత్రమునందుండిన తీపిని పూర్తిగా వదిల్చిరి. మరియు మామూలుగా నుండు తీపికంటె తగినది.

ఎ, ఎస్. కృష్ణారావు బి. ఎ. బి. ఎల్. హైకోర్టువక్తలు. రావుబహదూర్ చెన్నపురి కానననగసభ్యుడు, జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షుడు నెల్లూరు. 27-4-25

మంచితరుణము 14 కేరల్లు బంగారుపాళీ కలిగిన మాయొక్కలమును (బ్రిటన్ మేడ్) మంచితరుణము కొన్నవారికి 15 రూపాయల వెలకలిగి, 220 మంచినస్తువులచే నిండిన జర్మను బహుమతిపెట్టెను ఉచితముగా ఇచ్చెను. ఇది మేత్రగా వ్రాయెను. చాల కాలమువరకు పనిచేయును. అందు గారివల్ల ప్రకంసా పత్రమును ముగా నుండును. హెచ్. యమ్. రివ బార్డి రాజా గారివల్ల ప్రకంసా పత్రమును పొందినది. గుర ర. 3-9-0

జాబితా:—7 ఇమిటేషన్ పాఠ్యగల ఉంగరము, 1 అద్దము, 1 దండపురుచ్చెన, 1 మిల్లరుతాళము, 2 ఆర్. జి. నేట్టిపిన్న, 6 వేనపళ్ళు, 6 కలములు, 144 సిరాబిల్లలు, 1 జి. వేనాకత్తి, 40 ఫిబ్బలు గలిగిన 1 కిలోమాట్రాపు ప్లేటు, 4 ఆర్. జి. చేతిగుండీలు, 4 సాగ్ల గుండీలు, 1 క్లిప్పర్, 1 సెంటు సీసా, మొత్తం బహుమతులు 220. సామ్యును అర్జునుతో సహా ముందుగా పంపవలెను. మిక్ వెస్టు యేజెన్సీ, 10, మాహుకారుపేట, మద్రాసు.

“భిక్షవ దీపిక” ఇందు సమస్తభవిషములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. ఈ 1 కి దు. 500 కిమ్మరుగల భస్మములుతుండ గలవు. క్యాలోరైడెండు వెల రు. 2-0-0 రెడ్డి నోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

లాలా లజపతిరాయిగారి స్టేటుమెంటు

ఫిర్రీ, ఆగ్స్ట్ 21:—నాభామహారాజును గురించి లాలా లజపతిరాయిగారి చేతులను ప్రతాప పత్రిక 20-వ ఆగ్స్ట్ బరు లేదని వ్యాసమును ప్రకటించెను. ఈ వ్యాసము తప్పకుండుననియు, కార్యకర్తలతో వ్రాసుబడినదనియు, తన్ను ఎన్నికలకుంటి లోలిగించు ఉద్దేశ్యముతో వ్రాయబడినదనియు నిట్టి ప్రచారము తన్నుగురించి చాలకాలమునుండి యాపత్రిక వ్రాయుచున్నదనియు లాలా లజపతిరాయిగారు ఆసానియేటెడు ప్రెస్సునకు ఒక స్టేటుమెంటు బంపెను. ఇట్లు ఆ పత్రిక వ్రాయుటకు స్వల్పాపరణు ఆ పత్రికను ప్రబోధించిరి. చాలకుండి గూడి యిట్టిప్రచారము జేయించుచున్నట్లు విస్పష్టమగుచున్నది. నన్ను అగౌరవపరచుటకు గొప్పవారు చాలమంది ప్రయత్నియు జేయుచు యీ ప్రచారమును బాల్గానుచున్నారు. వీరందరును తన్ను తిట్టెను తనధర్మముల తాను నిర్వహింప నిశ్చయించె నని లాలాజి చెప్పుచున్నారు. తా నెన్నడును నాభామహారాజుతో సంభాషింపలేదనియు, తా నెన్నడును మహారాజును సందర్శింపలేదనియు లాలాజి చెప్పుచున్నాడు. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవీడ ఉభయులకును సంప్రదింపు జరిగెను. ఆ ఉత్తరములందు తనకు తలవంపులు గలగజేయు విషయము లెవ్వియు లేనందున తా నెప్పుడుపక్షితే నప్పుడా ఉత్తరములు కోర్టులో దాఖలుజేయుటకు సిద్ధముగ నున్నానని తెల్పుచుండెను. ఏదో ఒక నెలమున ప్రముఖులు గొందరు నాభామహారాజు వతనమును స్వీయోపయోగముగ బరీమింప జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు ఆ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు స్పష్టముగ గుర్తింపజేయుచు ఈవిషయమును వ్యామధానములోనికి గొనిరావలసినదని మిత్రులు ఒత్తిజేయుచున్నారు. కాని కోర్టులకెక్కుటకు తనకిష్టములేకపోవుటచే నిరంతరము తాను మనమందు నిశ్చయించుకొనలేదని లాలా లజపతిరాయిగారు చెప్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి మునిసిపాలిటీ పరిపాలన నివేదిక బొంబాయి, ఆగ్స్ట్ 22:—గత సంవత్సరపు బొంబాయి మునిసిపాలిటీ పరిపాలన నివేదికయందు 14½ లక్షలు నిల్వ గల్గించెను. ఆదాయము 305 లక్షలు. వ్యయము 290 లక్షలు. తల బిక్కుటికి రూ 21-12-0 లనుండి రూ 21-14-0 లు ఎరకు పన్ను పెచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

క్రాన్ థియేటరులో

28-10-26 కనివారము నుండి 26-10-26 వంగళవారము నఱకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు. సా|| 6-15 గం. రా|| 9-30 కని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము గం|| 3-15 ప్రత్యేక మాటిసీ గలదు.

మ ద క థి థి థి థి థి మి మి మి మి మి వారు “వెగ్ ఓ ది రింగు”

అను అత్యద్భుత సర్క్యన్ సీసీనును ప్రదర్శించెదరు. మీ పాతన్నీ హితులగు “లూసిల్లి లవ్”, “ప్రాన్సిస్ ఘోర్డు” గార్లు నటించెదరు. ఇదివరలో యీ ప్రదర్శనమును చూచి అనేకమంది ప్రజలు ఆకర్ష్యమును చెందియున్నారు. ఇప్పుడు మీరు వచ్చి పరీక్షింపుడు.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

జాబితాకలయొక్క 85000 సంస్కృతభాషములకు తెలుగు అర్థములకలది. క్యాలోరైడెండు వెల 3-4-0 లు. “భిక్షవ దీపిక” ఇందు సమస్తభవిషములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. ఈ 1 కి దు. 500 కిమ్మరుగల భస్మములుతుండ గలవు. క్యాలోరైడెండు వెల రు. 2-0-0 రెడ్డి నోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

రైతులసభ (తరుకు)

18-10-26 తేదీ సోమవారం రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీ కేశవస్వామివారి ఆలయములో సుమారు 800 వందల రైతులు సమావేశమైరి. చిట్టూరి పెద యలవ్రహ్మగారు సభ కార్యక్రమాలను నిర్వహించిరి. మొదట సరసించి రావుగారు వోటుయొక్క తీర్మానమును సూచి మాట్లాడిరి. వీరిన చిట్టూరి జంకల శుభాచార్యగారు (హుంద్యుగారి కుమార్తె) 1 గంటనేపు అతివిపులముగా నీకిందివిధమున సుపర్యసించిరి. రైతుసోదరులారా! 17-10-26 తేదీన మన తాలూకా ప్రజలందరను ఆహ్వానించి సభజరువులు కై యేర్పాటుచేయగా యిదే తరుణము యొంది శ్రీ కామయ్య శర్మగారునుగారు తామి యెన్నికలలో గలపొందు యాతలేవారై యేమియు తోచక అమానుషులగు మన కమ్మ సోదరులను మోహపెట్టుటకై వేసిన యెత్తును తాము గ్రహించి తిరా! యేమన నున తాలూకా వహజసభవచ్చి యేకగ్రీవం గా కాంగ్రెసునకే వోటు యిచ్చెనను న్యభవంకల్పముతో నచ్చిన కమ్మ రైతులను కొందరు ప్రతిమాలియై, తమయనుచులగు భాష్యులగు గుర్రులను, బావన్నగారు, అల్లూరి మారన్నగారి పైరాలతాలూకా బాధులను పరిచితులను మారు మూలను తీసుకొనిపోయిరి. అందుయెందులను, వేసినవరకు కాన్సిలలో ప్రజలకు కృతకముగ అనేకతప్పులను చేసిరి. ఇక ముందు ప్రజాపక్షమునకే పరిచేయవలసి వచ్చిన ప్రమాదపత్రిక తీసుకొనియైన నన్నీసారి గాని మోక్షంబు లిచ్చించి కానన సభకు పంపుదు. మిసంఘమునందు శేషివారి కాన్సిలను నిలబడి యున్నాను గాన తామందరును పంపిండులు చేసి యొక తీర్మానమును గావించి గాకీచ్చినవో కాననో శేషి కమ్మవారి వోట్లను సంపాదించుకొని గలపొందుచునని నమ్మక మున్నది అని అడిగిరి. అప్పుడు మన కమ్మవారిలో కొందరు విశాల వ్యాధులును లేచి అయ్య సర్వారాయుడుగారూ! తాము ప్రజాపక్షమే ఆదర్శం ఈ రహస్య సమావేశ మెందుకంటే? ఆ జహిరంగసభకు రంకు. అక్కడ తాము నిలబడుదు. అంతే గాని యీసూచుమాల కే వలము కమ్మరైతుల గొందరను మోహపెట్టి సంకేతులచేయించులు యెందుకంటే? అని వలకును యీ సంకేతిత భావములను విడి యీసారిహత్రము ప్రజలపక్షమున నిలబడి కాంగ్రెసువారికే సహాయము చేయుట మన పరమ కర్తవ్యము అని వారలను బోధించి మహాసభ జరుగుచోటున కందరమును లేచిపోయిసాము. తర్వాత యేకొరిది మండలం గరిసి సనసంఘమునకు చెందిన సర్వారాయుడు గారికే వోట్లొప్పించాలని ప్రామలాడివారట. ఇంకా యెన్ని యైనా మాయోపాయములు పన్ని కరపత్రములు పంచిపెట్టి మనలను మోసపుట్టుటకై ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. ఇకముందు చేయబోవుచున్నారని అని యుద్బోధించి విజయక్రింది తీర్మానమును ప్రజేపెట్టిరి. "ప్రజాపక్షమునకు (కాంగ్రెసు) వ్యతిరేకముగా నిలబడిన శ్రీ సర్వారాయుడు గారిని కమ్మవారెనను మనసంఘముని ప్రజాపక్షి వోట్లన్నియుకై సామాన్యమునకు (అనగా ప్రజలందరుకు మేజుతేజు సమకట్టిన కాంగ్రెసువారికే) మన వోట్లవీరువలెను. ప్రతిగ్రామమును జల్లులుగా బతుకదేరి కాంగ్రెసువారికే వోట్లొప్పించవలెను. పై తీర్మానమును మల్లెన అచ్చెన్నగారు నల్ల జగ్గన్నగారు వెంకన్నగారు మొదలగు ప్రముఖులు బలపరచగ సభ యం దంతులను యేకగ్రీవముగా ఆమోదించినారు.

(రైతు)

ది హిమాలయాభిమా కంవెనీ
లిమిటెడ్ జనసమ్మత మైన

భీమా కంవెనీ
హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌసీ స్క్వేర్, కలకత్తా.

సరసమైన ప్రీమియములు

యిత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితరి భీమాకంవెనీలో తిక్కు కలిపూరములులేవని యిందియా యంతట మెచ్చుకొనవలసింది.

మూలధనము పెక్కుచెదరని గవర్నమెంటు హామీ బాండులలో నున్నది.

ధారాశ్రమైన కమిషన్ ఏజెంటుకావలెను. వలయువారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఆరాధ్యుల మూటయ్య
ఏజెంటు, సామర్లకోట
మార్పు గోదావరిజిల్లా.

8091

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండి శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ప్రైవేటుగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

మహాసాగర గోగనివారిని

ఇది భూరవ్యాధులచే బాధపడువారికి నిజముగా భగవంతుని వరప్రసాదము. ఇది యొక సాధువుచే తెలుపబడిన సిద్ధాంతము. సెగపంకటము, సవాయిపామ్మలు, పిళ్లలు, పామ్మలు, నాణములు, నపుంసకత్వము, ఇంద్రియ ఫలము, కొలుకు, నరముల బలహీనత, మైకము, ఆకలి గుండంగుట, వలబద్ధకము, మొటిమలు, మచ్చలు, కుష్మము, క్యాన్సర్లు, వాతరోగము, ఇవిగాక మితిలేని, సంకరమైన శ్రీసాంగత్యము, వ్యాధిగ్రస్తులశ్రీసాంగత్యము మొదలగు పలువిధ మేహవ్యాధులు ఈ ఆమూల్యమైన బోధమును నేవించుటచే పూర్తిగాను, శాశ్వతముగాను కుదురును. దీనిని ఉపయోగించుటచే ఖ్యాతిచెందిన వైద్యులచే కుదురదని చేయి విడిచిపెట్టుబడిన వ్యాధులుమాడెట్టివివి. దీని కంత గొప్పతనము గలదు. మూత్రనాళమునందు గల ప్రాణములను కుదిర్చి, నరములను మంచి బలము నిచ్చును. మఱియు మేహ సంబంధవ్యాధులను మూలకారణమును ఖండించి యథాప్రకారము సంసారసౌఖ్యము సమభవిండుటకు బలము నిచ్చును. నూ మేహ సెగరోగినివారికి సమానమైన బోధములు విక్రీలి అరుదుగా గలవు.

పూర్తిగా గణనము గలుగుటకు కావలసిన బోధము ధర రూ. 15-0-0

(అనేకయోగ్యతాపత్రము లియ్యబడియున్నది)

2546

భార్యలకు గల వంశ్యత్వము కి పినుములతో కుదుర్చబడును. పినుములను వ్రాసుము.

THE TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY,
44 Govindappa Naick St., Post Box No. 278, MADRAS.

గవర్నమెంటుసోపు (సబ్బు బిళ్ల) ఫ్యాక్టరీ

బెంగళూరు

- సాందర్యమునకు, స్నానమునకు ఉపయోగపడు మంచినబ్బులను తయారుచేయుదురు.
- 1926 సం॥ అక్టోబరు మొదటి తేదీనుండి ధరలయందు మార్పు.
- సాందర్యమున కుపయుక్తమైన:—శాండల్, జాస్మిన్, గులాబ్, న్యూలనండర్ - డజను (బిళ్లలు) 1 కి రు. 3-8-0.
- స్నానమున కుపయుక్తమైన:— 8 బెన్నుల బిళ్లలు (కలిసియుండు రెండునబ్బులు) గ్రోసు 1 కి రు 23-0-0.
- 7 బెన్నుల (కలిసియుండు నాల్గునబ్బులు) బిళ్లలు గ్రోసు 1 కి రు 26-0-0.
- 4 బెన్నుల (కలిసియుండు నాల్గునబ్బులు) బిళ్లలు గ్రోసు 1 కి రు 16-0-0. రెండుగ్రోసులు కలిగిన పెట్టె 1 కి రు 21-0-0.
- శ్రేష్ఠమైన కార్బాలిక్ సబ్బులు:— 4 బెన్నుల బిళ్లలు డజను 1 కి రు 2-4-0.
- ఫ్యాక్టరీవద్ద డెలివరీచేయు ధరలు. ఆర్డరుతో సహా నూటికి రు 25 చొప్పున అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. మిగిలిన మొత్తమును వి. పి. ద్వారాగాని బ్యాంకుద్వారాగాని రాబట్టుకొందుము. స్వదేశవస్తువులను కొని డబ్బును మీదేశమునందే యిచ్చుచుడు.

కానుబంగారమునకును, పంచె పెండికెరి గ్యారంటీ చేయగలము.

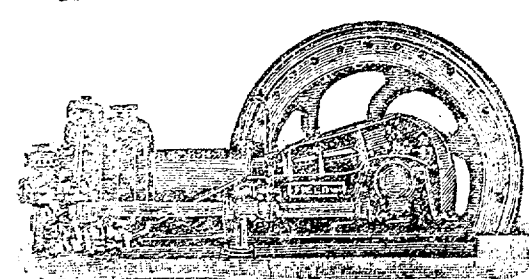
కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలపేథి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

ఫీలింగు క్విక్ స్టార్టింగు శెమిశలు కూడాయిలు యింజను

యది రెండే నిమిషములలోనే పరయోజనక వల్లని సిథికోయగనే సాగుచును. కొలుసార్కింగు యింజనులకు పుండే అపాయములు దీనికిలేవు. ఖర్చులూగలలో గాని చతురశ్రుత్వ తక్కువ అక్కడలో గాని తిగుడు రిపేర్లు లేకపోవుటలోగాని, దీనికి వింపిన యింజను యీమాక్సెట్టులో లేదు. అన్నిసామానులన్నా, విక్రీతి పెంపగుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ అయివున్నవి. శేలకొరిది అతి శ్రుష్టికరముగా పనిచేయు చున్నది. ధరలు

అతి సరసము 8 మోదలు 75 గుర్రముల వరకును ప్లాటలో సిద్ధముగా యున్నది.
బ్రాంచి:—మెయినురోడ్డు, సోల్ యేజెంట్లు:—జి. యల్. శాస్త్రి అందు కో,
586 బిజయనగరం. 12, తిరుచెట్టిపేథి, మదరాసు.

గుంటూరు జిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

ప్రజలలో అధికారాన్ని

మాన్య, అక్టోబరు 18-వ తేదీ :—కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు అను బంధువులనుండి ప్రచారము చేయుటకు ఆక్టోబరు 18-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు పి. ఆంజనేయులు యం. యల్. సి. శరణు రామస్వామి చౌదరి, చంద్రమాలి చౌదరి, బొంతు బసివి రెడ్డి, నాగభూషణం చౌదరి గారు బయలుదేరి గుంటూరువచ్చి అచ్చలపల్లి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు జయరామ రెడ్డి, ఎస్. డి. జామూరి పంతులుగార్లతో గలసి సరసరావుపేటకు దయచేసిరి. త్రోవలోనున్న రంతు మూడు ప్రదేశముల జూచిరి. 17-వ తేదీ యదయము నరస రావు పేటలోని ప్రముఖులనందరిని జూచి 8 గంటలకు బయలుదేరి నెకరికల్లువచ్చి అచ్చలపల్లి ముఖ్యులతో మాట్లాడి నెనులి ప్రతి, పిడుగురాళ్ల, దాచేపల్లి గ్రామములను దిలకించిరి. సాయంత్రము 6-30 గంటలకు దాచేపల్లిలో దేవాలయము ముగిలు జనాభ అల్లుల కరీము సాహెబు (అను యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు) గారి యధ్యక్షతన నొక బహిరంగసభ జరిగిరి. ఆ సభలో శ్రీ కోన వేంకటరామశర్మగారు, చంద్రమాలి చౌదరిగారు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు గారు, జయరామ రెడ్డిగారు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు వోటు పీయవలసిన ఆసక్తికరమగుర్చియు, వోటుయొక్క విలువను సూచియు, కాంగ్రెసువారి త్యాగ, న్యాయములను సూచియు జక్కగా నుపన్యసించిరి. ఈసభలో ఆంజనేయులుగారిచ్చిన యుపన్యాసము సభ్యులను విక్కిలి రంజింపజేసినది. తరువాత కాంగ్రెసు ప్రచారకులను అభ్యర్థులను బయలుదేరి రాత్రి 11 గంటలకు గురిబాలచేరి. 18-వ తేదీ యదయము 8 గంటలవరకు అచ్చలపల్లి ప్రముఖులతో మాట్లాడి త్రోవలోగల గ్రామములను జూచుకొనుచు 11-30 గంటలకు మాచర్ల చేరిరి. మాచర్లనుండి 1-30 గంటలకు బయలుదేరి మండాచిరైచేరి. 3-30 గంటలకు మరల మాచర్లవచ్చి అచ్చలపల్లివోటుకాబడిన సభలో నాయకులను ప్రచారకులను బాల్కనీ కాంగ్రెసు సంగతమును విని పించిరి. సాయంత్రము 8 గంటలకు బయలుదేరి అభ్యర్థులను ప్రచారకులను దుర్గి, వొప్పిచర్ల, కారంపూడి గ్రామములకు బోవుదురు. అచ్చలమంచి వినుకొండ, పెదకండ్ల గ్రామములను జూచుకొని సరసరావుపేటకు పోవుదురు. ఇంతవరకును పల్నాడు తాలూకాలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు చక్కని ప్రోత్సాహము గలదు. ఇతర అభ్యర్థులకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఎక్కువ వోటు రాగలవని తోచుచున్నది.

ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ

నవంబరునెలలో చెన్నపురమున మూడవమారు జరుగనున్నది

చెన్నపురియందలి ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘపు వ్యావహారిక సభ ౧౩ గురువారము 21-10-1926 న జరిగినది. సభ్యులెల్ల యను ఏకగ్రీవముగ నవంబరునెలయందు చెన్నపురమున నాంధ్ర విద్యార్థిమహాసభ జరగవలె నని తీర్మానించిరి.

వారి తీర్మానానుసారముగ కాలీదీవిద్యార్థుల సభవల్ల రామచంద్రరావు టి. ఏ. (అనన్య) గారును మేరీకొకాల విద్యార్థులగు పంకజలక్ష్మి పారిజాతముగారును జరగవచ్చు ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభకు గౌరవకార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మ. రా. రా. శ్రీ గౌరవనీయులగు వేమరపు రామ దాసు పంతులు టి. ఏ., టి. ఎల్. గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సన్మానసంఘసభ్యుల నామములు త్వరలో ప్రచురించబడును.

సన్మానసభ్యులకును లేదీతరాంధ్ర విద్యార్థులకును టిక్కెట్లు ఒకటికి రుసుము ఒకరూపాయిగ నిర్ణయించబడినది. ప్రేక్షకులకు ప్రవేశమును నాలుగు అణాలుగ నిర్ణయించబడినది.

చెన్నరాజధానియందును ఇతరప్రదేశములందును నివసించు ఆంధ్ర విద్యార్థులెల్లగును ప్రతినిధులుగనుండవలెను.

తేకుమర్ల రామచంద్రరావు,

22-10-1926. చెన్నపురి ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘపు కార్యదర్శి.

మీరు హార్లిక్స్ కుపాలమీదనే ఆధారపడి యుండవచ్చును.

మీ శరీరమునం దనాలోగ్యము కలిగినప్పుడుమీరు హార్లిక్స్ పాలమీదనే ఆధారపడి యుండవచ్చును.

ప్రశస్తతపాన పాలు, నానజేసిన గోధుములు, బాక్టీరియముతోను తయారుచేయబడి, మంచి ఆకలిని కలుగజేయుచు, త్వరలో బిడ్డలగును, కాబట్టి శిశువులను, పిల్లలను రోగులను, బుహినులుగూడ దీనిని నిరాపూటముగా తీసుకొనవచ్చును.

బహుదనంక, అంగళ్ల నందును 4 పైజలలో దొరకును.

HORLICKS
THE ORIGINAL
MALTED MILK

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బు వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్షకపుష్టియు సరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్షకపుష్టి మంచి ఆహారమునకు మూలము.

మోహినీతైలము

5 తుల నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0

మోహినీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును. మోహినీతైలము:— తలయందు చుండు పోగొట్టును. అమ్మతాంబూలం దీనిలో మధురమును బొంగుచున్నది.

అచ్చలపల్లికుప్పలో గని వారి ని

‘శ్రీ రామాశ్రమం’

(గుణములేదని రుజువు చేయువారలకు తిరిగి సొమ్ము వాషను చేయబడును)

హిమగిరి ప్రాంతముల తపస్సుపన్నులన్ని వాక్యాయశుద్ధుల బడసియున్న నొక్క జడధారి యాజమాన్యమున నీయాశ్రమము నెలకొల్పబడినది. బూటకుల విషదంష్ట్రల జిక్కితెన్నుగానక పీడింపబడు భక్తుల నుద్ధరించుటయే మహాత్ముని యాశయము. మహాత్ములెంత కాల మియాశ్రమమున నుండురో తెలియదు. పూజాదివన మగుటచే శుక్రవారము తప్ప తదితరదినముల మహాత్మునిదర్శించి భక్తులు తమ శంకల నివారించుకొనవచ్చును. యిట్టి సదవకాశమును వృథాచేయుకుందురొగాక యని మాప్రార్థన. మహాత్ముని దర్శనమే సర్వరోగని వారిణి. వీరు సర్వరోగములకు గాలిధూళులకు అమోఘమైన చికిత్సలివ్వగలరు. అనుపాన పత్రికలు వివరములు మందుతో పంపబడును. మంజుము శేషించిన యెట్టి దీర్ఘవ్యాధులైనను నిశ్చేషము గావించబడును. ఒక్కపరి వాడిన నిది మీకే బోధపడును. ఆశ్రమమునకు రాలేనివారు క్రిందివెళ్లల కుత్తరువు లిప్పించవలెను.

(1) వ్యాధి, గుణము (2) వయస్సు (3) ఎంతకాలమునుంచి పీడింపబడుచున్నది (4) చలవ, వేడివదార్థములలో నేరిపడును. (5) సంతాన విషయము (6) అడ్రసు మహాత్ముని ఆజ్ఞప్రకార మేర్పరుపబడిన రేట్లు: కరము సద్వినియోగము చేయబడును.

‘అష్టాదశకుప్పరోగనివారిణి’ లేవనతైలం కషాయం పాలస్త్రీసహ మండలమునకు సరిపడునది 10-0-0
సర్వవ్యాధులకు 5-0-0
కఫహరి లేవ్యం 5-0-0

ఇట్లు మహాత్ముని యాజ్ఞాబద్ధులు, భక్తులు

వై. వెంకటరత్నం నాయుడు,

కె. వెంకన్న నాయుడు.

‘శ్రీ రామాశ్రమం’ గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు తూర్పుగోదావరి. 5-10-26

గుంటూరు

ఎన్నికల ప్రచారము - జిల్లా సుపార్సివారు

మా జిల్లాలో (వెనెడెంటుగా) న దివాన్ బహదూరు పి. యల్. యతిరాజులనాయుడుగారు శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలిచియున్నారు. వీరు యిప్పుడు ఓట్లదేవులమై గ్రామములలో తీవ్రమైన ప్రచారము చేయుచున్నారు.

వీరు మా జిల్లాలో (వెనెడెంటుగా) వుండి నిరంతరము గాను అక్రమముగాను చేసిన చర్యలను యావత్తు పై నువెనెడెంటుగా నైన గాని సింహాచలంపంతులుగారు 4-4-25 తేదీన గగర్న మెంటువారికి రిపోర్టు చేసియున్నారు. ఈ రిపోర్టు సంగతులు స్వరాజ్య పేపరులో యింగ్లీషున యిదివరకే ప్రచురితమై యిది. ఈ రిపోర్టు మీద గగర్న మెంటు గారిచర్యలపై యింతవరకు ఏమి ప్రతిక్రమము వచ్చియుండలేదు. బహుశా (వెనెడెంటుగా) ని సంబంధి అడిగివుండవచ్చును. ఆయన గారిచర్యలపై గగర్న మెంటువారికి జవాబువచ్చుట అలవ్యమైవుండవచ్చును. ఈ రిపోర్టులో వాయుడుగారు డిస్ట్రిక్టు జడ్జి పరిపాలన యెంత అధ్యాత్మముగా చేసినది సవిస్తరముగా వివరించబడినది.

2. ఈ నాయుడుగారు యిదివరకు 6 సంవత్సరముల శాసనసభలో మెంబరుగావుండి గగర్న మెంటువారితో చేరి ప్రజలకు చేసిన అపకారములు చెప్పవలసివారు. వానిలో కొన్నింటిని యీ క్రింద కనుపర్చడమైనది.

(1) ఇన్ ఫ్రాక్షన్ లు చర్యకురాకుండా చేసినారు.

(2) గ్రామపురస్కారాల తేదీనాటివద్దకి ప్రతిపాలకుగ ఓటుచేసి సవరు ఉద్యోగములను అవ్యాధ్యముచేసినారు.

(3) దేవాదాయాంగిల్లును గగర్న మెంటువారి పార్టీతో చేరి జేవాలయముల యొక్క యు పతముల యొక్క యు అర్హులను భర్తకర్తలకు కాల్పకమైన అపకారముచేసినారు.

(4) మా జిల్లాలో (వెనెడెంటుగా) పదవిని యల్. కో. కు రాకుండాచేసినారు.

(5) చెరపాలకేసిన శత్రువులను ప్రత్యేకపు ఆదరణ నూపించునట్టి యెంటులను శాసనసభలో చొప్పువచ్చివచ్చుట అందుకు వ్యతిరేకముగా తన ఓటును యిచ్చినారు.

(6) ఉపప్రభుత్వము రెగ్యులరుగా చేయుటకు జిల్లా పార్టీ వారికి సహాయంచేసినారు. ఇటువంటిది యింకాచాలా వున్నది. పి. రెండరు యీ దివాన్ మాయలలో పడక బాగా ఆలోచించి తమ వోటును సర్వోచియోగపర్యవయ్యును గాని, ఇట్టి నాయుడుగారికి ఓటుయిచ్చుటలన ప్రజలకు అపకారము చేయుటగనక ఓటుగ్గు తమచేతులను తామే కాల్చుకొన్నట్లు యెచ్చుచును గనుక ఆలోచించి ఓటు యివ్వలేకనవారికి ఓటు యివ్వకొరతాను.

[యథార్థవాది]

శాసనసభకు స్త్రీ అభ్యర్థులు

భారత మహిళాసమాజము కార్యదర్శిని ఎం. ఇ. కె. జె. న్న గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

ఇంద్రు స్త్రీలు భారత శాసనసభకు అభ్యర్థురాలై గాని నిలిచినందుకు యీ సంఘమువారు సంబంధము చేచ్చుచున్నారు.

కనుక దేవిగారు ప్రఖ్యాతిపడవిన కవి శ్రేష్ఠుడు గాయకుడు వసు టారీంద్రనాథ్ భట్టాచార్యులను సతి, హంసరూపునివాసి గాన స్వస్థాననియోజకగ్రుహము నిలిచెను. సమీప కనరామండలము స్త్రీల యభిప్రాయానికి వేర్వేరించి గాన ప్రభు సభ్యురాలు ఆజిల్లాపండితులు సమంజసముగ నున్నది. ఆమె చదువుకొనినది. విశోహించుమనంగు సంచారముకేసివచ్చెను. ఆమెవ్యవహారా పాడగలదు. భర్తకు నాట్యంగము నలగు సహాయము జేయుచుండును చిత్తశుద్ధి యగుటచే స్త్రీలపయమున అపరమముకార్యములను శాసనసభ ద్వారా నిర్వహింప సహాయ పడగలదు గత 6 ఏడ్లకుండి భారత జాతీయోద్యమకార్యములందు పాల్గొనుచు కాంగ్రెసుసభలకు హాజరయ్యెను. ఆమె స్వర్ణలక్ష్మి గుగ నిలుచుచున్నదేగాని ఆమెకు కాంగ్రెసుసభలకు సేవల పానభూతి గలదు.

స్త్రీ ముఖమును ఆంధ్రలో గారు వేరొక అభ్యర్థిని. మన రాసులో నర్మనుసంఘ కార్యదర్శిని, కార్పొరేషనును ఎన్నుకొనబడిన ప్రభుసభ్యురాలు. ఆంగ్ల యిండియను నియోజకవర్గము నందు యిరువురు మగవారితో ఎన్నికలందు పోటీపేయుచున్నది. సర్దుగా విమరులేమండ పనిశేయును.

వారి రాజకీయభిప్రాయములతో సంఘమువారికి జో క్యములేవన్ను శాసనసభలో స్త్రీల కొందరు గుంటురు అససర ముగాన వి. ఆత్మశిష్టియము సంఘమువారు బలపరచుచున్నారు. స్త్రీలపయములు రాజకీయపక్షమునను సంబంధించిన కావు. శాసనసభావర్గములో స్త్రీలు చాలాసహాయపడగలరు. వీరివపుర ను ఎన్నుకొనినచో భారత స్త్రీలకు ప్రజలెక్కిగారము జాతు చున్నాకో తెలియగలరు. కావున వీరు ఎన్నికలలో జయ మొందుటకు సంఘమువారు తగిన సహాయము జేయుదురు.

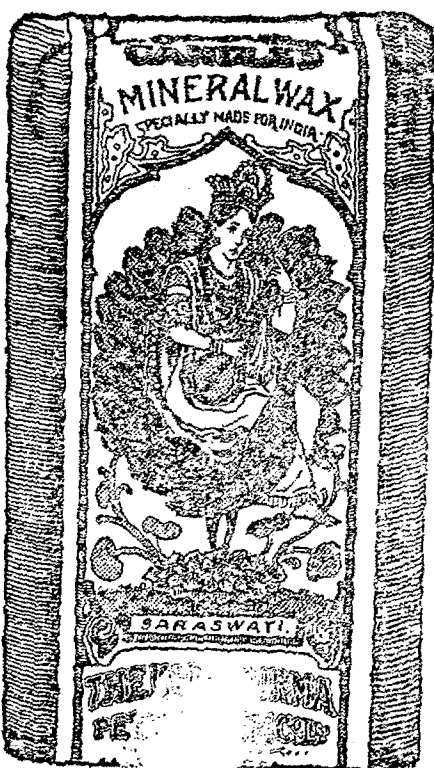
The SOLUTION TO INDIA'S IMPURE MILK SUPPLY

Absolute Security from Diseases Attributable TO Contaminated Milk

CLEAN CAN

CONTENTED CONSUMER

మైనపు వత్తులు, మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

ది ఇండో - బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

“సరస్వతి” మార్కు - మైనపువత్తులును

(తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులును)

“కోడి - బీగము” మార్కు

స్టియరెను వత్తులును

నైట్ లైట్ పారఫిన్ మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్థాకులో నున్నవి

వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:-

ఫ్యాబ్రి అండ్ కో, మద్రాసు.

నిరర్థక పదజాలము

మో. క. గాంధీ

నవంబరు 28 వ తేది యంగ్లండ్ లోని 'ప్రార్థన' యందు విశ్వాసము లేదు' అని నేను వ్రాసిన వ్యాసమును విను ర్పించుచు ఒక విలేఖనుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ప్రేక్షకతో మీరు వ్రాసిన వ్యాసమునందు ప్రస్తావించబడిన 'బాలని' మీరు అనవసరముగ ఖండించుచున్నారు. ఆ 'బాలని' తెలివి లేకుండును మీరు గమనించుటలేదు. మనస్సాన్ని కంత్రికరించుట మీరు ఇష్టపడకుండునని అర్థమయ్యెను. కలకత్తాలోని వ్యాసమునందు ప్రస్తావించబడిన విద్యార్థి బాలుడుకాదనియు చెప్పవచ్చును. 20 సంవత్సరములు పైబడిన యువకుడని చెప్పవచ్చును. పసివాడైనను గొప్ప విజ్ఞానము గల వాడుగ కనుపడుచున్నాడు. 'పిల్లవాడవు అధికప్రసంగమువద్దు' అని త్రోసివేయబడినవాడుకాదు. ఇతడు తిర్రువాది. ప్రత్యక్ష ప్రమాణము కోరుచున్నాడు. మీరు విశ్వాసమే ప్రధానమని చెప్పుచున్నారు. అనాదినుండి ఈరెండు తిరగతలవాడికి సంఘ ర్షణమున్నది. 'సరియైనదిదర్శనములు చూపిన నేను నమ్మెదను' అని అతడు చెప్పుచున్నాడు. 'నమ్మకమేర్పరచుకొనుము' నిదర్శనములనీకే కనుపడును' అని మీరు చెప్పుచున్నారు. నాస్తికత్వము యువకులకు సహజముగ అలసదు ననియు, కొంతకాలము గడచినపిమ్మట నాస్తికత్వము ఆస్తికత్వముగ మారుననియు మీరు చెప్పుచున్నారు. స్వామివిశ్వాసానందుని తీవ్రతమే మనవాదమునకు బలము కలగజేయుచున్నది. కావున ఈవిద్యార్థి ప్రతిదినము దైవప్రార్థనము చేయవలయునని మీరు హితముపరుచుచున్నారు. అప్పుడే అతడు తన అల్పత్వమును భగవంతుని దర్శనార్థమకతను గ్రహింపగలడనియు, అత్యంత విరహము ననియు మీరు హితముపరుచుచున్నారు. నిజమే. దైవప్రార్థన ఇట్టి గొప్పఫలితముల నొసరును. అత్యంతానికి దైవప్రార్థన అనవసరము. దానితో సాటియైనది కేవలకటిలేదు. కాని దైవప్రార్థన అనవసరమని తలచువారేకలుండలేరు. అనేకులున్నాగు. పరమనాస్తికులున్నాగుకదా. అత్యంతానికి ఎవరికి అవసరమో వారు ప్రార్థనచేయుట ఉచితము. కాని నాస్తికులకూడ ప్రార్థన సలహావలయునని కోరుట అత్యర్థము పురికొల్పుచున్నది. దేహదార్శన్యమునకు వ్యా యమును, మనోవికాసమునకు విద్యాభ్యాసమును అవసరమైనట్లు నైతికప్రవర్తనమునకు భగవంతునిపై విశ్వాసము దైవప్రార్థన అవసరమని చెప్పటకు మీరేరు. ప్రపంచములో పరమనాస్తికు లని విఖ్యాతిగాంచిన వారు చక్కనినైతికప్రవర్తనము గలవారుగ నుండిరి. మానవులు తమ అల్పత్వమును గుర్తెగులుటకు మీరు కూడ ప్రార్థన చేయవలయునని చెప్పెదరు కాబోలు. ఈ అల్పత్వమును మాట వినుగు పుట్టించుచున్నది. జ్ఞానమునకు అంతము లేదు. గొప్పకాస్త్రజ్ఞులకూడ తమ విజ్ఞానము అల్పమైనదని తలచుచున్న విషయము నిజమే. కాని అద్వితీయముగ మేదాసం పదతోడను, పట్టుదలతోడను వారు కాస్త్రపరిశోధనకు గడంగిరి. తమ విజ్ఞానాతిశయమునందు వారికి గల విశ్వాసమునకు ప్రకృతిని వారు జయించుటయే నిదర్శనము. అట్లుకాక మనము అల్పులమని వారు తలచుచుండిన మానవజాతియే నశించియుండేది. ప్రపంచపు ప్రాచీనదశయందు నిప్పు లేనప్పుడు కాస్త్రజ్ఞులు నిప్పుచేయువిధము కనిపెట్టిరి. "మీప్రయత్నములతో లాభమేమి? భగవంతుడు ఆగ్రహించిన మీరెంతవారు" అని మీనంటివారు ఆకాలమునగూడ చెప్పియుండిరి కాబోలు. తమ అల్పజ్ఞత్వమును గుర్తెగినవారు స్వర్గము చేరెదరను లోకోక్తి వినియున్నారు. మరణించిన పిమ్మట స్వర్గమునకు పోయెదమో ఎచ్చటికిపోయెదమో చెప్పలేనుగాని ఈప్రపంచమున ఇట్టివారు భాసనలగ నుండవలయుననుట యధార్థము. విశ్వాసమే ప్రధానమని మీరు చెప్పుచుంటే మతోద్రేకుల ఆదర్శమైయున్నది. ఈ విశ్వాసము వ్యాపించుకొలది మతావేళలకు లగు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును అంతముండదు. హిందువులు మహమ్మదీయులు విచక్షణజ్ఞాన మేర్పడుంతవరకు ముగ్ధులుగనుట చదువుట మానిపైచిన భారతదేశము ఇట్టి విపరీతములకు పాత్ర యుండదుకదా! మతవిషయకవిద్య అంతముంది భౌతికకాస్త్రజ్ఞత్వ ప్రధానమైన హిందూ మహమ్మదీయసంఘములము అంతముండును. కాని మానంటివారి కీమాచన ఎంతమాత్రము రుచింపదు. పిరికివారిలో నిండిన ఈదేశమున మీరు అనుమానమును ధైర్యము సాహసము కార్యదీక్ష ప్రకటించి పూజనీయులగు ఆచార్యపదవిని అధిష్టించి యున్నారు. కాని మీపలుకుబడినట్ల దేశపు విజ్ఞానాభివృద్ధి అడ్డగింపబడినదని నిన్నుకపాతవిమర్శలు చెప్పకలేవురు".

విలేఖకుడు వ్రాసిన లేఖను సంపూర్ణముగ ప్రకటించితిని. ప్రార్థనయందు విశ్వాసము లేదని వ్రాసినయితడు 'బాలని' అని చెప్పినందులకు విలేఖకుడు ఆగ్రహించుచున్నాడు. 20 సంవత్సరములవయస్సు గలవారకూడ బాలనే. విద్యాలయములకు పోయి చదువువారందరు ఎంతవయస్సు వచ్చినను బాలనే యని నానుటయు. విద్యార్థులు సైనికులవంటివారు. సైనికులు 40 సంవత్సరములు వయస్సు గలవారైనను క్రమశిక్షకు లోబడిన వారే గాని ఉత్తరపులను ప్రశ్నింపవచ్చునైనవారు కాదు. నేన యంగ్లండ్ లోకాలము సైనికుడు తన ఇష్టమువచ్చినట్లు ప్రవర్తించగూడదు. అట్లే విద్యార్థులకూడ ఎంతతెలివిగలిగినను ఎంతవయస్సు వచ్చినను పాఠశాలయందుగాని కళాశాలయందు గాని యంగ్లండ్ లోకాలము ఆప్రతిష్టాపనల నిబంధనలకు శిక్షకు లోబడియుండవలెను. క్రమశిక్షకు లోబడుట విద్యార్థి విజ్ఞానమునకు కళంకము వాటిల్ల చేయుచు విజ్ఞానాభివృద్ధికి క్రమశిక్ష సాధనమని తలపవలెను. కాని నా విలేఖకుడు నిరర్థకపద జాల భారమును నునాయాసముగ భరించుచున్నాడు. ఒకవ్యక్తికి అయ్యవగు కార్యములు అతడు జేయుట నిర్బంధమని ఆతడు తలచుచున్నాడు. నిర్బంధములు పలువిధములు. మనమే ద్యయముగ కొన్ని నిర్బంధముల నేర్పరచుకొని ప్రవర్తించుచున్నాము. అవి నిర్బంధములు కావు. అట్టిప్రవర్తనము ఆత్మనిగ్రహమని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి ఆత్మనిగ్రహము మనకు సంతోషముకలగజేయుచున్నది. కాని మన ఆత్మగౌరవమును నశింపచేయుచు మన స్వాతంత్ర్యమును భంగముకలుగువిధమున ఇతరులు విధించిన నిర్బంధములకు ప్రాణమున్నంతవరకు లొంగిపోకూడదు. సాంఘిక నిర్బంధములు అవసరములు. నాటిని ఉల్లంఘించిన మనకే నష్టము కలుగను. పంజాబు ఘోరములకాలమున విధించబడిన వ్రాతపాఠశిక్షాపుట ఆత్మగౌరవ వివాహకర్మమేకది. అట్టి నిర్బంధములకు లొంగిపోవుట పిరికితనము. కాని ఇంతకన్నను సరమ హేయముగ విషయము మరయొకటియున్నది. కామకోధాది అనిష్టగుణములతో బడి ఆధోగతిపాలన మానవులకు పరమహేయము కదా!

మరియొక నిరర్థకపదభారముచే విలేఖకుడు నుండుచున్నాడు. 'రేచనాతిజను', అనుపదము మహత్తరమైనది. నేను కొంతకాలముక్రింద ఇట్లే తలచుచుంటిని. కాని అనుభవమునట్ల నున్నదెట్లెరి. 'విజ్ఞానము' బలవత్తమైన విషయమైనను దానికికూడ సరిహద్దులున్నవని గుర్తెగితిని. స్థానభేదమునట్ల మంచిపదార్థముకూడ విస్తరించుచు లగు విధమున క్రమపద్ధతి తప్పిన విజ్ఞానము పిచ్చిక్రింద నేలుచున్నది. అన్నిపదార్థములు నాటి నాటి స్థానములందుండవలయును. విజ్ఞాననిదర్శనము కోరువారు ఉత్సృష్టులే. విజ్ఞాననిదర్శనము పేనధూతమువంటిది. విజ్ఞానమే పరమప్రమాణమని తలచుట రాయని భగవంతుడని పూజించు మూఢవిశ్వాసముకన్న నీవమైనది.

ప్రార్థననట్ల లాభముకలుగనని వాదించి నిదర్శించుటకు మీరేరు. ప్రార్థనచేయువారే ఆఫలము గుర్తింపగలరు. ప్రపంచానాధానమిది. కార్మికులయ్యుమను తన విజ్ఞానసంపద కోలుపా లేదు. కాని తన అల్పత్వమును గుర్తెగెను. విజ్ఞానాతిశయముని విఖ్యాతిగాంచిన మహాపురుషులలో కంకరకు చక్కనిది. కంకరకు రుచించిన గ్రంథములందు ప్రకటించబడిన హేతువాదులు ము ప్రపంచమునందలి మరీయే యింక గ్రంథములందు ప్రకటించబడలేదు. కాని కంకరచే ప్రార్థనకు విశ్వాసమునకు ప్రథమ స్థానమునగును.

ప్రస్తుతము ప్రపంచమునందు జరుగుచున్న విషయములకు ఆధారముగ గైకొని విలేఖకుడు తర్కపండితాంశుల గా వింపుచున్నాడు. కాని ప్రపంచమునందలి అన్నివిషయములకును అపార్థము కలుగజేయుట సులభము. ఇదియే మానవదృష్టి మగుచున్నది. చరిత్రయందు వివరింపబడిన కొన్ని ఘోరసంఘటనములకు మతావేళమే కారణమని అంగీకరింపవలెను. కాని అందులకు మరలను దూషించుట న్యాయముకాదు. మానవుని యందలి పశుత్వమే కారణము.

తీవ్రమంతియు తిర్రు ప్రమాణముల ననుసరించి తీవ్రించి నవారిని నేనెరుగను. కాని భగవంతునిపై భారమువేసి క్రమముగ తీవ్రములను గడుపుచు నుభయియన్న కొట్కొలది మానవులను చూచుచున్నాను. వీరికి భగవత్ప్రార్థనయే పరమమంత్రము. నేను వ్రాసిన వ్యాసము ఈ సామాన్య మానవకోటికి వ్రాసినది కాని హేతువాదులకు విలేఖకులకు వ్రాయలేదు.

విద్యార్థులకు గరుపము విద్యవిషయమై విలేఖకుడు కొంతవ్రాసినాడు. దేహదాహధ్యమునకు న్యాయమును, మనోవికాసమునకు విద్య అవసరమని విలేఖకుడు అంగీకరించుచున్నాడు. కాని అత్యంతవారదా అనువిషయముగాని అత్య

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయుదు

సి. రాజగోపాలాచారిగారి ఉద్బోధనము

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు జలపరములకై ఈనెల 19 వ తేదిని నేలము నగరమున జరిగిన సభయందు శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారి రీక్రిండివిధమున ఉపన్యసించిరి:—

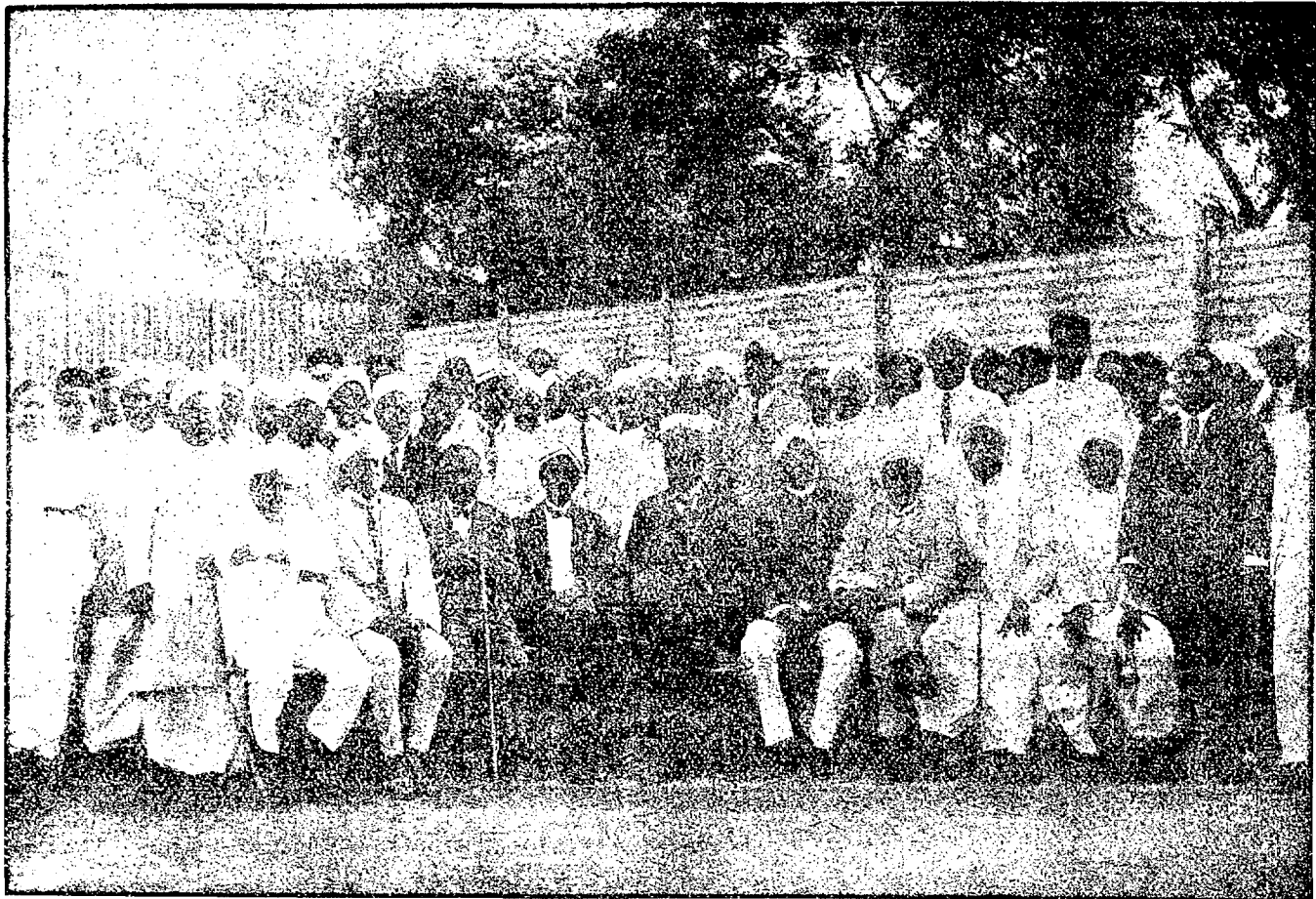
మీరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయవలయును. జన్మిదుగ్రుక్షము రాజకీయవత్తుము కాదు. కావున ఇట్టి గొప్ప రాష్ట్రపు పరిపాలనాపాద్యత జన్మిదుగ్రుక్షమువారి కొసగుట పాగ్లమెంటరి సాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగ నుండును. స్థానిక సంఘముల పరిపాలనము ఆధ్యాత్మముగ నున్నది. ఒక నెలకేళము ఇచ్చినగాని పనివారకని స్కూలు మేష్టరులస్థితి అందరికి జాలి పుట్టింపక మానదు. ఇట్టి ఆచరణ కరమున పరిస్థితులను ప్రకటింప వలసివచ్చినందులకు చింతిల్లుచున్నాను. లంచములు పుచ్చుకొనుట ఆచారమైనది. పల్లెటూరులనుండి వచ్చు అమాయకులగు గ్రామస్థులకూడ లంచము లిచ్చుట లంచములు పుచ్చుకొనుట మున్నగు వ్యవహారములందు చక్కని అనుభవము పొందుచున్నార. ఎన్నికలనట్లనే ఇట్టి వైపరీత్యము లేర్పడుచున్నది. విచిత్రము సాధనముల నుపయోగించుకొనుచు కాసనసభలను ప్రవేశించుటయే గమ్యస్థానమని పలువురు తలచుచుండుటచే నైతికతవిరోధము అడుగంటి పొవుచున్నది. గ్రామస్థుల పవిత్ర జీవితము ఇచ్చుడు సంపూర్ణముగ నశించినది. నైతిక ప్రవర్తనమునకు బదులు లంచగొండితనము అధికమైనది. డబ్బు ఇచ్చి వోటు సంపాదించుట కడు హేయము కావున లంచముల నిచ్చి వోటు సంపాదించవలదు అభ్యర్థులను తిరస్కరింపవలయును. ఎల్లప్పుడు ఏదంటూల మోసములకు వోట్లల్ల లొంగగూడదు. గోడ పొడపిల్లినతే ఏ పక్షమునకు చేరిన అభ్యర్థులను వోట్లల్ల ఎన్నటికి విశ్వసింపకూడదు. వోట్లల్లందరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సమ్మతులనొసగి కాసనసభలను కాంగ్రెసుపక్షము వారిలో నింపవలెను.

నర్ మేకులబ్బల్ కాదరుగారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి, అక్టోబరు 22:— నానారాజ్య సమితి డెలిగేటు తెలివానగరమున కేగిన నర్ మేకు అబ్దుల్ కాదరు మెయిలుస్తీగురు కేజరిహింగ్ ఓడ నేటికడయును దిగిరి. నానారాజ్య సమితి యొక్క నాన్ పెర్మి సంఘ సభ్యుల నెన్నుకొనుట విషయమై అసెనూవాసులగురించిన సమస్య బయలుదేరినది. చీనా, పెరిషియా దేశములుమాత్రమే అభ్యర్థులగు నిలచెను. సమితి కాంక్షలలో దూరవలయునని చీనా అపేక్షించుచుండెను. పెరిషియా దేశపు భారతదేశపు డెలిగేటుల సానుభూతగలను. పెరిషియా కాంక్షలలో ప్రవేశించుటకు వారు కేక్తికోపము జేయలేదు. ఇతరదేశముల డెలిగేటులు భారతదేశపు డెలిగేటులను బాగుగ మర్యాదజేసిరి. తరచుగా వారు మాకు అతిథ్యముసంగిరి. మేము వారలకు తిరిగి అతిథి సత్కారముల గావించితిమి. కమిటీకుమలందు యితరత్రాను భారతీయులు తక్కిన డెలిగేటుల మెప్పుడెది రని నేను తలచుచున్నానని కాదరుగారు డెలిగిరి. (ఆ. ప్ర.)

వికాసమునకు అవసరముగ క్షేమించిగాని విలేఖకుడు చింతించుటలేదు. విజయమంత్రకీ వచ్చిన ఆలేఖకుడు ఉద్రేకము యుండదు. కొన్ని అసంజ్ఞాయుగు మతవిషయకవిద్య దుర్వినియోగముల నున్నందున విద్యార్థుల కందరకు మతిదృఢ నిశ్చయపలయునని వాదించుట విపరీతము. కర్మకుడు అల్పజ్ఞానియైనందున సస్యసంతిముగు ధూమిని దున్ని మంచిపెరు జేయక పాడుపెట్టుట ఎట్లుండునో ఉపాధ్యాయుల అన్యక్రమము ఆధారముగ గైకొని బాసరకు మతిదృఢ నిశ్చయించుట అట్లుండును.

కాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధన గురించి ప్రస్తావించుట ఆశ్చర్యము. ఈ పరిశోధనలల్ల లాభములేదని ఎన్నగు వాదించరు. విజ్ఞాన వికాసమునకు సద్వినియోగము ఇట్టి పరిశ్రమలే. కాని మన ప్రార్థికులు కేలము విజ్ఞానమునకు హేతువాదమునకు దాడులై ఉత్సృష్టులగు ప్రార్థన దైవవిశ్వాసమును వదిలుకొనలేదుకదా? భగవంతునిపై విశ్వాసములేక చేయుపనులు కృత్రిమపుష్పములవలె సుగంధ విరహితమైనవి. నేను విజ్ఞానమును హేతువాదమును తిరస్కరించుటలేదు. వీటికి అతితమైన విషయమును గుర్తెగులయునని కోరుచున్నాను. (యంగ్లండ్ లోయ)

వెల్లాల మహాసభ

నేడుదయము ఎస్సినేడు నాటకశాలలో సమావేశ మయ్యెను.

ద్వితీయవెల్లాల సాంఘికమహాసభ

“సంఘాభివృద్ధికి కొన్ని సూచనలు”

అధ్యక్ష- ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసములు

రెండవ వెల్లాల సాంఘిక మహాసభ నేటికొరకు ముగిసిపోయింది. గంటలకు చచ్చుపురి ఎస్సినేడు నాటకశాలనుండి సమావేశమైనది. మావరింపెందరినీ ఇంజనీరు పి. వి. మాణిక్యనాయకగారు మహాసభ కార్యక్రమం వహించిరి. డా. సి. నరేంద్రమూర్తిగారు, సి. యస్. గోవిందరాజులు మదరియాగారును మరియు అనేకులు వెల్లాల సంఘమువారు సభ కరుణించిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు

రెండవ వెల్లాల సాంఘిక మహాసభకు ప్రతినిధుల నాన్వాయించు వెల్లాల సంఘముయొక్క పుట్టుకను వివరించిరి. వెల్లాల సంఘము చంద్రవంశపు ద్రావిడుల తెగకు కేరినదనిరి. కారణాంతరముచే వెల్లాలసంఘమువారు ఉత్తర హిందూదేశమునండి దక్షిణ దేశమునకు వెలసినవారిని వెల్లాల సంఘమందు ప్రధానతెగలు మూడు. పాండ్య, చోళ, తుళుచాయి తెగలనునవి. వెల్లాల సంఘము ప్రాచీనకాలముందు చాల ఘనత వహించియుండెను. నేటికిని ప్రఖ్యాతిమను సాంప్రదాయముల సంరక్షించు కొని యున్నది. వెల్లాల సంఘముందు రాజ్యాంగకేంద్రము, కవులు ఉద్భవించిరి. అట్టి సుప్రసిద్ధులకు మునుకు జేరినందులకై వెల్లాల సంఘము లెంతయు గర్వించుచున్నది. ఇవను ప్రాచీనాన్నత్యమును గూర్చి గురించు కొనుటవలన ఉపయోగములేదు. ప్రకృతిను సంఘ మెంతయో గ్రహించినది. స నాతి న కాల ముందు శౌర్య ప్రతాపములుగల పలువురు ధీరులు గలిగిన సంఘము నేడు దేహమనో చౌర్యములుగలవారి కాకరమైనది. విద్యాభివృద్ధిలేదు. సంఘము వేర్వేరు భిన్నాభిన్నముగ విభజింపబడినది. కావున సంఘముయొక్క లోపములను బోధించి సర్వసంఘాభివృద్ధికై ఈ మహాసభ సూచనలు గావించి కృషిపలుపలెను. ఇందులకు సంఘములో చిరమత్యమును సహకారమును ఆసక్తికములు. సంఘాభివృద్ధికిదియే మార్గము. ఏసంఘముగాని వృద్ధిరావలయుననిన ఇతరసంఘములను వెనుకకు నెట్టుటావ్యక్తముగాదు. కావున మహాసభ ప్రతినిధులు పరసంఘవిద్యేయమును గమనించక స్వసంఘకేంద్రమునకై ఆచరణయోగ్యమును తీర్మానములు గావించి సభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడుటకు తోడ్పడుటకు కోరిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

సభాధ్యక్షులు పి. వి. మాణిక్యనాయకగారు తమిళ భాషలో నుపన్యాసించు సాంఘికశాస్త్రమును, చాతుర్వర్ణ్యముల సంస్థాపననుగూర్చి ముచ్చటించిరి. చాతుర్వర్ణ్యమును ఒక్కొక్క సంఘ మొక్కొక్కవిధిని నెరవేర్చునుండెడిదనిరి. నాలుగింటిమందు యుద్ధములు జేసి ధర్మసంరక్షణకే మునట్టి తుల్య సంఘము చంద్రవంశముగ విస్తృతమైనది. కాని విద్యాబుద్ధులను, జ్ఞానాభివృద్ధికిని నిలయు మొదల సంఘముమాత్రము దేశమునందు నిలచియున్నది. దేశమునందు పలు ప్రవిషయము

కీ॥ శే॥ ఎస్. రంగస్వామి

అయ్యంగారు.

హిందూపత్రికా సంపాదకులు.

లందును ప్రాధాన్యము వహించియున్నది. అయ్యది విస్తరించుటకు, ముగియించుటకు సాధ్యమైయున్నది. ఆసక్తికమునుసంజనకు, యుక్తమునకు తనరకు దానిని గ్రహించుట ప్రతినిధియొక్క ధర్మము. దేశమునందు ఖైదీలెజను నెరించి నందున ఆ సభ మెట్లనంది దేశీయు లిట్లుతమును అభ్యుదయమున సేవచేసు” అనిరి.

సంఘసంస్కరణము

ను గూర్చి అధ్యక్షులు పిదప మాట్లాడుచు వెల్లాల సంఘమును దాక్షిణ్య, గౌరవార్థి విధవావివాహాచట్యముతో ఆసక్తిక

మే లేదనిరి. తమిళుల కైతిశ్యమును మహాత్మాపుష్ప మైనది. వెల్లాల సంఘ పరిస్థితుల కిట్లు ఆసక్తికము గాను. తమిళులు ఇప్పుడు స్వాంత్ర్యదాయముల విడనాడి ఆర్యసాంప్రదాయములను, ఆచారములను అవలంబించ జూచుచున్నారు. బ్రాహ్మణుల త్రోవ ద్రోక్ బూనియున్నారు. ఇది సంఘమునకు శ్రేయోదాయకము గాదనిరి.

అధ్యక్షునికను ఆర్థికదుస్థితిని గూర్చి ప్రసంగించుచు బ్రాహ్మణసంఘము నేత, పాదాతులను తయారుజేయుట మున్నగు స్మృతులకు నీడముగ పరిగణించెననియు, అట్టి యభిప్రాయము అర్థవాయకమనియు ఖండించిరి. బ్రాహ్మణులు సంస్కృతభాషను గమనియున్న అయూల్యసారస్వతమును ఇతర సంఘములకు వివరింపజేయుటయు, స్వదేశీయములు, కళలు క్షీణించుటకు కారణమాయెను. దేశీయ భాష పరిశ్రమాభివృద్ధిగలగ వలె ననిన బ్రాహ్మణులు దిగి వచ్చి పాదరత్నము తయారుజేయుట మొదలగు పరిశ్రమలను చేకొని అవలంబింపవలెను. బ్రాహ్మణేతరక్షము వెనుకబడియున్న సంఘములకై సమమరపాలా గోరుచున్నదేగాని ఇతరసంఘముల హక్కులపై దాడివెడలెడిపక్షము గాదు. ఒకానొకసంఘము ఇతరసంఘములయభివృద్ధి కాలంకము గలిగించుచున్నందున ప్రస్తుత మాత్రమే సంఘమును మాత్రమే ఎదుర్చుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరసంఘమును తనయోగ్యమును (బ్రాహ్మణేతర సమస్య) బడయగలిగినపిదప బ్రాహ్మణులనుగూడ తనయందు విముద్దుకొనును అని పేర్కొనిరి.

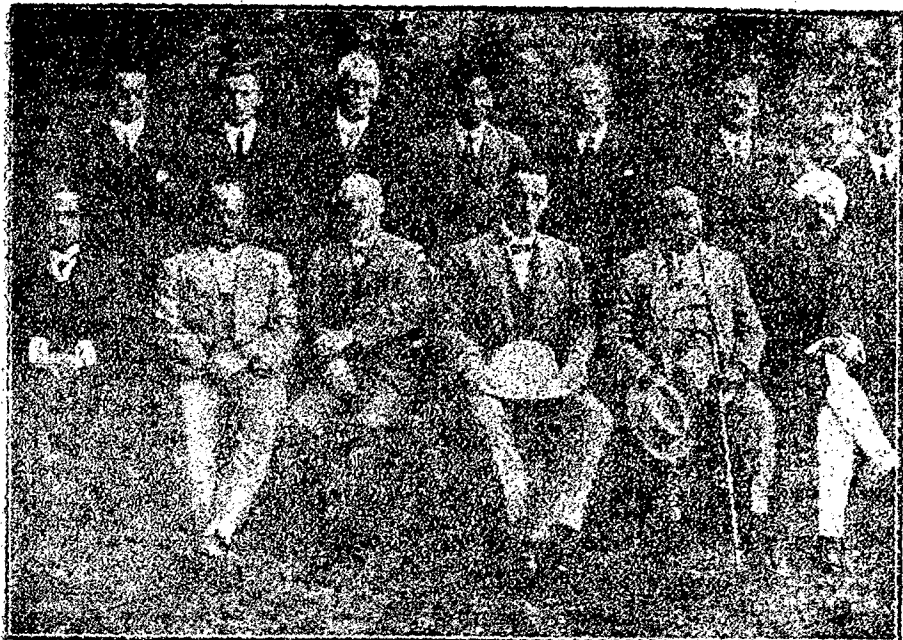
“జన్మిస్తుపత్రిక - ప్రజాభిప్రాయము”

పిదప అధ్యక్షులు “జన్మిస్తు” పత్రికనుగూర్చి ముచ్చటించుచు ఆపత్రిక ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడించుట లేనని పేర్కొని దాక్షిణ్య సి. నరేంద్రమూర్తిగారు, డి. బి. ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు ముగియుగ నిశ్చయించబడవలయునని ప్రజలలో అధికసంఖ్యాకులభిప్రాయమై యున్నారు. ఏనలుపురు వ్యక్తులచందాలపై నో పొషింపబడుటమండెడి పత్రిక ప్రజాభిప్రాయము కిట్లు వ్యక్తపరుపజాలను! బ్రాహ్మణేతరప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడింపగల పత్రికను తాము స్థాపింపనున్నామని పలుకుచు సంఘముయొక్క అభ్యున్నతి తోడ్పడగలుగునటుల ప్రతినిధులు తీర్మానములు గావించి, సంఘమునందలి చెడుగులను బోధించి, సర్వకర్తలను కేంద్రీకరింపజేసి మహాసభను జయప్రదముగ నిర్వహింప దోడ్పడుటకు కోరుచు ముగించిరి.

సభ కరుణించినవారిలో వి. చక్రయ్యకెట్టి, ఆర్. మదనగోపాల్ నాయుడు, ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారులను గలరు. అధ్యక్షోపన్యాసముతో సభ ముగింపబడినది.

మరల సభ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సమావేశమగును.

శ్రేణు (ఆదివారము) ఉదయము 8 గంటలకు రాజకీయ మహాసభ జరుగును.

వ్యవసాయవిచారణ సంఘసభ్యులు.

సంఘాధ్యక్షులుగు లిన్ లిత్ గోప్రభువుగారు కూర్చున్నవారిలో ఎడమవైపునుండి నాల్గవవారు.

బర్ ద్వాను మహారాజుగారును వారికుమారులు

మహారాజుగారు సామాజ్యసమావేశ ప్రతినిధిగ లండనుకు వెనలియుండిరి. లండనులో తీయబడిన ఛాయాచిత్రము. (సెంట్రలు న్యూస్)

నార్ తను డర్ బాముగారు

వీరు అంగ్లేయులు. ఇంగ్లీషు ఛానలును X 13-55 లలో ఈదగల్గిరి:—

(సెంట్రలు న్యూస్)

హిందూపత్రికా సంపాదకుని

మరణము

హిందూపత్రికా సంపాదకులగు యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు నిన్నటిడివనురాత్రి మదనపల్లిలో మరణించిరి. కడచిన పది నెలలనుండి వీరు శ్రమోగముచే బాధపడుచుండిరి. చికిత్సకై మదనపల్లికివెళ్లిరి. వీరివయస్సు 40 సంవత్సరములు. 1928 సంవత్సరమున కన్యా రంగఅయ్యంగారు మరణించగనే వీరు హిందూపత్రికా సంపాదకత్వము వహించిరి. మోటారు బండిలో కేవలము మద్రాసుకు చేరినది. నేటిదివసు మద్రాసులో ఆంధ్రక్రియలు జరుగును. వీరి జ్ఞాపకార్థమై నేటిదివసు హిందూపత్రికా కార్యాలయము మూయుటైనది. (ఆ. ప్రె.)

శాసనసభ అభ్యర్థులు

మద్యపాననిషేధసంఘమువారి ప్రకటన

ఈ దినవ శుక్రవారమున అభ్యర్థులు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధ సిద్ధాంతమును అంగీకరించి శాసనసభలో ఈ ఉద్దేశమునైన రిజల్యూషన్ పాఠించబడుటకు నామోదించ వాగ్దార మొసంగియున్నారు. కావున మద్యపాననిషేధము కోరువారందరు ఈ అభ్యర్థులకే తమసమ్యక్తుల నివ్వవలయునని మద్రాసు మద్యపాన నిషేధ ప్రచారసంఘమువారు కోరుచున్నారు:—

మద్రాసు:—(1) పి. భక్త వత్సలు నాయుడు, సి. యస్. గోవిందరాజు మొదలగు డాక్టరు బి. యస్. మల్లయ్య, అబ్దులు సామియఖాన్, మహమ్మద్ ముజామ్ సాహెబుగార్లు.

తిరుచినాపల్లి:—(1) ఖాన్ బహదరు పి. ఖల్లెల్లా సాహెబు బహదరు, పి. రత్నకేలు బేనరుగార్లు.

నధుర:—(1) యల్. కె. తులసీరాము, వి. యం. గామలింగం అయ్యరు, కె. పి. గోపాలమొనసగార్లు.

తిరునల్వేలి:—(1) పి. త్రిపాట సుందరం పిళ్లై, సాధు గణపతి పంతులు, ఎ. ఆర్. ఎ. యస్ దొరసామినాదారుగార్లు.

ఉత్తర ఆంధ్రా:—(1) ఎ. యస్. పరశురామ నాయకరు, (2) సి. వెంకటరంగం నాయుడుగార్లు.

చక్రపాత్రా:—ఆర్. రత్నకేళిగారు.

బెల్లారి:—యస్. సిన్హా, అబ్దుల్ హక్ సాహెబుగారు.

గుంటూరు:—ఆర్. సత్యనారాయణ చౌదరిగారు.

కర్నూలు:—బి. పి. శేషారెడ్డిగారు, జి. హరిహర్ వత్సరపుగారు.

అనంతపురం:—సి. ఓబిరెడ్డిగారు.

పశ్చిమగోదావరి:—డి. నాంయారాజుగారు.

నెలం:—ఆర్. విరావత ఉడయ్యగారు.

ఫిల్ముమార్ క్ నర్ విలియం బద్దపుడ్డు

సంచారక్రమము

సిల్వా, ఆక్టోబరు 22:—సిల్వానుండి రేపు బయలుదేరి ఆస్సాము బర్మా రాష్ట్రములందు దీర్ఘ సంచారమును తేయుటకు ఫిల్ముమార్ క్ నర్ విలియం బద్దపుడ్డుగారు బయలుదేరుచున్నారు. ఇచ్చటనుండి ఆయన తిన్నగా కలకత్తాకువెళ్లి, 25 వ తేది వచ్చుటకుండి పిల్వారు వెళ్లెదరు. 26, 27 దినముల వచ్చుట ఆగి సిల్వానుండిగా దిక్కుమారు, శాహివా, మణిపురములు వెడలి, మణిపురమును రెండుదినములు ఆగెదరు. మణిపురము 8 వ తేదిన విడిచి బకాంగ ప్రధాన నేనాధిపతి వెనలిపడి మీరుగ ఇన్ టెన్ మీరుగ మోన్సాకుతోయి 17 వ తేదికి విట్కియానా చేరెదరు. విట్కియానా భానానగరమునకిది 29 వ నవంబరునకు లాపియోనేరెదరు. మేమోయారు రెండు దినములు ఆగెదరు. మండలేయారు 4 వ దిశంబరున ఆగెదరు. మింగామునందు బయలుదేరి విరావతినిమీరుగ ప్రయాణము తేసి 6 వ తేదినాటికి ప్రాము సర్ విలియంగాన చేరుకొనెదరు. అచ్చటనుండి రంగూను చేరెదరు. రంగూనులో రెండుదినములు ఆగెదరు. 11 వ దిశంబరు తేదిన ఓడ ఎక్కి కలకత్తా చేరెదరు. కలకత్తాలో బెల్గీషియలో ఆగి 16 తేది 17 దిశంబరు తేదిన డిల్లీకుయరుయ్యెదరు. మేజున ఎఫ్. ఎ. మోనార్ గారు ప్రధాన నేనాధిపతితో వెంటిండురున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

రాజకీయ గీతాశాస్త్రము

వోటరు విమోచయోగము

(ఒకచోదరి)

5 వ అధ్యాయము

కాంగ్రెసు సంస్థా విచారణ యోగము

వోటరు!—పేదేశభక్త! నాకు యింతవరము సందేహము నివృత్తి యైనది కాని ప్రతి అధ్యాయమునందును కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను విశేషముగ జూపించి ఆదర్శ ప్రాయముగ వర్ణించియున్నారు. నేను కాంగ్రెసు సంఘములయందు చేరియున్నను యీ కాంగ్రెసు సంస్థావిశేషములను పరిపూర్ణముగా గమనింపజాలనిది. కాబట్టి కాంగ్రెసు సంస్థావిశేషములను నిర్ణయించి దాని విశేషత్యమును నిరూపింప ప్రార్థించుచున్నాను.

దేశభక్త!—పేదేశభక్త! నానాధానములను అకర్షించును. నుమారు నలువది సంవత్సరములక్రిందట మన దేశమునందున్న జనులయందలి ప్రముఖులందరూ మనదేశమునకు స్వరాజ్యనిధికి ఒకగొప్పసభను గావించి ఆదానియందు అప్పటి దొరతనమునందు గల లోటుబాటలను జూపించి దానిని సవరించి దొరతనమును ప్రక్రమముగా చేయదలసినదని తీర్మానములను గావించిరి. ఆపదయే కాంగ్రెసు కాని మన దొరతనమువారు తీర్మానములచే లొంగువారు కాకపోవుటచేతను ఆలోచించుట వారు సవరించకపోవుటచేతను, ప్రతి సంవత్సరమున, మనదేశమునందలి ప్రముఖులు ఒకచో కలుసుకొని ఆలోచించుటలను ఇంకను యితరమైన నూతన లోటు బాటలన్నియును యున్నవానిని తేల్చి తీర్మానములను చేసి ప్రతిసంవత్సరమున కాంగ్రెసు సభలను జరుపుచుండెడివారు. ఇటుల ప్రతి సంవత్సరమున కాంగ్రెసు తీర్మానములను చేయుచుండేనే కాని దానిలో ఒక్కదాని నైనను పూర్ణముగ దొరతనమువారు రామోదించలేదు. సంవత్సరమునకు నాల్గొకటి తమమీదగా యుండెడి కాంగ్రెసు. కాని, రోజులు గడచినకొలదియు, జనులయందు సంజలము పెరిగియే అదియే రాజకీయాదోళనముగా పరిణమించెను. ఇటుల నుమారు ఇరువది సంవత్సరములు గడిచెను. ఇంతలోకే బాన్సుకర్త, బెంగాలు రాజధానిని రెండు భాగాలుగ ప్రభాసకర్తమునకును, ప్రభాభివ్రమునకును వ్యతిరేకముగనున్నను తొమ్మిది కర్నూలనే అభిప్రాయముతో మార్చుముగ జేసెను. బెంగాలు రాజధానిలోని ప్రముఖులందరూ, దీనిని కాంగ్రెసు సభలోనికి తీసుకొనివచ్చి, బెంగాలు రాజధానిని రెండుభాగాలుగా చేయమనెడి తీర్మానములను చేసి, ఈ తీర్మానమును దొరతనమువారు అంగీకరించువరకు ఇంగ్లీష్ దేశసరకులను బహిష్కరించవలసినదని తీర్మానించిరి. దీనితో ఇంగ్లీష్ దొరతనమునకు చెట్టగలిగి వారి కాయకత్తుల యాయుధ్యమును అంగీకరింప ప్రయత్నించిరి కాని, యాయుధ్యమును చావలేదు. తదుపరి ప్రభాభిప్రాయమును, త్రోసివేల్చు బాలక చిట్టచివరకు బార్నిచక్రవర్తి సేవోపసంస్థాపకుడు ఆయన యొసంగు వరమురూపముగ బెంగాలు రాజధానిని తిరిగి ఒక్క-రాజధానిగానే మార్చిరి. దానితరువాత దక్షిణాఫ్రికాకు వెలసినవారిని మన హైందవసోదరులను, బోయరులను వలస రాజ్యములవారును సరిగా జూడక సమానహక్కులను యాయక తెట్టుపాటు పెట్టియెట్టెను. ఈ దక్షిణాఫ్రికా సమస్యను కాంగ్రెసు పరిగ్రహించి సమానహక్కులకై తీవ్రముగ ప్రయత్నములతోనే చేయ వారంజేసెను. ఆ ఆందోళనములమున ఆఫ్రికావర్షపు కచ్చాంతి కలగకుండునేకాని, యింతవరకును భాగీరథియలకు ఆ దక్షిణాఫ్రికాయందు సమానహక్కు తర్రద లేదు. ఈ దక్షిణాఫ్రికాలోనే గాంధీమహాత్ముడు మొట్టమొదట అశ్వబలముచే నడువలమును పరభవించి ప్రపంచమునకు కాంతిసమరమును చేయుటయందు మార్గదర్శకుడాయెను. తదుపరి యూరప్రఖండ మహాసంగ్రామము తలపట్టించినది. ఈ సంగ్రామమునందు భారతీయకు లందరూ, ఇంగ్లీషునకు, ఫ్రెన్చు, ధన, ఆహారములతో పరిపూర్ణ సహాయము జేసిరి ఆలూన చేసిన సహాయమునకు గాను యుద్ధముగి పోయినతర్వాత హిందూదేశమునకు స్వయం నిర్ణయమూర్తిమలప్రకారము, ఆమెకా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రెసిడెంట్లైన విల్సను సహాయము చేసిన ప్రకారము బ్రిటిషు రాజ్యములకియైనలాయడే బార్ని స్వరాజ్యమును ప్రసాదించెదనని వాగ్దానము చేసెను. మరియు హిందూదేశ వైస్రాయలు తమ స్వయంతమవారైన బర్మీ దేశములతో పోరాడుటకు మున్ను మంత్రిమంత్రిమంత్రి లాయడూబార్ని మహమ్మదీయ భిలాభ

యును ముట్టుకొనమనిమాడెను వాగ్దానము చేసెను. కానియుద్ధానంతరము యీ వాగ్దానములను బహు విచిత్రముగ మారిపోయెను. హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయమూర్తిమల ప్రకారము రానివలసిన స్వరాజ్యమునకు బహుభాగా యీ నూతన కాపన సభలను ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును సంప్రాప్తముయెను. మనము కోరినదానికిని సంప్రాప్తమైనదానికిని చాలా వ్యత్యాసములుండవలెను. సత్వస్వరూపుడైన గాంధీ మహాత్ముడు రాజకీయములయందు జోక్యము కలిగించుకొని సహాయనిరాకరణోద్యమమును బయలుదేర దీసెను. ఈ సహాయనిరాకరణోద్యమము ఆరంభించుటకు పూర్వము, మున్ముందు జయము కలిగినయుద్ధాధిపతిమనచేత బ్రిటిషు గవర్నరు మెంటు రౌల్ట్ చట్టము అనునొక దానిని స్వచ్ఛించి దానిచే దేశభక్తులను అనేకులను జైలునందు తెట్టుటకును వారికి న్యాయము కలుగుటకును జోక్యములను విచారణచేయుట అవసరమునట్లులను జేసిరి. ఈ చట్టము న్యాయవిరుద్ధము. దీనిని చేయవలసిన అవసరములేదని ప్రపంచమున కంతటికిని చాటుటకు ఆ 1919 సం॥ యేప్రియల్ నెలలో కావించిన హరతాళదినమున పంజాబులోని అమృత్ సరస్వతియును, నిరాయధులైన జనులందరూ సమావేశమై యున్న సమయమున జనరల్ డయ్యరు నేనాని ఫిరంగులను గాల్చి నిరపరాధులైన జనులను, పిల్లలను చంపివేసెను. ఈక్రూరకార్యముచేతను, యుద్ధానంతరమువచ్చిన, రాజకీయ సంస్కరణములు అంగీకరించుటకు తగినట్లుల లేకపోవుటచేతను గాంధీమహాత్ముడు రాజకీయసంస్కరణములను బహిష్కరించుటకు దేశమునంతట పురికొల్పెను. ప్రభుత్వసహాయంతో నూటికి 80 వంధి వోలెట్ల మొదటియెన్నికలయందు పాల్గొనలేదు. కాని స్వస్వసంఖ్యాకులైన ఓటర్లచే సభలకు పంపబడిన కాపనసభ్యులు అధికారవ్యామోహములై, దేశక్షేమమును గ్రహించక, దొరతనము వారి కటాక్షములే తమకు ముక్తిప్రదములని భ్రమచేసి దేశమునకు తీరనహానిని, నష్టమును కావించిరి. ఇటుల పేద కావించిన హానిచేతనే అసహాయోద్యమము నశించినది. ఇటుల కాపనసభ్యులను, మంత్రిమంత్రిమంత్రి గావించిన హానిని గ్రహించి దేశభంధు సి. ఆర్. దాసు కాంగ్రెసువాగ్దాన కాపనసభ్యులలోనికి పోయి దొరతనమువారు ఇకముందు కాపనసభల మూలముగ యేహానిని దేశమునకు చేయకుండులాగున ప్రయత్నించుటకును కాంగ్రెసు అనుమతించింది స్వరాజ్యపార్టీని స్థాపించెను. ఈపార్టీ రెండవ యెన్నికలయందు పాల్గొని స్వంద్వప్రభుత్వమును బెంగాలు రాష్ట్రమునందును, మధ్యపరగజాలయందును నాకేముగావించినది. ఈ నూడవ యెన్నికలయందు, కాంగ్రెసు, అందరు వోలెట్లను కాంగ్రెసుతర్రున నిలువబడినకాపనసభ్యులకు ఓట్లనిచ్చుటకు అజ్ఞాపించుచున్నది. ఈ కాంగ్రెసు తర్రున నిల్చినయోధులు, ఇదివరకు దేశమునకై పక్షక్షమములపడి ధనత్యాగముచేసి దేశోద్ధరాకై పాటుబడియున్నారు. ఓటర్లు ధనంజయా! ఇదియంతయు కాంగ్రెసుచరిత్ర. మొదట తమవగ ఆరంభమైనకాంగ్రెసు, రామరామ హిందూదేశముయొక్క స్వరాజ్యనిధికి పోరాడు, హైందవుల సంఘము మారినది. ఇట్టిదానికై మారలందరూ, ఓట్లనిచ్చి మిమిధర్మములను నిర్వర్తించును.

ఓటరు!—సామీ! మిమిధర్మమునంతయు వినివరించే కేరీరము పులికేతునుచున్నది. స్వరాజ్యమునకై పోరాడుకాంగ్రెసు వీరులకుతప్ప మరెవరికి మేము ఓట్లనివ్వమని నిశ్చయముగా తేల్చుచున్నాను.

దేశభక్త!—ఓటరు ధనంజయా! బాగుగా జెప్పెతివి. నీవు చెప్పినవిధమున భారతీయులందరూ, తమధర్మమును నిర్వర్తించుచుండెదల భారతమాతస్వరాజ్యమును బడయజాలక, దుఃఖినివర్జుయై, రేజోహీనయై, ప్రస్తుతము దున్నస్థితియందే తర్రతరములవరకును నుండవలయునగాదా!

ఓటరు!—ఏమి దేశభక్త! మనదేశమాత జేజో విహీనయై దుఃఖినివర్జుయై, ప్రస్తుతమున్నదనియా నెలవిచ్చితిరి. ఏదీ! ఏదీ! మనదేశమాత స్వరూపమును ఒక్కమారు చూపించి నా అజ్ఞానమును పటాపంచలు గావించుము.

దేశభక్త!—సరియే వోటరు ధనంజయా! విలొకింపుము.

6 వ అధ్యాయము

దేశమాత్య రూపసందర్శన యోగము

దేశభక్త!—పేదేశభక్త! నీవు కోరినప్రకారము దేశమాత్యస్వరూపమును చూపించుచున్నాను. శ్రేణులతో విలొకింపుము. అల్లదిగో దేశమాత! బావ్యవారిపూరితలోచనయై, స్వరాజ్యమును బొందనెరిని గదా యని విచారింతుచున్నది. ఆమెముఖసరోజు మెరియివర్జుమై, సంతోషపరహితేయున్నదో కాంముమ! దృఢములై, కోమలములై బలసం

యుకములై మృదులమై, విరాటలు ఆమెకరవంకరహములు తోటుల అప్రస్తవ్యాసములైయున్నవో గాంముము. జేర్చుమె అలంకారవిరహితమై, శరీరము నంతటిని ఆనందములకై నను చూచి ఆమె మాలిన్యయుతవనములపై నీవృష్టులను బర్చి, మాతృదేశతమానవంత్రితమునకై, నీ రాబంబున భద్రవననంబుల దయారచేసి, మాతృపాదసరోజములకర్పించుము. అల్లదిగో! నీవోదరసమాహము, భారతమాత్యగర్భకు క్షిమకృపలంబులు, హైందవసామ్రాజ్యలక్ష్మి ముద్దువిడ్డలు, అనుగో! ఆవాసాప్రపార్వలంబున నున్నవారు కులకక్షలయందారి లేరన వీరులు. ఆహా! కులకక్షలమూలమున, దేశమాతకు గావించుకష్టమును శ్రమను వీరెప్పుడు గ్రహించి, జ్ఞానబాలభాగ్యరక్తిరణబాలంబుల విశ్రాంతి నూను లయ్యెనకోదా! అనుగో! వారు గావించుకార్యములను దిలకింపుము. భారతమాతకు పాదములందగిన రెండుకులములయందును, ఒక పాదమునకును రెండవదానికి భేద మున్నదని ఒక దేశమాతపాదాంగవ్యమును నడుచుచున్నాను. మరెవరికైనా క్షితిలదిన లాగుచున్నారు. ఇంకొకరు దండకాడనమును చేయుచున్నారు. ఆహా! కులకక్షలమూలమున మాతృస్వరూపమునకు వీరంతిబాధను కలగజేయుచున్నారో చూచితివా! దేశమాత అజ్ఞానశయించున్న వీరిని చూచి నాయనలారా! మీరు వికాక్షలచేత నన్ను వికలాంగురాలినిగ జేయుచున్నారు. నా పాదములను చూచుచున్నవి. ఇకమీరు పరస్పరాభివృద్ధికై సహాయపడుదని చెప్పుచున్నవారములు, వీరిస్వర్ణములందు ఏవిధముగా జొరకున్నదో! గాంముము ఆహా! కులకక్ష లెంతభిద్రతము, గ్రుడ్డితనమును కల్పించును! అల్లదిగో వారల కనతిమారమునందు, కత్తులతో కొట్టుకొనువారలను గాంముము. పేద హిందూ మహమ్మదీయవివాదములవారు. ఆహా! వారు పరస్పరము జుర్రెవై నొకరు ప్రయోగించు ప్రహరణములు, దేశమాతస్వరూపమునకు విధముగ జోడితనంకీర్ణముగా గావించినదోచూచుము. ఆహా! దేశమాత్యక్రమము, వలదలగ ప్రవహించుచున్నను అసాంధ్యము నల్పము సోదరులు తాముగాలికై పోరాడుచున్నామనియు, ఉభయములను ప్రేమోద్రేకముచే ఆరాధించుదేశ మాత్యస్వరూపము తమపరస్పరప్రహారములచే నశించుచున్నదని గ్రహించెదరి గదా! అనుగో! వరూమయ్యును దేశమాత్యక్షుల పరస్పరప్రహారములను జూడజాలక భిన్నయై ఆశ్రుధారల ముఖపద్మము వాడిబాప, పుత్రులజ్ఞానోద్రేకమునకై ఎటుల మోకరించి భగవానుని ప్రార్థించుచున్నదో చూచుము. తెదాన సోదరులారా! ఆహా! ఓటరుధనంజయా! అల్లదిగోచూచుము. అహారాదు సోదరులు తమకలహములను ఆసన్నుని, బోపి, బహీన, వస్త్రేని హీన సోదరుడు చెప్పినవిధమున కాంతితో, స్నేహభావముతో మెలంకెదమని బాసలుచేయుచున్నారు. తల్లీ! భారతాంతికా! నీనోను ఫలించినది గదా! ఓటరు ధనంజయా! అల్లదిగో భారతమాత! ఆంబహీనునివంక నెటుల కరుణాతరంగితదృక్పథులతో చూచుచున్నదోచూచుము. అల్లదిగో! వారలకనతిమారంబున సహాధ్యములను శ్రమతో గాజానాల్తో చేసిన ఆభరణములనుధరించి ముల్గునడ్డలభారభక్త్యములచే తోట్లెచ్చుచు, అనవధి జేసి వారలె సుసమితవాదసోదరులు. వెనుకనుండి దేశమాత “మోసపోవడని ఎంత ఉచ్చైస్వరముతో అరచినను వార లాకత్తులెక్కు లాల్లనుచూచి, నీలములరీ ప్రభుభూట మనలేదుగదా! అల్లదిగో వారలకు గొంచెము ప్రక్కగ దేశమాతక్షితిహస్తపార్వలంబున, అక్షిశక్తితోడను, పూనితోడను, దేశమాతసంకలన నూడగొట్ట ప్రయత్నించువారలె మన దేశమునకును, మనకున్న స్వరాజ్యమును సంపాదించగల కాంగ్రెసువీరులు. వారు చేయు కార్యములవంక దేశమాత నుటుల రెప్పార్చకచూచుచున్నదో చూచుము. “మమరులారా! మిమూలముననే స్వరాజ్యనిధి కాగలదనుచు తల్లి యెటుల ఆశ్చర్యపడుచున్నదో గాంముము. పేదఓటరు ధనంజయా!

నీను దేశమాత్యస్వరూపము క్లుప్తముగా వివరించుచున్నాను. నీసందేహములన్నిటిని ఇవవరకే తీర్చియున్నాను. కనుక రెమ్ము! నీపిటికితపము నలంకరింపుము! కులకక్షలను, నులూభిమానమును వర్జించుము. విశవాదమును జెట్టులవారి నగలాడి మాయలందగులమును. ఈ యెన్నికలసహాయమునందు నీధర్మమును నిరూపించుకొని, దేశోద్ధరాకై ప్రాణ, మాన, ధనముల త్యాగంబు గావించి, స్వరాజ్యమే మనజన్మకాంక్షని పోరాడు కాంగ్రెసుధర్మరాజానకు విజయము చేసుకు నట్లు, నీవోటు గాండీమము నెత్తి ఎన్నికసహాయములకు గడంనుము. విరాధివీరులని పేరు వడసిన, ఆంధ్రవీరులరక్తకణములనీనుచున్న, దైవ్యసాహసాదార్యములకు నిలయమైనకష్టరాయమహిమంజయనందు జన్మించిన, త్యాగసాశిల్యవీర్యంబుల కిక్కియైన సర్వజ్ఞ సింగధూపాలరెడివంకంబుననీవు జన్మించిన, వీరికికండ పురుషుని వెంగళరాయవంకపయోపారావారసుడాయడవైన, ఆ, జిత సత్వభావముండే సహిత్యంద్రవతి సమసితాక్షిణి ఓహోటరు ధనంజయా! నీవు కాంగ్రెసుధర్మరాజాను విజయ శ్రీకపర్ణ పంకజకుంగా జేయవలయును. ఇది నీధర్మము, నీనిధి.

సందేహతర్రు — కాంగ్రెసుకు గౌరవము

మహాత్మాగాంధీగారు

నైకిలు ప్రయాణీకు లందరును

సౌఖ్యమునకును

వేగమునకును

నష్టమునకును

డన్లప్ టైరుల నుపయోగించిన

తృప్తిని పొందగలరు.

DUNLOP
and be satisfied.

ది డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

బాంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు,
కరాచీ, లాహోరు, రావుల్ పిండి,
బెంగళూరు, రంగూను, కొలంబో.

హిందూ దేశముయొక్క ఏ కాభిప్రాయము అత్యున్నతము అన్నిటికిని రాజుగా నుండునట్టి

ఓటో మోటోరిస్

ఉపయోగించవలెను. మరియు

రోబినియాపేర్ ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

శిరోజములకు శ్రేష్ఠమైనది

మాకంట్రాప్ట పద్ధతి మీరు ప్రయత్నించి యున్నారా? లేనిచో ఆలశ్యము కాకమునుపే క్షరపడు
దు. కొంత కంట్రాప్టరులు మాత్రమే తీసుకొనబడుదురు. సబ్ ఏజంట్లుకావలెను.

ధరలశాబ్దా:- బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-10-0, 0-8-0, 0-2-0.

వాసనకార్డు ఒకటికి 0-1-0 డబ్బు 1 కి 0-10-0

రోబినియా ఆయిల్ బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0 8 కి రూ 2-4-0

వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

మా. కనిరాజగురాజ్ అందు కంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం1266, మద్రాస్.

2644

శిశువుల ప్రేమ మార్కు

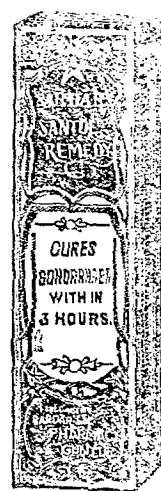
శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలను.

కృష్ణమూర్తి అందు కంపెనీ

మాతనమైన కలరునూలు రంగు పనిశాల 157, దక్షిణమాసీధి, మధుర.

అంద్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, కల్పిడి పిండ్లం లేమియుగల కలరు నూలు రకము
తీయం. మా రంగుపని శాలలో మాచు అద్దకమునే కలరు దం నూలు దినునులు,
మేలైన రేవం బట్టలును సాబాబట్టలు దినునులను సమ్యక్ముగా పుష్కరముగా చేసే
మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెలబాళులోను టైమెస్ రకములోను మా నిష్ణ దొరుకును.
కాంటినుము, ధరలును నెంబునే వ్రాయండి.

2803

సర్దార్
“శాంటిల్-రెమెడి”

X నేరియాకు

ఇది అమోఘముగా పని
చేయును. ఒక్కపూటలోనే
బాధ మాయమగును దీనికి
మించిన మందు మరయొకటి
లేదు.

వెల రూ 2-4-0

సర్దార్ ఫార్మసీ,
2092 గుంటూరు.

శ్రీ నేత్రవ్యాధులందు

కడపటి 6 తప్పు మిగిలిన వన్నియు శస్త్ర
చికిత్సలేకనే బాగుచేయబడును. పూర్తి వివరము
లకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

భాస్కర అండ్ సన్
219, టంకశాలపేధి, మద్రాసు.

(ప్ర. నెం. 3118)

గ్రామ ఫోను

(ఇంగ్లీషులో ఇంకా రోజులు చేయబడినది)

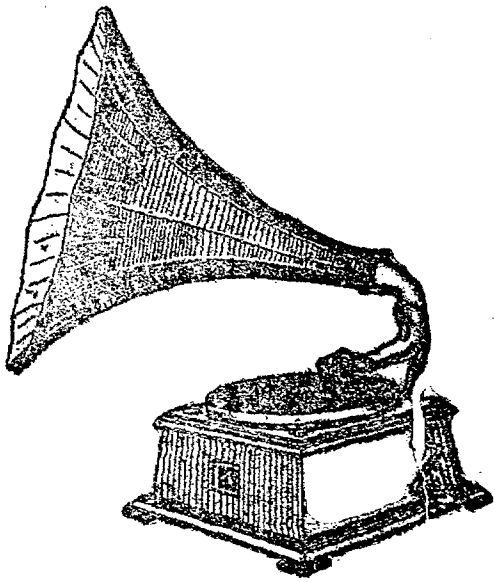

కంపెనీ, లిమిటెడ్

కలకత్తా—బొంబాయి

10 ఇంచి డబులు నైజు గ్రీను లేబిలు

రికార్డు నంబర్ 2-12-0

మిస్. టి. శారద, మైసూరు.

N. 1906

శ్రీ త్రిపురసుందరి
పెద్ద దేవుం డని

కరహరసియ
మోహన

N. 1907

మిస్టర్ టి. ఎన్. గోవిందరాజులు (అమెచూర్.)

ఆనంద మాయి
అక్కడ ఉండే పాపరంగళు

దేవ్
బిల్లు

N. 1909

రెండో యేసుని యొద్దికి
మాగళమే మెస్సయ్యకు

సారంగి, ఆది
దేవగాంధార, ఆది

చంద్రకాంత మైసూరు.

N. 1908

సూర్య సుఖస్రవత్
వుడుపి లక్ష్మీభాయి
మరిగి నరమాదరధి

బి. రాచప్ప, సంస్థానవిద్వాన్ మైసూరు.

N. 1783

ఎవరని
భవిదాసుదని

నాదచింతామ
శ్రీరంజనిని

GRAMOPHONE Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND) CALCUTTA--BOMBAY.

సుఖరోగనివారిణి!

ప్రమేహ హరి.

అమృత ప్రదాయని!

ఎంతటిని సమస్త సుఖరోగములను 21 రోజులలో కుదుర్చుచున్నది. 10 సంవత్సరములనుండి ౫౦ భగంధరమును,

20 సంవత్సరముల కై.రోగమును నిర్మూలము చేసి యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. ఖరీదు రూ. 10.

2380

1

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మాసీ, ఏలూరు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

జీవామృతము—నరముల యొక్క బుహీనమునే కలిగెను రోగముల కిది యమోక్షమైన యావధి

రాజము. మరియు బుహీనము ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము, వీర్యనష్టము, మెదడు యొక్క బుహీనము మున్నగు

రోగములకు ఇది 30 సంవత్సరములకు ప్రసిద్ధిచెందిన రసాయనరాజము. ధృ. బి.డి 1-3 రూ 2-1-0

అమృతామృతకర్తలము

విద్యార్థులకును యౌవనావస్థలకును మిక్కిలి ఉపయోగకారి, మరియు చర్మమునకును, మెదడునకును వంచి
బలమును, శక్తిములకు చువకు, వెంట్రుకలకు కాంతిని కలుగజేయును, దీనిచేత చలహక్తులు, పుంజుకు ఒంటిరెలనొప్పులు,
కన్నీరుకారుట, పుసుబుట్టులు, శరీరతాపము నివారణమగును. ధృ. బి.డి 1-3 రూ 1-0-

శ్యాటలార్ కారవారికి ఉచితము

ఆయుర్వేదాశ్రమం

151, గోవిందప్పనాయునిబడి

పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.

బ్రాంచి 188 బ్రాడ్వే.

మహాసూరికాభరణము

శ్రీ మత్స్యాల సంస్థానమున తయారైనది. అదివిపంచి
మొదలి, పులి, మొన్నలై పవాటి వీ త్తములన్నియు చేరినవి. బా
లింతలకు పరమావధము. వెల రూ 1 కి రు 30/- కేటరాను ఉచి
తము. వివరములకొరకు వ్రాయుట.

2126 అరరసాయనశాల మత్స్యాల; కృష్ణా.

ఎంతైనా ఆఫ్ ఇండియా లైవ్

ఇన్సురన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్

పాలిసిగలవారికి ఇన్సురన్సు బోనసు

రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-3-1922
నుండి రూ 1000 కి సం॥ ను 1 కి రూ 5 యిలుకు బదులు రు,
10 చొప్పున ఇన్సురన్సు బోనసు మోల్చించి, చెల్లించబడినట్లు
కంపెనీ ఆప్సుమరిగాను నిజాబుచేసినట్లు యిందుమూలకముగ
ఎంతైనా ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి బాదులకందరికిని తెలియ
జేయబడునది.

బోనసునందు గల మోల్చుటల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ
మనందుగల స్థిరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిత్యము లని పాలిసి
బాదులు సంపాదించునో గ్రహించును. (1924)

జీ వి ం చు ట కు

ఆయువును, ఆరోగ్యమును, విశ్వగ్యమును, పొందవలె
నన్న 150 పుటలు గల పు

కామశాస్త్రమును

చదువవలెను. మీరు ఉత్తరమువ్రాసిన, దానిని మీకు
ఉచితముగా పంపబడును.

అతంకనిగ్రహఫార్యసి, 30, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మొయికోరోడ్డు, కాకినాడ.

825, తంబుకెట్టిపేటి, మునాగూరు

అవ్వతొలిజనము

అంగ్ల-నిడర్లాండ్ నావికా సేనా-1-కి రూ 0-10-0; జపాన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అవ్వతొంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి పీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మొసూరు పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ స్త్రీలు తిరుక్కణ్ణన్ కోవిత్, పోస్టు కలెక్టరేట్, బెల్గాం రెంజులో, కీరు వ్రాసినది.

తమరినుండి జాన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారులని తెలియవచ్చియున్నవి. కావున దయచేసి 8 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరొజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, పైపిట్టు, ఇన్ కంపాస్ ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి, కీరు వ్రాసినది.

తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి వాడుచున్నాను. అవి ఇష్టావధము తెలియవచ్చినది. వాటిచేత అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. నెల సరసముగను, గుణ ముక్తికముగను, ఉండటచలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.

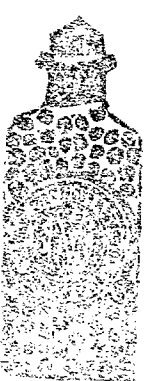
(7) మ. పి. సుబ్రహ్మణ్యం కేరాఫ్ బండ్ల వీరాస్వామి రావూరుపేట, పోస్టుచేపాలెం, జిల్లాగుంటూరు కీరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అశేషము వచ్చి కొనుచున్నాను. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.

(8) మ. వీరేశాక్ష రక్షసమారు పోస్టు, కోలూరు, కీరు వ్రాసినది.

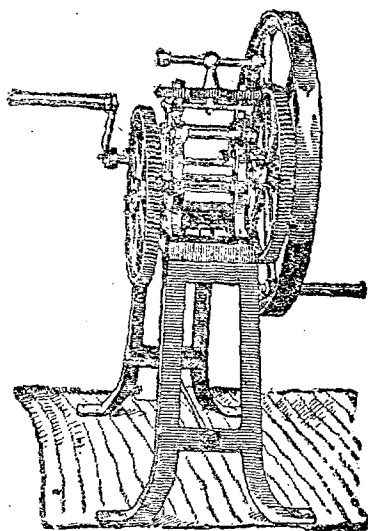
లోకప్రఖ్యాతమైన ఇన్ కంపాస్ గుణపరచ గల తమ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. శేషం ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ పెద్దేశాలా, మొసూరు.

Reg Trade Mark

రే కు ల మి ష ను లు

కఠినమైన టెంకరు, అధికమైన పాలిషు, తాటవెడల్పు లే కలువచ్చు రూల్ల కలిగి ప్రతిమ మడియిరుప్రక్కల పెద్ద పల్లచక్రము లమర్చబడి మోటుచున్ననెను చేయగల రేకుల మిషనల మేము దిగుమతి చేసి చాల సరసమైన ధరలకు విక్రయించుచున్నాము. 8 1/2, 4, 5 అం. రూల్ల గల వివరము స్టాకునందు

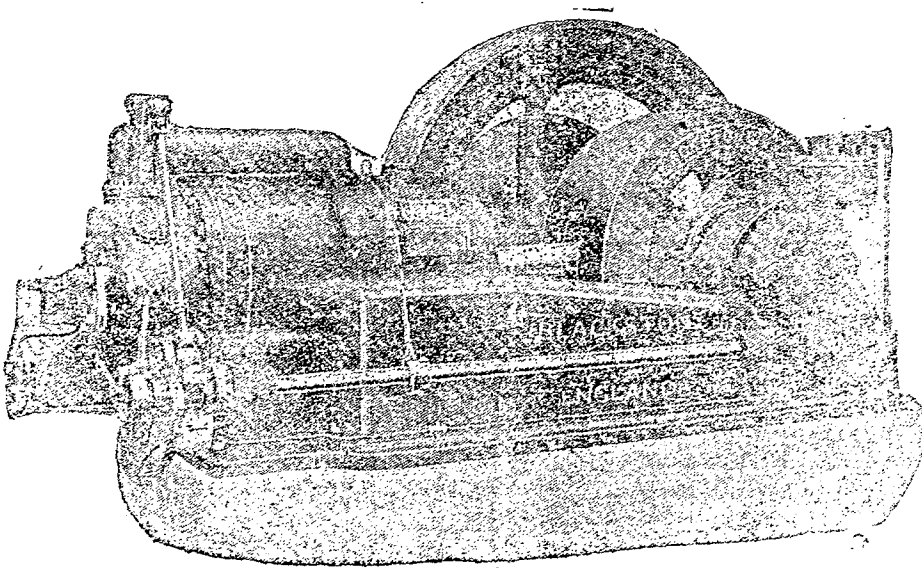
ఉన్నవి. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్స్ 8057 చింకలపూడి పోస్టు, (మచిలీపట్నము.)

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డు స్టార్లింగు క్రాడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి-600 బి. హెచ్. వి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. వి 1-కి

గం 1-కి కొవలసిన నూ నెయ్యిను,

లూ బ్రి కేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 డబ్బుడిలకంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్ సన్సు ఆండు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

ప్రాంతికములు. — రెజిస్ట్రార్, రెంజులో, కోయంబూరు.

852